

Consumentenprijsindex

In de [persmededeling van 5 augustus 2003](#) heeft het CBS gemeld dat de uitkomsten over de periode juni 2002 tot en met juni 2003 niet correct zijn. Dientengevolge zijn de CPI-cijfers in deze publicatie niet correct.

Het [persbericht van 9 september 2003](#) bevat de gecorrigeerde cijfers voor de reeks voor alle huishoudens en voor de geharmoniseerde consumentenprijsindex.

Sociaal- economische Maandstatistiek

Jaargang 19 – augustus 2002

Verklaring der tekens

.	= gegevens ontbreken
*	= voorlopig cijfer
x	= geheim
—	= nihil
—	= (indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	= het getal is minder dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2001–2002	= 2001 tot en met 2002
2001/2002	= het gemiddelde over de jaren 2001 tot en met 2002
2001/'02	= oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2002 en eindigend in 2002
1991/'92–2001/'02	= boekjaar enzovoort, 1991/'92 tot en met 2001/'02

In geval van afronding kan het voorkomen dat de som van de aantallen afwijkt van het totaal.
Verbeterde cijfers in de staten en tabellen zijn niet als zodanig gekenmerkt.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Prinses Beatrixlaan 428
2273 XZ Voorburg

Druk

Centraal Bureau voor de Statistiek
Facilitair Bedrijf

Omslagontwerp

WAT ontwerpers Utrecht

Inlichtingen

Tel.: (045) 570 70 70
Fax: (045) 570 62 68
E-mail: infoservice@cbs.nl

Bestellingen

E-mail: verkoop@cbs.nl

Internet

www.cbs.nl

© Centraal Bureau voor de Statistiek
Voorburg/Heerlen, 2002.
Bronvermelding is verplicht.
Verveelvoudiging voor eigen gebruik
of intern gebruik is toegestaan.

Prijzen excl. administratie- en
verzendkosten
Abonnementsprijs: € 109,50
Prijs per los nummer: € 12,50
Kengetal: V-4
ISSN 0168-549X

Centraal Bureau voor de Statistiek

Inhoud

1. Berichten en artikelen

Berichten	7
Webmagazine	10
Meeste vacatures voor schoonmaakmedewerkers	12

2. Tabellen

Cijfers in StatLine	19
2.0 Kerncijfers	21
2.1 Banen en arbeidsvolume	23
2.2 Vacatures	25
2.3 Werkloosheid	28
2.4 Cao-lonen	30
2.5 Verdiende lonen en loonkosten	32
2.6 Consumentenprijzen	33
2.7 Consumentenvertrouwen	35
2.8 Sociale zekerheid	36
2.9 Vakverenigingen	41

3. Technische toelichtingen 45

Nu en eerder verschenen 51

Enkele afzonderlijke publicaties 56

1. Berichten en artikelen

Berichten

Werkloosheid in tweede kwartaal verder omhoog

Het aantal geregistreerde werklozen kwam in het tweede kwartaal gemiddeld uit op 164 duizend. Net als in het eerste kwartaal is de werkloosheid ook in het tweede kwartaal gestegen. Volgens de seizoen gecorrigeerde cijfers ligt de stijging in het laatste halfjaar op zeven- tot achtduizend per maand.

Stijgende tendens werkloosheid

In het tweede kwartaal van dit jaar waren er gemiddeld 164 duizend geregistreerde werklozen: vijfduizend meer dan in de maanden maart–mei. Vanwege seizoeneffecten is echter een daling van het aantal werklozen met zeventienduizend gebruikelijk. Zonder deze seizoeneffecten komt het nieuwste werkloosheidscijfer dan ook twaalfduizend hoger uit dan in de vorige periode van drie maanden. De stijging van de werkloosheid zet zich daarmee voort. Het aantal geregistreerde werklozen is nu 46 duizend hoger dan in het laatste kwartaal van vorig jaar, wat neerkomt op een stijging van zeven- tot achtduizend per maand.

Ontwikkeling werkloosheid

Na een jarenlange daling bereikte de geregistreerde werkloosheid een laagste niveau van 134 duizend in het laatste kwartaal van het vorig jaar. Inmiddels ligt het voor seizoeninvloeden gecorrigeerde cijfer op 180 duizend en is even hoog als in de tweede helft van het jaar 2000. De stijgende werkloosheid hangt samen met de vertraging van de economische groei, die in het eerste kwartaal van 2001 begon. Daardoor vlak met enige vertraging de groei van het aantal banen af, loopt het aantal vacatures sterk terug en stijgt de werkloosheid.

1. Geregistreerde werklozen na verwijdering van seizoensinvloeden

Werkdruk terug op niveau 1996

In 2001 werkte net als in 1996 zo'n 30 procent van de werkenden onder hoge tijdsdruk. Verder gaf 41 procent van de werkenden in 2001 aan regelmatig in een hoog tempo te moeten werken. De stijging van de werkdruk na 1996 is hiermee ongedaan gemaakt. Werkenden hebben in 2001 meer zeggenschap en verantwoordelijkheden dan in het jaar daarvoor. De lichamelijke werkbelasting is licht gestegen.

Werkdruk eerst gestegen en vervolgens gedaald

In 2001 werkte 30 procent van de werkenden regelmatig onder hoge tijdsdruk. In de periode 1996–1998 steeg dit percentage van 30 naar 33 procent. Na een daling in 1999, ligt het aandeel werkenden onder hoge tijdsdruk in 2001 weer op het niveau van 1996.

In 2001 gaf 41 procent van de werkenden aan regelmatig in een hoog tempo te moeten werken. Ook dit percentage is even hoog als in 1996. In de tussenliggende jaren varieerde het percentage licht.

De werkdruk wordt bepaald door het werktempo en de tijdsdruk. Per saldo was de werkdruk in 2001 even hoog als het jaar daarvoor.

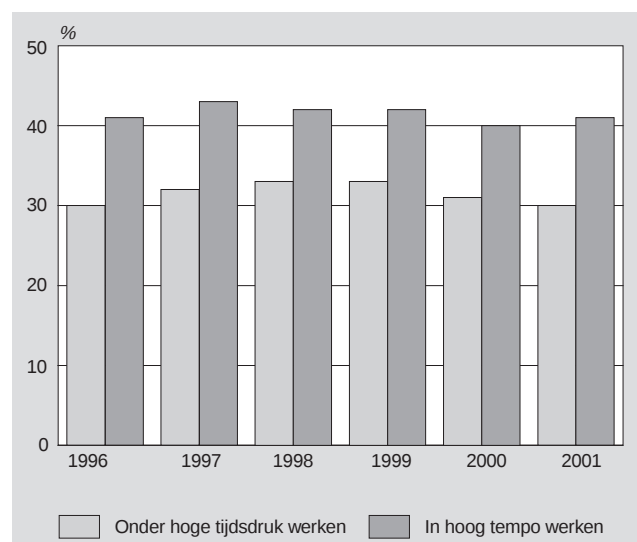
Meer zeggenschap en verantwoordelijkheden

Werkenden hebben in 2001 meer autonomie in hun werk gekregen. In 2001 kon 72 procent van de werkenden zelf beslissen over de uitvoering van het werk en 74 procent kon zelf de volgorde van het te verrichten werk bepalen. Vijf jaar eerder lagen deze percentages nog op 68 respectievelijk 71 procent.

Lichamelijke werkbelasting licht gestegen

De meest voorkomende vormen van lichamelijke werkbelasting zijn langdurig met het bovenlichaam in dezelfde houding werken, repeterende bewegingen en beeldschermwerk. In 2001 had zo'n 45 procent van de werkenden hier geregeld mee te maken. In 2001 werkte 45 procent van de werkenden regelmatig achter een beeldscherm, in 1996 was dit nog 38 procent.

2. Werkzame beroepsbevolking 15–64 jaar naar werkdruk

Daling bijstand komt tot stilstand

De al jaren voortdurende daling van het aantal bijstandsuitkeringen is tot stilstand gekomen. Eind 2001 kwam het totaal aantal verstekte uitkeringen uit op 322 duizend. Het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen is langzaam verder gestegen tot 985 duizend eind maart 2002. Het aantal WW-uitkeringen lag ultimo maart 2002 op 180 duizend.

Bijstand blijft steken op 322 duizend

De daling van de bijstand is eind 2001 tot stilstand gekomen. In de laatste twee maanden van vorig jaar is het aantal uitkeringen blijven steken op 322 duizend. Ten opzichte van eind 2000 is het aantal bijstandsuitkeringen met 13 duizend afgenomen. Die afname betreft uitsluitend uitkeringen van een jaar of langer. De afname bij de kortdurende uitkeringen was nihil. Met uitzondering van de 55–64-jarigen zijn er in alle leeftijdscategorieën minder uitkeringen verstrekt.

Daling WW-uitkeringen zwakt verder af

Eind maart 2002 zijn 180 duizend WW-uitkeringen verstrekt, 9 duizend minder dan een jaar eerder. Van maart 2000 tot maart 2001 was de daling met 33 duizend nog beduidend groter. De geringe daling tussen maart 2001 en maart 2002 is te wijten aan een toename van het aantal WW-uitkeringen met 14 duizend tussen eind december 2001 en eind maart 2002. In de drie jaren daarvoor daalde het aantal uitkeringen juist in het eerste kwartaal. De cijfers van de komende maanden zullen uitwijzen of de daling tot stilstand komt of zelfs overgaat in een stijging.

WAO stijgt langzaam verder

Het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen bereikte eind maart 2002 het niveau van 985 duizend: een stijging van 20 duizend ten opzichte van een jaar eerder. Het aantal uitkeringen stijgt weliswaar nog steeds, maar het tempo neemt af. De groei komt vrijwel geheel voor rekening van vrouwen van 35 jaar en ouder. Het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen van mannen ligt al jaren rond de 550 duizend.

Inflatie in juni iets toegenomen

De inflatie in Nederland is in juni 2002 uitgekomen op 3,4 procent. Vergeleken met mei is dit 0,1 procentpunt hoger. De belangrijkste oorzaak voor de lichte toename is een prijsstijging van sigaretten. De Nederlandse inflatie volgens de Europees geharmoniseerde index is in juni 0,2 procentpunt opgelopen tot 4,0 procent.

Inflatie 3,4 procent

De inflatie is van mei op juni 2002 iets opgelopen tot 3,4 procent. In december 2001 was de inflatie nog 4,4 procent. De eerste vijf maanden van dit jaar daalde de inflatie elke maand, tot een niveau van 3,3 procent in mei. De lichte stijging van de inflatie in juni is toe te schrijven aan de prijsontwikkeling in twee productgroepen. Op de eerste plaats werden sigaretten duurder. Op de tweede plaats is het prijsverloop van autobrandstoffen van belang. Deze laatste waren in juni 2002 weliswaar goedkoper dan in mei, maar vorig jaar ging de prijs van autobrandstoffen tussen mei en juni sterker naar beneden.

Prijzen dalen in juni met 0,3 procent

Tussen mei en juni 2002 zijn de prijzen gemiddeld 0,3 procent gedaald. Een daling van de prijzen van mei op juni is echter normaal. In 2001 bedroeg de prijsdaling tussen mei en juni 0,4 procent. Kleding en schoeisel zijn ten opzichte van mei bijna 4 procent goedkoper. De prijs van verse groenten is in juni fors omlaag gegaan en ook vers fruit, tuinartikelen, bloemen en planten werden goedkoper. Aardappelen werden duurder. Al deze ontwikkelingen passen in een normaal seizoenspatroon van de consumentenprijzen.

Prijsdalingen ten opzichte van mei zijn ook gemeten voor autobrandstoffen. Sigaretten werden in juni duurder en ook de prijzen van thee, vis en rijst zijn deze maand omhoog gegaan.

Consumentenvertrouwen verder gedaald

Het consumentenvertrouwen is in juli voor de zesde maand op rij gedaald. De vertrouwensindex ligt op –24, drie punten lager dan in juni. Het vertrouwen is in het laatste halfjaar 23 punten gezakt en ligt nog maar vier punten boven het dieptepunt van de vorige periode van economische teruggang, maart 1993. De daling van het vertrouwen in juli hangt samen met een negatiever oordeel over het economisch klimaat en in mindere mate ook met een lagere koopbereidheid. De koopbereidheid is gedaald tot het laagste niveau sinds eind 1985.

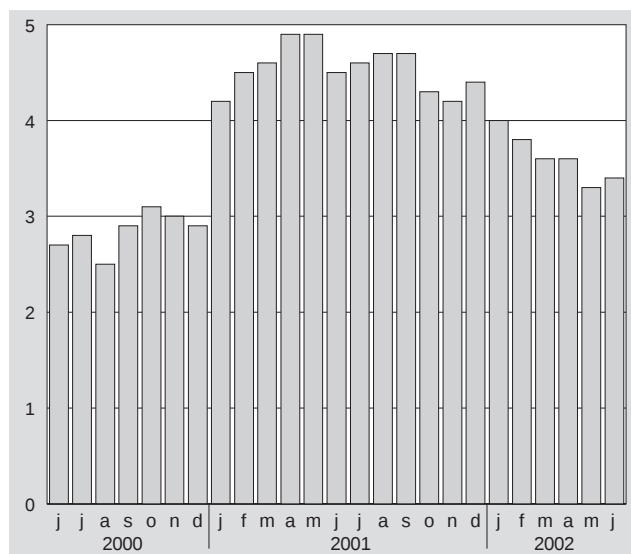
Uitkeringen in het kader van de ABW, WW, WAO, WAZ en Wajong

	2000			2001				2002
	30 juni	30 sept.	31 dec.	31 maart	30 juni	30 sept.	31 dec.	31 maart
<i>x 1 000</i>								
ABW	347	341	335	331	326	323	322	.
Man	148	144	141	139	136	133	134	.
Vrouw	199	197	194	192	190	189	188	.
WW ¹⁾	195	187	189	189	172	164	166	180
Man	107	103	107	108	95	91	94	104
Vrouw	88	84	82	81	77	74	72	76
WAO, WAZ, Wajong ¹⁾	944	946	957	965	973	973	981	985
Man	550	548	551	553	553	551	552	552
Vrouw	393	397	406	412	419	422	429	433

¹⁾ Inclusief onbekend.

Bron: CBS, Sociale Zekerheidsstatistieken.

3. Procentuele verandering consumentenprijzen, reeks alle huishoudens t.o.v. de overeenkomstige maand een jaar eerder

Koopbereidheid op laagste niveau sinds eind 1985

De koopbereidheid is sinds januari van dit jaar 21 punten gezakt, tot -11 in juli: het laagste niveau sinds eind 1985. De koopbereidheid ligt daarmee inmiddels onder het dieptepunt van de vorige periode van economische teruggang in 1993. De koopbereidheid is gebaseerd op het oordeel over de financiële situatie van het eigen huishouden en over het doen van grote aankopen.

Over de ontwikkeling van de eigen financiën zijn de consumenten in de loop van dit jaar steeds somberder geworden. Het percentage huishoudens dat aan het eind van de maand geld overhoudt is in de loop van dit jaar gedaald.

Consument vindt tijd iets ongunstiger voor grote aankopen

In juli vindt de consument de tijd opnieuw iets minder gunstig dan een maand eerder voor het doen van grote aankopen. Van de ondervraagden vindt 10 procent de tijd gunstig en 37 procent de tijd ongunstig. Het saldo tussen optimisten en pessimisten bedraagt daarmee -27: de laagste waarde sinds april 1985.

Consument negatiever over economisch klimaat

Na dalingen in maart en april van dit jaar leek het oordeel van de consument over de economische toestand in mei te stabiliseren. In juni en juli is de consument echter opnieuw negatiever geworden. Zowel over de economische ontwikkelingen in de afgelopen twaalf maanden als over de verwachtingen voor de komende periode zijn de respondenten in juli somberder geworden.

Economisch klimaat: saldo van positieve en negatieve waarden (oorspronkelijke reeks)

	Economisch klimaat		
	afgelopen jaar	komend jaar	totaal
2001			
Juli	-22	-35	-28
Aug.	-28	-43	-35
Sept	-28	-38	-33
Okt.	-24	-59	-41
Nov.	-35	-55	-45
Dec.	-38	-34	-36
2002			
Jan.	-33	-5	-19
Febr.	-36	-4	-20
Maart	-47	-2	-24
April	-52	-13	-33
Mei	-52	-9	-31
Juni	-59	-19	-39
Juli	-65	-23	-44

De in deze rubriek opgenomen artikelen zijn eerder gepubliceerd in edities van het Webmagazine. Het Webmagazine verschijnt wekelijks (iedere maandagochtend) op de CBS-site (www.cbs.nl).

Koopbereidheid jongeren en lage inkomens sterkst gedaald

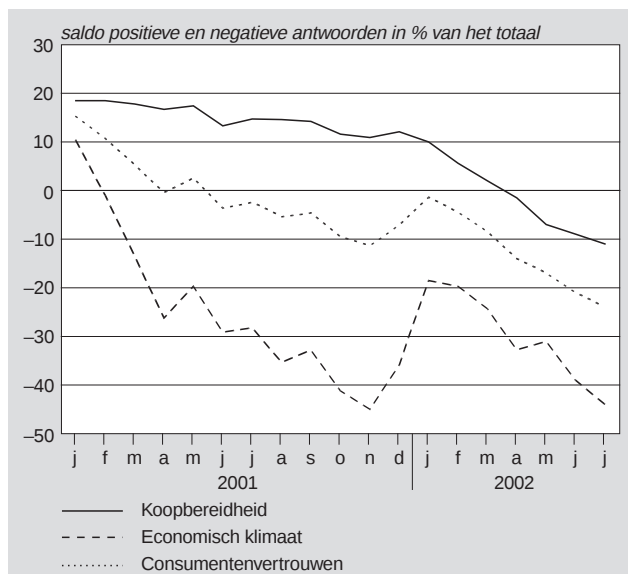
Gert Buiten

De koopbereidheid van consumenten is sinds begin dit jaar sterk gedaald.

In het eerste kwartaal blijft de daling van de koopbereidheid nog beperkt en in alle inkomensgroepen ongeveer even groot.

De scherpe daling in het tweede kwartaal is vooral bij de twee laagste inkomensgroepen het sterkst. Tot deze groepen behoren relatief veel jongeren en alleenstaande ouderen.

1. Consumentenvertrouwen

Bron: CBS.

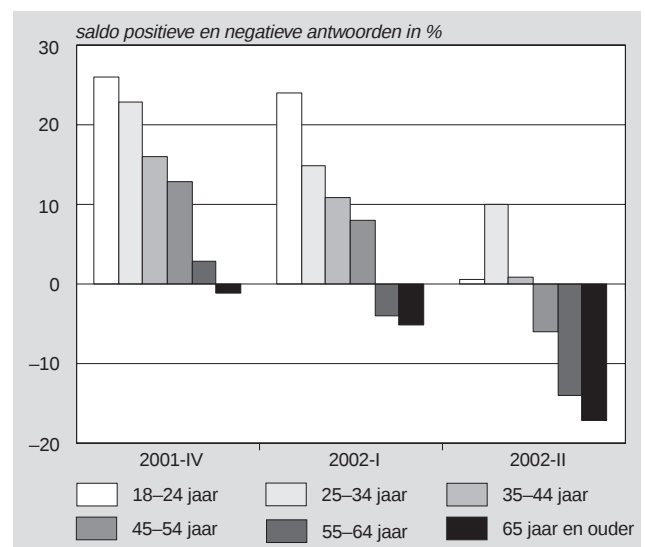
Koopbereidheid 18-25-jarigen sterkst gedaald

In het algemeen geldt: des te jonger, des te hoger de koopbereidheid. De beperkte daling in het eerste kwartaal is min of meer gelijk verdeeld over de verschillende leeftijdscategorieën. De scherpe daling in het tweede kwartaal blijkt echter bij de 18-25-jarigen veel sterker te zijn geweest dan bij de overige groepen.

Dit kan wijzen op problemen voor deze groep om aan (tijdelijk) werk te komen of om een baan vast te houden. Het aantal vacatures is immers vanaf het derde kwartaal vorig jaar teruggelopen en de werkloosheid is de afgelopen maanden licht gestegen.

Bij de 25-34-jarigen is de teruggang in koopbereidheid juist relatief beperkt gebleven. Dit wijst erop dat voor deze leeftijdsgroep de financiële perspectieven nog steeds goed zijn. De koopbereidheid bij de 35-plussers is ongeveer even sterk gedaald als het gemiddelde.

2. Koopbereidheid naar leeftijd

Bron: CBS.

Hoge inkomens: lichte teruggang koopbereidheid

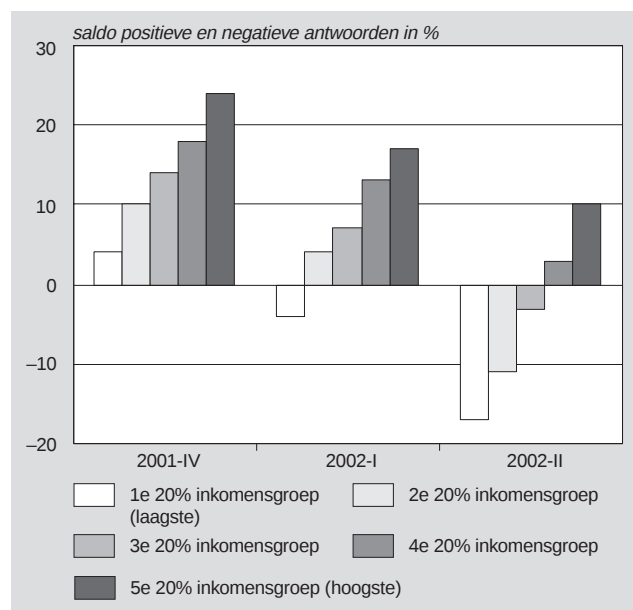
Bij de hoogste inkomensgroep is de teruggang juist kleiner dan gemiddeld. Hier geldt in het algemeen: hoe hoger het inkomen, hoe groter de koopbereidheid. Dit betekent dat de gevolgen voor de consumptiegroei mee zouden kunnen vallen. De hogere inkomensgroepen besteden immers het meest.

De verhoudingsgewijs kleine teruggang van de koopbereidheid bij de hoogste inkomensgroep wijst erop dat de herziening van de belastingheffing op vermogen geen grote rol gespeeld heeft.

Rol prijsstijgingen

Het verschil tussen hoge en lage inkomensgroepen spoort met de mogelijke rol van de prijsstijgingen bij de daling van de koopbereidheid. De prijsverhogingen van eerste levensbehoeften wegen bij de laagste inkomensgroepen relatief zwaarder dan bij de hoogste inkomensgroepen.

3. Koopbereidheid naar inkomensgroep

Bron: CBS.

Technische toelichting

Koopbereidheid van consumenten

De koopbereidheid is een maatstaf voor het oordeel van de consument over de financiële positie van het eigen huishouden en over de mate waarin hij de tijd gunstig vindt voor het doen van grote aankopen, zoals televisies of computers.

Dit onderdeel van het consumentenvertrouwen geeft in het algemeen een globale indicatie van de ontwikkeling van de consumptiegroei in de komende maanden, vooral van duurzame goederen. De onderliggende gegevens zijn afkomstig uit het Consumenten Conjunctuur Onderzoek (CCO).

Prijsstijgingen

Uit eerdere analyses van het CCO kwam naar voren dat de beleving van de inflatie een rol lijkt te spelen bij de teruglopende koopbereidheid (zie artikel 'Waarom voelt de inflatie zo hoog'; Webmagazine, 10 juni 2002). Steeds meer consumenten gaven de afgelopen maanden aan dat er sprake was van sterke prijsstijgingen. Vooral bij eerste levensbehoeften en bij horecadiensten is met name in de eerste maanden van dit jaar sprake geweest van sterke prijsstijgingen. Tegelijkertijd is het aantal consumenten dat aangeeft aan het eind van de maand geld over te houden sinds begin dit jaar licht teruggelopen.

Artikelen

Meeste vacatures voor schoonmaakmedewerkers

Hans Langenberg

De recente daling in het aantal vacatures heeft zijn weerslag op de structuur van de vacatures. Zo daalde al na 1999 het aandeel moeilijk vervulbare vacatures. Over de periode 1997–2001 was er een toename van het percentage vacatures voor elementaire beroepen. Het meest gevraagde beroep was in 2001 dat van schoonmaakmedewerker. Het aantal vacatures groeide het sterkst in Zuidwest-Friesland.

De structurenquête vacatures

Elk kwartaal meet het CBS het aantal openstaande, ontstane en vervulde vacatures. De resulterende kwartaalcijfers zijn alleen uit te splitsen naar economische activiteit en bedrijfsgrootte. Om meer informatie te verwerven over openstaande vacatures houdt het CBS eenmaal per jaar een zogeheten structurenquête. Deze verschaft informatie over een aantal kenmerken zoals beroep, gewenst onderwijsniveau en regio.

De 'structuur' van de openstaande vacatures wordt geacht niet al te zeer af te hangen van de hoogte van het aantal vacatures. Maar zij kan er ook niet geheel los van worden gezien. De meest recente structurenquête viel toevallig op het moment dat het aantal vacatures voor het eerst sinds zeven jaar daalde (30 september 2001). Dit heeft wel degelijk zijn weerslag op de cijfers: voor veel kenmerken zat tussen 2000 en 2001 een omslagpunt. Opmerkelijk is dat voor een aantal kenmerken het omslagpunt al een jaar eerder lag.

Daling moeilijk vervulbare vacatures in 1999 ingezet

De problematiek van het niet tijdig kunnen vervullen van vacatures kan op verschillende manieren worden gekwantificeerd. Allereerst is er de ontwikkeling van het aantal openstaande vacatures per kwartaal. De structurenquête levert daarnaast een aantal andere indicatoren van de wervingsproblematiek. Een subjectief kengetal is het aandeel moeilijk vervulbare vacatures. Het wordt hierbij overgelaten aan de werkgever om te bepalen of hij een vacature als moeilijk vervulbaar beschouwt. Meer objectieve kengetallen

zijn het percentage vacatures dat langer dan drie maanden openstaat en het percentage vacatures voor onbezette arbeidsplaatsen. Verrassend is dat de drie structuur-kengetallen voor de wervingsproblematiek al in 1999 een maximum bereikten. Het aandeel moeilijk vervulbare vacatures was toen 53 procent, het aandeel vacatures dat langer dan drie maanden openstond 54 procent en het aandeel vacatures voor onbezette arbeidsplaatsen 86 procent. Een jaar later daalden deze percentages, terwijl het aantal openstaande vacatures nog steeg. In 2001 kwamen de aandelen uit op respectievelijk 50, 49 en 83 procent.

Het aandeel vacatures voor schoolverlaters steeg in de periode 1997–2000 van 31 naar 44 procent. Ook dit kan een uitdrukking zijn van een steeds krappere arbeidsmarkt: werkgevers laten hun eisen ten aanzien van werkervaring vieren en richten zich in toenemende mate op schoolverlaters. In 2001 daalde het aandeel vacatures voor schoolverlaters licht, om uit te komen op 43 procent. Het aandeel vacatures voor functies van meer dan 20 uur per week kende over de jaren 1997–2001 een grillig verloop. Bezien over de vijf jaar is er wel sprake van een toename. In 2001 betrof 81 procent van de vacatures een functie van meer dan 20 uur per week. Het aandeel vacatures waarvoor een advertentie is geplaatst groeide over de periode 1997–2001 ononderbroken van 45 naar 57 procent. Het aandeel vacatures dat is aangemeld bij het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI) steeg aanvankelijk, maar kende na 2000 een daling. In 2001 werd 28 procent van de vacatures aangemeld bij het CWI.

Meeste moeilijk vervulbare vacatures in de bouw

In 2001 waren er relatief het meeste moeilijk vervulbare vacatures in de bouwnijverheid en in de agrarische sector: respectievelijk 72 en 70 procent van de vacatures in deze bedrijfstakken werd als moeilijk vervulbaar beschouwd. Dat aandeel lag in de bouw in 1999 nog hoger. Toen ervoer de bedrijfstak maar liefst 78 procent van de vacatures als moeilijk vervulbaar.

In alle bedrijfstakken lag het aandeel moeilijk vervulbare vacatures in 2001 boven het niveau van 1997. De meeste bedrijfstakken

Staat 1
Vacatures naar beroepsniveau ¹⁾

	1997	1998	1999	2000	2001
	%				
Totaal	100	100	100	100	100
Elementaire beroepen	8	9	9	9	12
Lagere beroepen	25	28	29	29	26
Middelbare beroepen	38	38	39	40	39
Hogere beroepen	22	20	17	16	17
Wetenschappelijke beroepen	7	5	5	5	5

¹⁾ Peildatum: 30 september.

Bron: CBS, Structurenquête vacatures.

kenden een forse groei in de jaren 1997–1999, waarna het aandeel stagneerde of terugliep. Een uitzondering vormde de niet-commerciële dienstverlening. Met name in het onderwijs en de zorg groeide het percentage moeilijk vervulbare vacatures na 1999 nog fors. In 2001 was respectievelijk 56 en 53 procent van de vacatures er moeilijk vervulbaar.

Meer vacatures voor elementaire beroepen

Wanneer vacatures worden uitgesplitst naar beroepsniveau, dan geeft de ontwikkeling over de periode 1997–2001 een onmiskenbare verschuiving te zien: het aandeel vacatures voor elementaire beroepen neemt toe en dat voor hogere en wetenschappelijke beroepen neemt af. In de toptien van meest gevraagde beroepen staan in 2001 drie elementaire beroepen. Bovenaan staat de schoonmaakmedewerker, waarvan er in 2001 een kleine acht duizend werden gevraagd. Onder de noemer 'schoonmaakmedewerker' valt een scala aan schoonmaakberoepen zoals glazenwasser, keukenknecht en werkster. Andere veel gevraagde elementaire beroepen zijn magazijnbediende en vakkenvuller (in winkels). Hoog in de toptien staan verder winkelbediende, administratief medewerker en verkoper binnendienst. Laatstgenoemde betreft onder meer verkopers uit de groothandel, showroomverkopers en telefonische verkopers. Het hoogst gekwalificeerde beroep uit de toptien is dat van automatiseerder: hieronder vallen zowel systeembeheerders als software-ontwikkelaars.

Bij de ontwikkeling van vacatures naar onderwijsniveau over de periode 1997–2001 zien we een verschuiving van HBO- en WO-niveau naar VBO-niveau. In 1997 werd in 18 procent van de vacatures VBO-niveau gevraagd. In 2001 was dit 26 procent. De vraag naar een HBO- of WO-opleiding betrof in 1997 respectievelijk 24 en 7 procent van de vacatures. In 2001 was dit gedaald tot 19 en 3 procent. De beroepsopleidingen zijn in de periode 1997–2001 nog gewilder geworden: de totale vraag naar beroepsopleidingen steeg van 80 naar 85 procent. Opmerkelijk is dat de vraag naar mensen met alleen basisonderwijs, na een tussentijdse daling, bleef staan op 8 procent. Dit terwijl de vraag naar elementaire beroepen aanmerkelijk toenam. Hieruit zou men kunnen afleiden dat werkgevers ook voor elementaire beroepen steeds vaker zoeken naar gediplomeerd personeel.

Staat 2
Toptien meest gevraagde beroepen, 2001 ¹⁾

Beroep	SBC-code ²⁾	Aantal openstaande vacatures
<i>x 1 000</i>		
1 Schoonmaker	11 133	7,8
2 Winkelbediende	31 701	6,6
3 Administratief medewerker	51 510	6,5
4 Verkoper (middelbaar)	51 618	5,2
5 Magazijnbediende	11 122	3,3
6 Automatiseerder (hoger)	71 401	3,0
7 Serveerster	37 203	2,8
8 Vrachtwagenchauffeur	28 209	2,8
9 Secretaresse	51 506	2,5
10 Vakkenvuller	11 121	2,5

¹⁾ Peildatum: 30 september.

²⁾ CBS Standaard Beroepenclassificatie 1992.

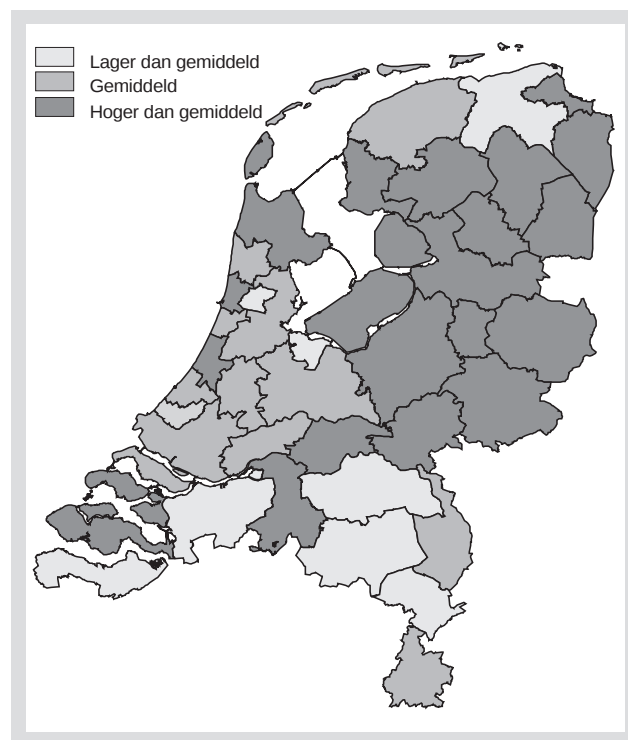
Bron: CBS, Structuurenquête vacatures.

Sterkste groei in Zuidwest-Friesland

De hoogste aantallen vacatures zijn over de hele periode 1997–2001 te vinden in Groot-Amsterdam. In 2001 kwam wel 11,4 procent van alle vacatures uit deze regio, al lag dit aandeel in de jaren ervoor nog wat hoger. Op de tweede plaats komt in 2001 Groot-Rijnmond (10,3 procent). In deze regio steeg het aantal vacatures tussen 2000 en 2001 nog sterk, terwijl dit in veel andere regio's al daalde. Door deze groei stootte Groot-Rijnmond de regio Utrecht van de tweede plaats: het aandeel van Utrecht kwam in 2001 uit op 9,8 procent.

Hoewel de regio's Groot-Amsterdam, Rijnmond en Utrecht de hoogste vacatureaantallen kenden, steeg de ontwikkeling van het aantal vacatures er niet of nauwelijks uit boven het gemiddelde. Verreweg de hoogste groei kende Zuidwest-Friesland. De gemiddelde jaarlijkse groei bedroeg er 60 procent. Eveneens een sterke stijging kenden de Kop van Noord-Holland en Flevoland. Opvallend is dat veel noordelijke en oostelijke regio's met relatief weinig vacatures een sterke groei doormaakten. In veel van deze regio's liep de groei in 2001 nog door. Uitzondering in de noordelijke regio's vormde 'Overig Groningen' (waaronder Groningen-stad). Hier lag het groeitempo lager dan gemiddeld en daalde het aantal vacatures tussen 2000 en 2001. Voor de provincie Groningen pakte de groei dan ook een stuk lager uit dan voor Friesland en Drenthe. Ook in veel zuidelijke regio's lag de groei lager dan gemiddeld. Zo bedroeg bedroeg het vacature-aandeel van de regio Zuidoost-Noord-Brabant (waaronder Eindhoven) in 2001 nog maar 4,3 procent. In 1997 was dat nog 7,4 procent.

Groei van het aantal openstaande vacatures per Corop-gebied (1997–2001)

Tabel 1
Vacatures naar soort ¹⁾

	1997	1998	1999	2000	2001
	<i>x 1 000</i>				
Totaal aantal openstaande vacatures	91,6	128,8	170,5	183,4	170,7
	<i>%</i>				
Moeilijk vervulbaar	32	43	53	50	50
Langer dan drie maanden open	42	45	54	53	49
Arbeidsplaats nu niet bezet	84	82	86	83	83
Geschikt voor schoolverlaters	31	37	41	44	43
Meer dan 20 uur in de week	79	80	77	81	81
Advertentie gezet	45	49	50	55	57
Aangemeld bij het CWI	24	29	30	33	28

¹⁾ Peildatum: 30 september.

Bron: CBS, Structuurenquête vacatures.

Tabel 2
Aandeel moeilijk vervulbare vacatures naar economische activiteit en bedrijfsgrootte ¹⁾

	SBI-code	1997	1998	1999	2000	2001
		<i>%</i>				
Totaal		32	43	53	50	50
w.v.						
Particuliere bedrijven ²⁾		34	45	54	51	51
Overheid		15	23	33	33	43
Bedrijfssector ³⁾						
Landbouw en visserij	01-05	31	52	72	64	68
Industrie en bouwnijverheid	10-45	37	49	63	60	59
Commerciële dienstverlening	50-74	35	46	53	48	46
Niet-commerciële dienstverlening	75-93	20	30	41	42	49
Bedrijfstak ³⁾						
Delfstoffenwinning	10-14	10	32	51	40	47
Industrie	15-37	31	42	54	52	50
Energie- en waterleidingbedrijven	40-41	13	21	27	10	22
Bouwnijverheid	45	54	67	78	75	73
Handel	50-52	37	44	54	57	45
Horeca	55	42	53	51	56	42
Vervoer en communicatie	60-64	17	41	53	37	38
w.o. post en telecommunicatie	64	26	24	57	60	11
Financiële instellingen	65-67	44	54	60	43	46
Zakelijke dienstverlening	70-74	36	46	51	44	50
w.o. computerservice, informatietechnologie	72	54	67	64	63	44
Openbaar bestuur	75	14	17	31	31	36
Onderwijs	80	21	46	43	50	56
Gezondheids- en welzijnszorg	85	20	34	43	45	53
Cultuur en overige dienstverlening	90-93	30	25	46	43	43
Bedrijfsgrootte						
Bedrijven met 1- 9 werknemers		45	55	61	60	56
Bedrijven met 10-99 werknemers		40	47	54	53	50
Bedrijven met 100 werknemers en meer		20	33	47	42	46

¹⁾ Percentage van het aantal openstaande vacatures in de betreffende branche.

²⁾ Inclusief gesubsidieerde sector.

³⁾ Indeling naar economische activiteit volgens de Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993).

Bron: CBS, Structuurenquête vacatures.

Tabel 3
Vacatures naar onderwijsniveau ¹⁾

	1997	1998	1999	2000	2001
	%				
Totaal	100	100	100	100	100
Basisonderwijs	8	4	6	6	8
MAVO	4	7	3	3	3
VBO	18	21	24	26	26
HAVO/VWO	1	2	3	1	1
MBO	38	38	40	39	39
HBO	24	22	19	19	19
WO	7	5	5	6	3

¹⁾ Peildatum: 30 september.

Bron: CBS, Structuurenquête vacatures.

Tabel 4
Vacatures naar Corop-gebied ¹⁾

	1997	1998	1999	2000	2001
	%				
Totaal	100	100	100	100	100
Oost-Groningen	0,3	0,3	0,3	0,5	0,5
Delfzijl e.o.	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
Overig Groningen	2,2	1,3	1,3	1,4	1,4
Noord-Friesland	0,9	0,9	0,9	0,7	0,9
Zuidwest-Friesland	0,1	0,1	0,1	0,3	0,3
Zuidoost-Friesland	0,6	0,7	0,7	0,7	0,8
Noord-Drenthe	0,6	0,5	0,5	0,6	0,7
Zuidoost-Drenthe	0,3	0,6	0,6	0,3	0,4
Zuidwest-Drenthe	0,3	0,2	0,2	0,2	0,6
Noord-Overijssel	1,3	2,1	2,1	1,4	1,8
Zuidwest-Overijssel	0,6	0,4	0,4	0,8	0,7
Twente	2,0	2,1	2,1	2,3	2,7
Veluwe	3,0	3,4	3,4	5,5	3,6
Achterhoek	1,4	1,0	1,0	1,8	2,1
Arnhem/Nijmegen	3,0	3,2	3,2	3,4	4,6
Zuidwest-Gelderland	1,0	1,2	1,2	1,7	1,4
Utrecht	10,9	10,8	10,8	9,7	9,8
Kop van Noord-Holland	0,8	1,3	1,3	1,1	1,5
Alkmaar e.o.	1,1	0,8	0,8	1,3	1,0
IJmond	1,1	0,7	0,7	1,2	1,6
Agglomeratie Haarlem	1,4	1,7	1,7	1,5	1,6
Zaanstreek	0,9	1,7	1,7	1,6	0,6
Groot-Amsterdam	13,6	15,2	15,2	13,0	11,4
Het Gooi en Vechtstreek	2,1	2,2	2,2	1,8	1,7
Agglomeratie Leiden en Bollenstreek	1,8	2,3	2,3	2,6	2,9
Agglomeratie 's-Gravenhage	4,9	5,6	5,6	5,4	5,1
Delft en Westland	2,3	1,8	1,8	1,6	1,9
Oost-Zuid-Holland	3,1	2,2	2,2	2,4	2,7
Groot-Rijnmond	9,5	6,0	6,0	8,0	10,3
Zuidoost-Zuid-Holland	2,1	1,8	1,8	2,3	2,0
Zeeuwsch-Vlaanderen	0,5	0,4	0,4	0,5	0,4
Overig Zeeland	0,8	0,9	0,9	0,7	1,1
West-Noord-Brabant	4,0	4,0	4,0	3,2	3,1
Midden-Noord-Brabant	2,0	3,0	3,0	2,6	3,0
Noordoost-Noord-Brabant	5,0	4,9	4,9	5,2	4,0
Zuidoost-Noord-Brabant	7,4	6,6	6,6	5,6	4,3
Noord-Limburg	1,5	1,7	1,7	1,1	1,3
Midden-Limburg	1,5	1,2	1,2	1,1	0,9
Zuid-Limburg	3,0	3,5	3,5	3,3	3,0
Flevoland	0,9	1,6	1,6	1,3	1,7

¹⁾ Peildatum: 30 september.

²⁾ De Corop-indeling is niet voor alle jaren gelijk. Met name in Noord-Drenthe, Zuidoost-Drenthe, Zuidwest-Overijssel en Twente is de ontwikkeling hierdoor enigszins vertekend.

Bron: CBS, Structuurenquête vacatures.

2. Tabellen

Cijfers in StatLine

StatLine

In toenemende mate zijn cijfers van het CBS beschikbaar via internet. Via internet kunt u toegang verkrijgen tot StatLine, de elektronische databank van het CBS. In StatLine vindt u statistische informatie over vele maatschappelijke en economische onderwerpen in de vorm van tabellen en grafieken. Deze resultaten kunt u gratis bekijken, printen of opslaan. Naast de mogelijkheid om te zoeken met trefwoorden, kan met behulp van een Webselector een keuze worden gemaakt uit alle tabellen die zijn opgenomen in StatLine.

Hoe vindt u sociaal-economische cijfers in StatLine?

In StatLine zijn veel cijfers over sociaal-economische onderwerpen te vinden. De snelste manier om deze cijfers te vinden, is als volgt. Ga naar de openingspagina van de CBS homepage (www.cbs.nl) en ga met de muis op 'cijfers' staan en kies in het menu dat verschijnt 'StatLine' aan de linkerkant. U krijgt nu een scherm waarin wordt uitgelegd hoe u binnen StatLine kunt zoeken naar onderwerpen.

Klik in de tekst op het eerste woord 'StatLine'. U krijgt nu een scherm waarin u twee mogelijkheden hebt om StatLine te benaderen (*figuur 1*). De eerste is zoeken met een trefwoord. Als u een trefwoord intoeist en daarna op 'zoeken' klikt, selecteert een zoekmachine tabellen van StatLine publicaties waarin het door u gekozen trefwoord voorkomt.

De tweede mogelijkheid is zelf te zoeken in de themaboom. U klikt dan op 'thema's', waarna de StatLine Webselector gestart wordt. U kunt dan snel gegevens vinden over sociaal-economische onderwerpen als u klikt op 'Arbeid, inkomen en sociale zekerheid'. Door op een geel mapje te klikken krijgt u de onderliggende thema's of publicaties te zien. De StatLine publicaties zijn te herkennen aan het blauwe pijltje voor de titel. In de StatLine publicaties kunt u zelf een tabel samenstellen door onderwerpen, detaillering en periodes te selecteren.

In *figuur 2* is een voorbeeld gegeven. In de linkerhelft van het scherm staat het bovenste deel van het thema 'Arbeid, inkomen en sociale zekerheid'. Deze bevat zowel thema's als publicaties. De publicatie 'Arbeidsomstandigheden; bedrijfsklassen' is aangeklikt. In het rechterdeel van het scherm staan de onderwerpen van deze publicatie: de arbeidsomstandigheden naar een aantal kenmerken van het werk. Submappen in het rechterdeel opent u door op het 'plusje' te klikken. Rechtsboven staan de detailleringen waaruit geselecteerd kan worden: de onderwerpen, de bedrijfsklassen, de positie in de beroepsbevolking en het jaar waarop de

gegevens betrekking hebben. Wanneer u klaar bent met selecteren, klikt u op 'Gegevens tonen' en wordt de door u samengestelde tabel op het scherm getoond. Uiteraard kunt u deze tabel afdrukken of opslaan op schijf. Als u op het pictogram met de diskette ('Tabel bewaren') boven de tabel klikt, krijgt u de keuze om de tabel in excel-formaat of in een ander formaat op te slaan.

Wat kunt u in StatLine vinden?

Er zijn een groot aantal StatLinepublicaties over sociaal-economische onderwerpen. De meeste vindt u onder de kop 'Arbeid, inkomen en sociale zekerheid'. Over arbeid zijn onder meer cijfers opgenomen over beroepsbevolking en werkloosheid, arbeidsomstandigheden, banen en werkzame personen, verdiende lonen en cao-lonen, vacatures en vakbeweging. Onder inkomen vindt u onder andere gegevens over inkomensverdelingen, samenstelling van het inkomen, koopkracht, vermogens en bestedingen. Onder sociale zekerheid staan publicaties over arbeidsongeschiktheid, werkloosheid, de bijstandswet en het ziekteverzuim.

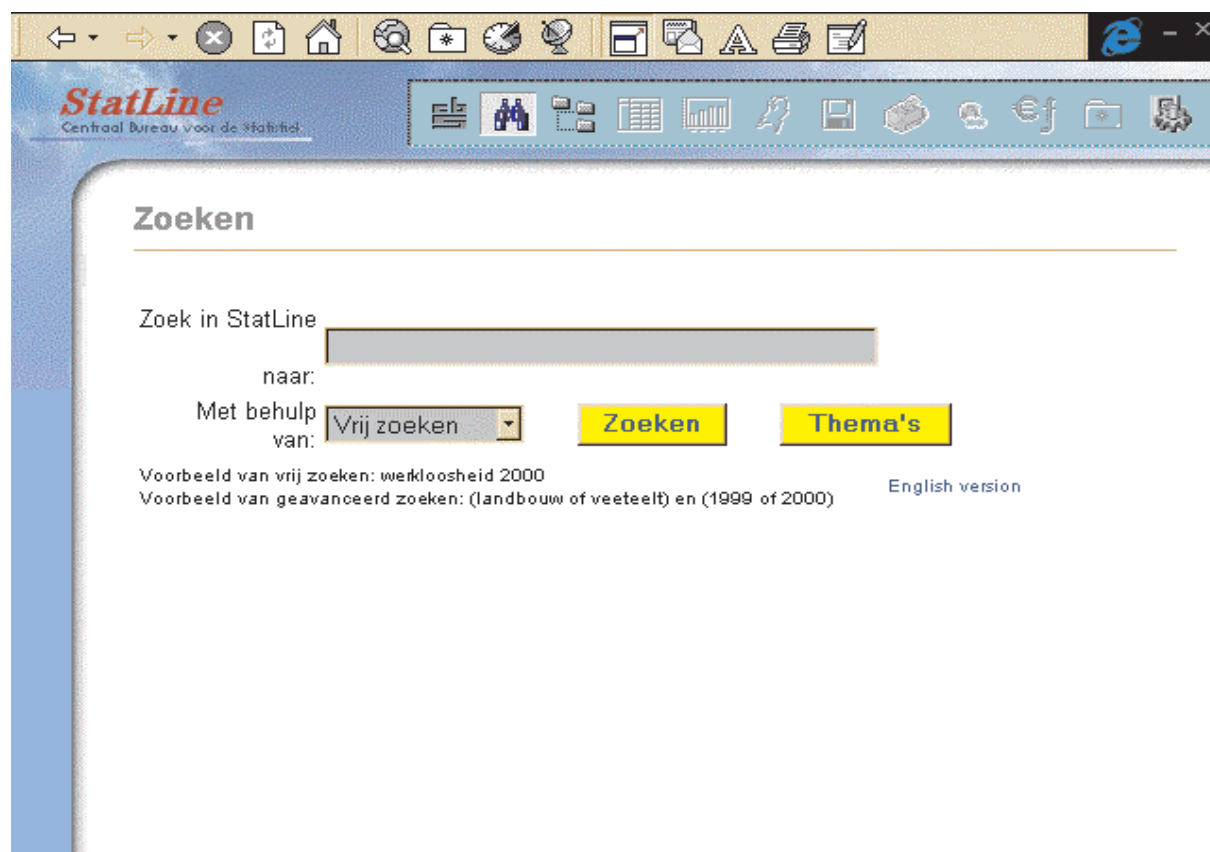
Cijfers over een langere periode zijn te vinden in 'Historie arbeid', 'Historie huishoudens en personen' en 'Historie sociale zekerheid'. Hierin vindt u tijdreeksen vanaf 1899 voor een beperkt aantal onderwerpen. Cijfers per gemeente of andere regio's zijn behalve onder de thema's zelf ook te vinden bij het thema 'Nederland regionaal' in de publicaties 'Regionaal statistisch bestand' en 'Statistisch bestand gemeenten'.

Binnenkort

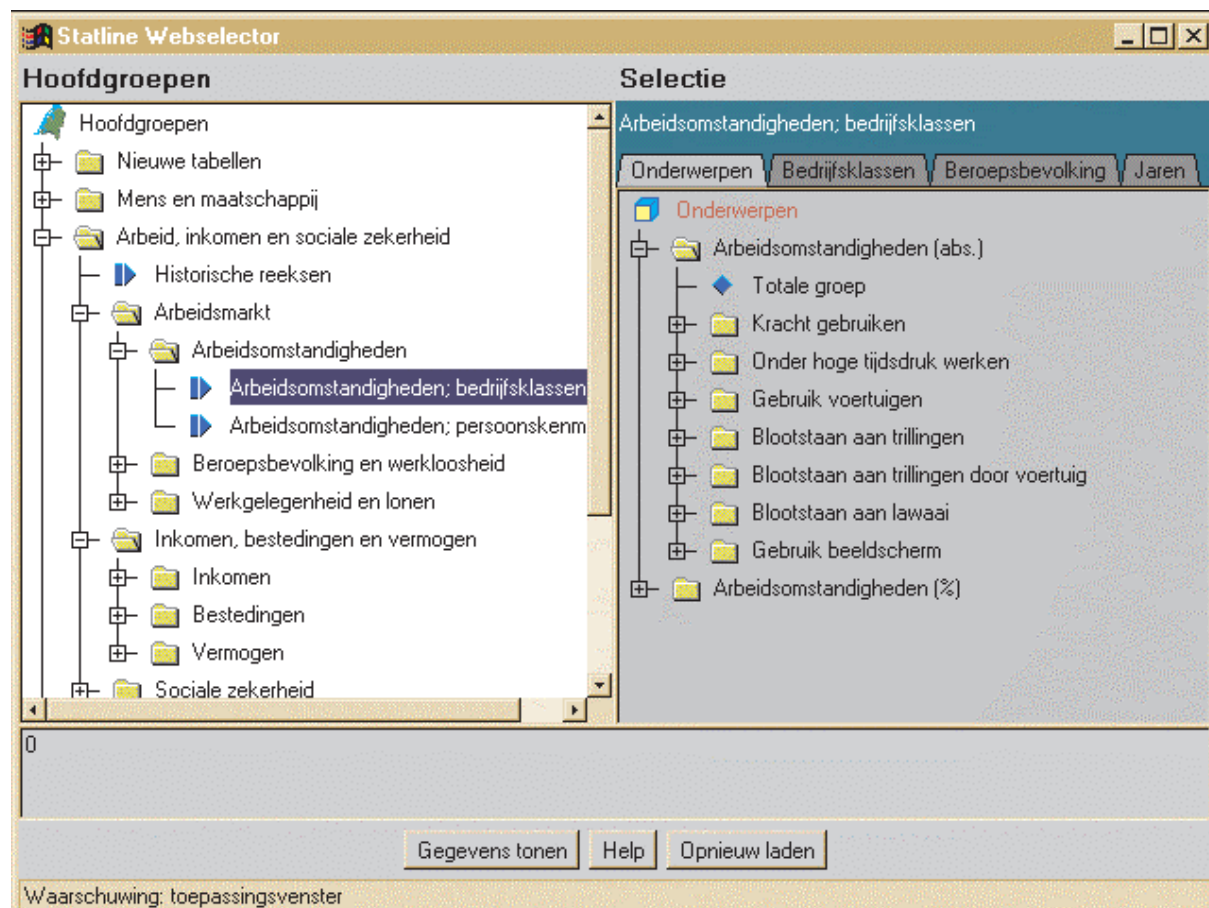
Hoewel het overgrote deel van de sociaal-economische cijfers van het CBS al op StatLine is te vinden, wordt nog gewerkt aan nieuwe StatLinepublicaties. Deze zullen in de loop van het jaar via StatLine beschikbaar komen. Onder het mapje 'Nieuwe tabellen' kunt u zien welke publicaties recent op StatLine beschikbaar zijn gekomen.

Met de uitbreiding van de elektronische publicaties in StatLine zullen de jaarcijfers in de Sociaal-economische Maandstatistiek beperkt worden. In de toekomst zult u in de Sociaal-economische Maandstatistiek steeds meer kleine tabellen aantreffen met daarin alleen de belangrijkste cijfers. Voor meer gedetailleerde cijfers – bijvoorbeeld naar bedrijfstak – wordt verwezen naar StatLine. In de Sociaal-economische Maandstatistiek zullen we u op de hoogte houden van nieuwe StatLine publicaties met sociaal-economische cijfers.

Figuur 1

Figuur 2

2.0 Kerncijfers

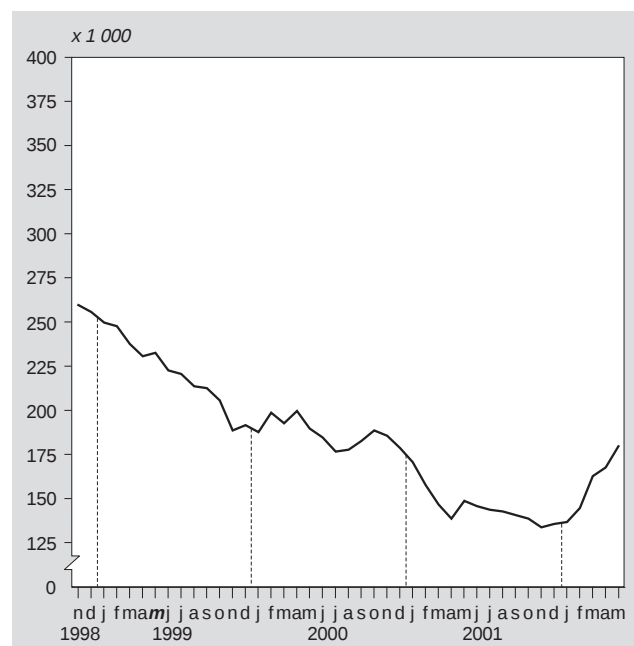
	Basis c.q. eenheid	1998	1999	2000	2001	2001				2002	
						1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.
1. Werkgelegenheid en vacatures ¹⁾											
Werkzame personen	1 000	7 743	7 946	8 123*	8 277*	.	.	.	.	.	.
Werknemers	1 000	6 559	6 798	6 968*	7 125*	.	.	.	.	.	.
Zelfstandigen	1 000	1 184	1 148	1 155*	1 152*	.	.	.	.	.	.
Banen van werknemers	1 000	6 881	7 113	7 284*	7 450*	7 369*	7 443*	7 492*	7 498*	7 477*	.
Landbouw en visserij	1 000	114	120	118*	121*	110*	123*	128*	124*	114*	.
Industrie en bouwnijverheid	1 000	1 483	1 509	1 528*	1 538*	1 523*	1 537*	1 547*	1 545*	1 519*	.
Commerciële dienstverlening	1 000	3 194	3 356	3 470*	3 546*	3 522*	3 546*	3 562*	3 554*	3 546*	.
Niet-commerciële dienstverlening	1 000	2 088	2 128	2 168*	2 245*	2 214*	2 236*	2 255*	2 275*	2 298*	.
Mannen	1 000	3 959	4 056	4 118*	4 175*	4 141*	4 180*	4 195*	4 184*	4 168*	.
Vrouwen	1 000	2 922	3 056	3 166*	3 275*	3 228*	3 262*	3 297*	3 314*	3 308*	.
Voltijd	1 000	4 004	4 094	4 134*	4 207*	.	.	.	.	.	.
Deeltijd	1 000	2 877	3 019	3 150*	3 243*	.	.	.	.	.	.
Vast	1 000	6 095	6 336	6 528*	6 694*	.	.	.	.	.	.
Flexibel	1 000	786	776	756*	756*	.	.	.	.	.	.
Vacatures ²⁾	1 000	123	171	203	197	216	218	171	164	178	.
Landbouw en visserij	1 000	2	3	3	3	4	3	3	3	5	.
Industrie en bouwnijverheid	1 000	28	37	47	41	45	46	35	34	35	.
Commerciële dienstverlening	1 000	74	94	110	106	119	119	88	82	90	.
Niet-commerciële dienstverlening	1 000	19	37	42	47	47	51	45	45	48	.
2. Beroepsbevolking en werkloosheid											
Beroepsbevolking	1 000	6 957	7 097	7 187	7 311*	.	.	.	.	.	.
Mannen	1 000	4 196	4 242	4 288	4 321*	.	.	.	.	.	.
Vrouwen	1 000	2 761	2 856	2 898	2 990*	.	.	.	.	.	.
Werkzame beroepsbevolking	1 000	6 609	6 805	6 917	7 064*	.	.	.	.	.	.
Mannen	1 000	4 047	4 121	4 174	4 215*	.	.	.	.	.	.
Vrouwen	1 000	2 562	2 684	2 743	2 848*	.	.	.	.	.	.
Werkloze beroepsbevolking ³⁾	1 000	348	292	270	248*	.	.	.	.	.	.
Mannen	1 000	149	121	114	106*	.	.	.	.	.	.
Vrouwen	1 000	199	172	156	142*	.	.	.	.	.	.
Geregistreerde werkloosheid	1 000	287	221	188	146	176	132	141	135	161	164
Mannen	1 000	155	115	98	77	98	72	72	67	82	87
Vrouwen	1 000	132	106	90	69	78	61	69	69	79	77
Geregistreerde werkloosheid	%	4,1	3,1	2,6	2,0*	2,4*	1,8*	1,9*	1,9*	2,2*	2,2*
Mannen	%	3,7	2,7	2,3	1,8*	2,3*	1,7*	1,7*	1,5*	1,9*	2,0*
Vrouwen	%	4,8	3,7	3,1	2,3*	2,6*	2,0*	2,3*	2,3*	2,6*	2,6*

¹⁾ De gehele werkgelegenheid inclusief minder dan 12 uur.

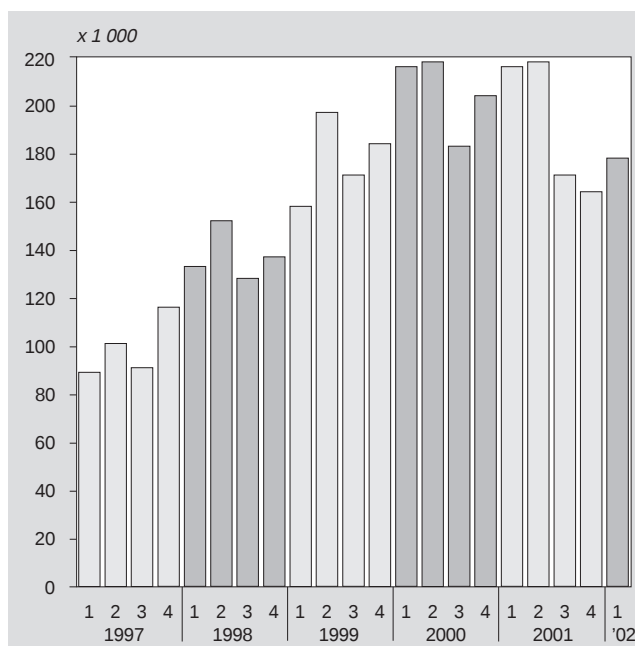
²⁾ Exclusief vacatures bij overheid en onderwijs.

³⁾ Vóór oktober 1999 in SEM voorlopige cijfers betreffende 1998 gepubliceerd.

1. Geregistreerde werklozen (driemaandsgemiddelde; onder middelste maand) gecorrigeerd voor seizoeninvloeden

2. Vacatures, ultimo kwartaal

	Basis c.q. eenheid	1998	1999	2000	2001	2001				2002	
						1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.
3. Collectieve arbeidsvoorwaarden en vakverenigingen											
Cao-lonen per uur incl. bijzondere beloningen	1990=100	123,9	128,0	132,2	138,5	136,0	137,5	139,7	140,2	141,5*	142,4*
Particuliere bedrijven	1990=100	124,8	128,6	132,8	139,2	136,6	138,2	140,5	140,8	142,0*	142,8*
Gesubsidieerde sector	1990=100	122,1	126,8	131,3	138,2	136,3	136,5	139,7	139,7	141,4*	141,8*
Overheid	1990=100	121,8	126,5	130,4	136,3	133,6	135,5	136,8	138,0	139,7*	141,3*
Leden van vakverenigingen ¹⁾	1 000	1 766	1 814	1 797	1 800	1 800	1 804	1 804	1 801	1 781	1 786
Verloren arbeidsdagen door stakingen ²⁾	1 000	33,2	75,8	9,4	45,1	16,3	9,9	18,9		.	.
4. Lonen en loonkosten											
Verdiende lonen per maand van Voltijdwerknemers ³⁾	euro	2 205	2 277*	2 369,*							.
Minimumloon per maand	euro					1 154,46	1 154,46	1 180,42	1 180,42	1 206,60	1 206,60
Aantal minimumloners	1 000	310,0	295,6	284,6		.	.	.	.	.	.
Loonkosten per uur in industrie en (bouw) nijverheid	euro	23,35	24,27	25,11*	26,24*	25,61*	26,13*	26,5*	26,67*	26,77*	.
5. Inkomen, vermogen en consumptie											
Gemiddeld beschikbaar inkomen van huishoudens ⁴⁾	1 000 euro	22,7	23,4*	.	.	.	.	.	.	.	.
Dynamische koopkrachtverandering ⁵⁾ , t.o.v. 1 jaar eerder	%	2,8	1,3*	.	.	.	.	.	.	.	.
Gemiddeld vermogen per huishouden	1 000 euro	84,0	93,0	.	.	.	.	.	.	.	.
Gemiddelde bestedingen per huishouden	1 000 euro	22,2	23,2	.	.	.	.	.	.	.	.
Consumptie (volumemutatie per persoon) ⁶⁾	%	3,9	3,3*	2,8*	1,0*	0,7*	1,3*	0,9*	1,1*	1,0*	.
Consumentenvertrouwen ⁷⁾ , gem. saldo pos. en neg. antw.		17	14	25	-1	11	-1	-4	-9	-5	-18
Consumentenprijsindex											
Alle huishoudens	1995=100	106,3	108,6	111,4	116,4*	114,6	116,4	117,0	117,6	119,0	120,5*
Werknemers laag	1995=100	106,1	108,4	111,1	116,2*	114,4	116,2	116,8	117,4	118,7	120,1*
Geharmoniseerde index CPI, Nederland	1996=100	103,7	105,8	108,2	113,8*	111,8	114,0	114,3	115,0	116,9	118,5*
7. Sociale zekerheid											
WW ⁸⁾	1 000	306	249	204	176	189	172	164	166	180	.
Algemene bijstandswet, (incl. RWW)											.
periodiek algemeen <65 jaar, thuiswonend	1 000	397	363	335	322	331	326	323	322	.	.
Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen	1 000	892	915	942	970	965	973	973	981	985	.
Ziekteverzuim (exclusief overheid) ⁹⁾	%	5,6	6,0	6,1	6,1	6,4	6,0	5,7	6,1	.	.

¹⁾ Betreft vakverenigingen aangesloten bij de FNV, het CNV en de Vakcentrale MHP en tot 1998 de AVC.

²⁾ De gegevens voor het tweede kwartaal van 2001 zijn exclusief de acties in verband met de CAO Ziekenhuizen. Ter voorkoming van onthulling van herkenbare afzonderlijke bedrijven zijn de gegevens van het derde en vierde kwartaal 2001 samengevoegd.

³⁾ De samenstelling is ingaande 1999 gewijzigd (zie art. 'Banen, lonen en arbeidsduur van werknemers' in de Sociaal-economische maandstatistiek, december 2001).

⁴⁾ Het besteedbaar inkomen is de som van inkomsten uit alle bronnen na aftrek van premies en belastingen.

⁵⁾ De ontwikkeling van werkelijk ondervonden koopkracht.

⁶⁾ Mutatie t.o.v. (de overeenkomstige periode van) voorgaand jaar; vanaf december 1999 gewijzigde cijfers vanaf 1996 vanwege nieuwe richtlijnen Nationale Rekeningen.

⁷⁾ Jaar- en kwartaalcijfers zijn berekend als een gewogen gemiddelde van het maandelijks vastgestelde consumentenvertrouwen. De index is weergegeven op een schaal van -100 tot +100.

⁸⁾ De WW-cijfers wijken af van eerder gepubliceerde cijfers.

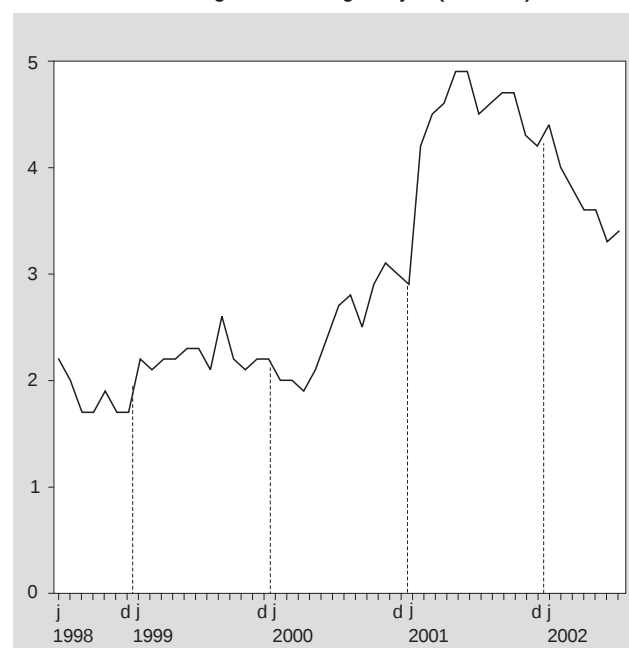
⁹⁾ In het verleden werd het aantal WW-uitkeringen gepubliceerd op transactiebasis. Hierbij werden uitkeringen gecorrigeerd met maximaal 6 maanden nagekomen informatie.

⁹⁾ Inclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof.

3. Index consumentenvertrouwen

4. Procentuele verandering consumentenprijsindex-alle huishoudens t.o.v. overeenkomstige maand voorgaand jaar (1995=100)

2.1 Banen en arbeidsvolume

Tabel 2.1.1
Banen van werknemers naar geslacht en bedrijfstak

	2000*			2001*				2002*
	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal
<i>x 1 000</i>								
Totaal	7 274	7 329	7 349	7 369	7 443	7 492	7 498	7 477
Landbouw en visserij	120	124	122	110	123	128	124	114
Delfstoffenwinning	9	9	8	9	8	8	8	9
Industrie	1 054	1 053	1 055	1 053	1 056	1 056	1 054	1 045
Energie en water	37	37	37	37	36	36	36	36
Bouwnijverheid	426	438	439	425	436	447	447	430
Handel, horeca en reparatie	1 520	1 526	1 533	1 549	1 559	1 559	1 560	1 570
Vervoer en communicatie	449	458	459	459	463	470	469	465
Financiële en zakelijke diensten	1 497	1 511	1 507	1 513	1 524	1 534	1 525	1 511
Overheid	904	903	910	924	930	930	939	952
Zorg en overige diensten	1 257	1 271	1 279	1 290	1 306	1 325	1 336	1 346
Mannen	4 121	4 143	4 137	4 141	4 180	4 195	4 184	4 168
Landbouw en visserij	83	86	82	77	86	88	85	79
Delfstoffenwinning	7	7	7	7	7	7	7	7
Industrie	802	803	805	798	797	799	800	791
Energie en water	30	30	30	30	30	29	29	29
Bouwnijverheid	394	402	401	387	399	407	406	392
Handel, horeca en reparatie	807	807	804	818	825	824	818	829
Vervoer en communicatie	321	325	327	327	329	333	334	330
Financiële en zakelijke diensten	831	836	836	840	846	848	843	836
Overheid	515	516	514	518	520	521	523	526
Zorg en overige diensten	331	331	331	340	341	338	338	348
Vrouwen	3 153	3 186	3 212	3 228	3 262	3 297	3 314	3 308
Landbouw en visserij	37	39	39	33	37	40	39	34
Delfstoffenwinning	1	1	1	1	1	1	1	1
Industrie	252	250	250	255	259	256	255	253
Energie en water	7	7	7	7	7	7	7	7
Bouwnijverheid	33	35	37	38	38	39	40	38
Handel, horeca en reparatie	713	719	729	732	734	735	741	741
Vervoer en communicatie	128	132	132	133	134	136	135	134
Financiële en zakelijke diensten	666	675	671	673	678	686	682	674
Overheid	389	387	396	406	409	409	416	426
Zorg en overige diensten	926	940	948	950	965	987	997	998
<i>% verandering t.o.v. hetzelfde kwartaal van voorgaand jaar</i>								
Totaal	2,4	2,4	2,4	2,6	2,3	2,2	2,0	1,5
Landbouw en visserij	-1,7	-1,5	-1,0	2,6	3,0	2,6	2,4	2,9
Delfstoffenwinning	-2,3	-1,9	-2,7	-3,7	-5,6	-3,6	-1,5	0,1
Industrie	0,9	0,9	0,7	0,5	0,2	0,2	-0,1	-0,8
Energie en water	-3,2	-3,7	-3,9	-3,5	-2,6	-2,3	-2,1	-0,9
Bouwnijverheid	2,9	2,5	2,6	2,6	2,3	2,1	1,8	1,2
Handel, horeca en reparatie	3,5	3,3	2,8	3,2	2,6	2,2	1,7	1,4
Vervoer en communicatie	5,6	5,0	4,2	3,7	3,0	2,6	2,2	1,1
Financiële en zakelijke diensten	2,9	3,1	3,1	2,6	1,8	1,5	1,2	-0,1
Overheid	1,6	1,6	1,7	2,1	2,8	3,0	3,2	3,0
Zorg en overige diensten	1,8	2,2	2,6	3,7	3,9	4,2	4,4	4,3
Mannen	1,6	1,6	1,3	1,7	1,4	1,3	1,1	0,7
Landbouw en visserij	0,3	-0,1	-1,3	3,2	4,2	2,7	3,2	2,4
Delfstoffenwinning	-3,3	-1,6	-1,8	-3,6	-6,3	-4,9	-2,8	-0,6
Industrie	-0,1	0,1	0,1	0,0	-0,6	-0,5	-0,6	-0,8
Energie en water	-3,5	-4,0	-4,4	-3,5	-2,5	-2,3	-2,2	-1,6
Bouwnijverheid	2,5	1,8	2,1	2,0	1,3	1,3	1,3	1,3
Handel, horeca en reparatie	2,6	2,3	1,7	2,8	2,2	2,1	1,8	1,4
Vervoer en communicatie	3,5	3,3	3,0	3,0	2,5	2,4	2,1	1,1
Financiële en zakelijke diensten	2,5	2,9	3,1	2,6	1,9	1,5	0,9	-0,4
Overheid	0,5	0,5	-0,1	0,4	1,0	1,0	1,8	1,6
Zorg en overige diensten	1,1	0,5	-0,6	1,4	3,0	2,0	2,2	2,3
Vrouwen	3,5	3,6	3,8	3,7	3,5	3,5	3,2	2,5
Landbouw en visserij	-5,9	-4,4	-0,5	1,2	0,3	2,4	0,6	4,2
Delfstoffenwinning	3,2	-3,4	-7,6	-4,5	-2,3	3,4	6,2	4,0
Industrie	4,2	3,4	3,0	2,2	2,8	2,5	1,6	-0,8
Energie en water	-1,8	-2,1	-1,9	-3,4	-3,0	-2,5	-1,7	1,8
Bouwnijverheid	9,0	11,3	8,9	9,3	15,2	11,1	7,8	0,9
Handel, horeca en reparatie	4,6	4,5	4,2	3,5	3,0	2,2	1,7	1,3
Vervoer en communicatie	11,2	9,2	7,3	5,6	4,4	3,2	2,3	1,1
Financiële en zakelijke diensten	3,3	3,4	3,0	2,7	1,7	1,5	1,6	0,2
Overheid	3,3	3,1	4,1	4,2	5,3	5,8	5,0	4,9
Zorg en overige diensten	2,1	2,8	3,7	4,6	4,2	5,0	5,2	5,0

Bron: CBS, Arbeidsrekeningen.

Tabel 2.1.2
Arbeidsvolume van werknemers naar geslacht en bedrijfstak

	2000*			2001*				2002*
	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal
<i>1 000 arbeidsjaren</i>								
Totaal	5 670	5 691	5 685	5 733	5 798	5 814	5 800	5 813
Landbouw en visserij	88	91	87	81	91	93	90	84
Delfstoffenwinning	9	8	8	8	8	8	8	8
Industrie	934	932	933	935	935	934	932	927
Energie en water	35	34	34	34	34	33	33	33
Bouwnijverheid	405	415	415	401	413	422	422	406
Handel, horeca en reparatie	1 080	1 075	1 068	1 093	1 108	1 100	1 090	1 109
Vervoer en communicatie	376	384	385	385	386	393	394	389
Financiële en zakelijke diensten	1 182	1 184	1 180	1 194	1 207	1 206	1 197	1 195
Overheid	730	729	734	746	751	751	758	768
Zorg en overige diensten	832	839	840	856	865	873	877	893
Mannen	3 655	3 667	3 654	3 669	3 707	3 713	3 698	3 695
Landbouw en visserij	67	69	67	63	70	71	69	64
Delfstoffenwinning	7	7	7	7	7	7	7	7
Industrie	753	753	753	751	748	749	748	745
Energie en water	29	29	29	29	29	28	28	28
Bouwnijverheid	383	392	391	377	388	397	395	382
Handel, horeca en reparatie	658	654	647	663	672	667	659	672
Vervoer en communicatie	288	293	295	294	295	300	301	297
Financiële en zakelijke diensten	732	732	730	738	747	745	740	738
Overheid	468	468	467	471	473	473	475	478
Zorg en overige diensten	269	270	271	277	277	275	276	284
Vrouwen	2 014	2 024	2 030	2 064	2 091	2 101	2 102	2 119
Landbouw en visserij	21	21	21	18	21	22	21	19
Delfstoffenwinning	1	1	1	1	1	1	1	1
Industrie	181	180	180	184	187	185	184	183
Energie en water	5	5	5	5	5	5	5	5
Bouwnijverheid	21	23	24	25	25	26	26	25
Handel, horeca en reparatie	422	421	421	431	436	433	431	437
Vervoer en communicatie	88	91	91	91	91	94	93	92
Financiële en zakelijke diensten	451	453	450	456	459	461	458	457
Overheid	262	261	267	275	278	278	283	290
Zorg en overige diensten	563	568	569	578	588	597	601	609
<i>% verandering t.o.v. hetzelfde kwartaal van voorgaand jaar</i>								
Totaal	2,3	2,1	1,8	2,1	2,3	2,2	2,0	1,4
Landbouw en visserij	0,2	-1,0	-2,4	0,8	3,7	2,9	3,0	3,1
Delfstoffenwinning	-0,9	-0,2	-1,2	-3,4	-5,8	-3,8	-1,7	0,1
Industrie	0,2	0,4	0,4	0,6	0,1	0,1	-0,1	-0,8
Energie en water	-4,0	-4,3	-4,4	-3,5	-2,6	-2,3	-2,1	-1,1
Bouwnijverheid	2,6	2,1	2,2	2,3	2,0	1,8	1,7	1,2
Handel, horeca en reparatie	3,3	2,7	1,8	2,2	2,6	2,3	2,0	1,4
Vervoer en communicatie	4,9	4,7	4,4	3,8	2,8	2,5	2,2	1,2
Financiële en zakelijke diensten	3,0	2,8	2,4	2,0	2,1	1,9	1,5	0,1
Overheid	1,1	1,3	1,5	2,1	2,9	3,0	3,2	2,9
Zorg en overige diensten	2,5	2,7	2,5	3,2	4,0	4,0	4,4	4,4
Mannen	1,4	1,3	0,9	1,3	1,4	1,3	1,2	0,7
Landbouw en visserij	0,1	-0,4	-1,8	2,3	4,6	2,9	3,6	2,6
Delfstoffenwinning	-1,7	-0,7	-1,6	-3,4	-6,3	-4,9	-2,8	-0,5
Industrie	-0,5	-0,2	-0,2	0,0	-0,6	-0,5	-0,6	-0,8
Energie en water	-4,1	-4,5	-4,7	-3,6	-2,5	-2,3	-2,2	-1,6
Bouwnijverheid	2,3	1,7	1,9	1,8	1,2	1,3	1,3	1,3
Handel, horeca en reparatie	2,6	2,0	0,9	1,8	2,1	2,1	1,8	1,3
Vervoer en communicatie	3,2	3,4	3,5	3,2	2,4	2,3	2,1	1,2
Financiële en zakelijke diensten	2,5	2,4	2,1	1,8	2,2	1,9	1,3	0,0
Overheid	0,2	0,3	-0,3	0,5	1,1	1,0	1,7	1,6
Zorg en overige diensten	0,4	0,8	0,7	1,7	2,9	1,9	2,1	2,3
Vrouwen	4,0	3,7	3,5	3,5	3,8	3,8	3,5	2,6
Landbouw en visserij	0,7	-2,7	-4,3	-3,9	0,6	3,1	1,2	4,8
Delfstoffenwinning	4,6	3,6	2,3	-3,4	-2,7	3,2	5,9	4,2
Industrie	3,1	2,9	3,0	2,8	3,0	2,7	1,8	-0,7
Energie en water	-3,4	-3,2	-2,6	-3,2	-3,0	-2,6	-1,8	1,8
Bouwnijverheid	7,0	9,6	7,9	9,5	16,4	11,7	8,3	0,9
Handel, horeca en reparatie	4,4	3,8	3,2	2,8	3,3	2,7	2,3	1,5
Vervoer en communicatie	10,9	9,1	7,4	5,8	3,9	3,1	2,3	1,3
Financiële en zakelijke diensten	3,9	3,4	3,0	2,4	1,9	1,9	1,7	0,2
Overheid	2,9	3,3	4,7	5,1	6,2	6,5	5,7	5,3
Zorg en overige diensten	3,6	3,6	3,4	4,0	4,5	5,1	5,5	5,3

Bron: CBS, Arbeidsrekeningen.

2.2 Vacatures

Tabel 2.2.1
Vacatures naar economische activiteit en bedrijfsgrootte

	SBI-code	2000			2001				2002	Jaarmutatie 2001–2002
		30 juni	30 sept.	31 dec.	31 maart	30 juni	30 sept.	31 dec.	31 maart	31 maart
x 1 000										
Totaal		218,2	183,4	204,2	215,6	218,1	170,7	163,9	177,6	–38,0
w.v.										
Particuliere bedrijven ¹⁾		201,6	169,4	188,8	200,6	201,7	156,1	147,8	162,5	–38,1
Overheid		16,6	14,0	15,4	15,0	16,4	14,7	16,0	15,1	0,0
Bedrijfssector										
Landbouw en visserij	01–05	4,1	2,8	3,8	4,4	3,4	2,7	2,6	4,6	0,3
Industrie en bouwnijverheid	10–45	54,2	42,7	43,8	45,2	45,5	35,0	33,8	34,8	–10,4
Commerciële dienstverlening	50–74	116,1	98,6	112,0	118,7	118,6	88,1	82,0	90,0	–28,7
Niet-commerciële dienstverlening	75–93	43,8	39,3	44,6	47,4	50,6	44,9	45,5	48,1	0,8
Bedrijfstak										
Delfstoffenwinning	10–14	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,3	0,2
Industrie	15–37	32,6	25,3	26,4	24,5	24,8	20,0	18,5	18,4	–6,1
Energie- en waterleidingbedrijven	40–41	0,6	0,4	0,5	0,7	0,5	0,4	0,6	0,3	–0,4
Bouwnijverheid	45	20,8	16,8	16,7	19,8	20,1	14,5	14,6	15,8	–4,0
Handel	50–52	37,7	31,3	35,3	35,3	35,9	26,6	25,9	29,9	–5,4
Horeca	55	9,4	7,1	7,5	9,3	9,5	8,4	7,4	9,0	–0,3
Vervoer en communicatie	60–64	12,1	12,7	12,2	11,4	10,7	8,1	7,0	8,2	–3,2
w.o. post en telecommunicatie	64	2,6	3,1	2,7	2,8	2,1	1,3	1,3	1,2	–1,6
Financiële instellingen	65–67	7,5	5,8	8,0	8,2	7,5	5,9	7,5	6,0	–2,2
Zakelijke dienstverlening	70–74	49,4	41,8	49,1	54,4	54,9	39,2	34,2	36,9	–17,6
w.o. computerservice, informatietechnologie	72	8,2	6,8	8,3	10,7	8,4	6,1	5	4,1	–6,5
Openbaar bestuur	75	9,9	8,7	9,4	9,8	9,6	9,0	10,0	9,9	0,1
Onderwijs	80	7,2	5,5	6,1	5,7	7,0	6,3	6,1	4,3	–1,4
Gezondheids- en welzijnszorg	85	18,4	18,6	20,6	22,8	23,8	22,2	21,5	24,0	1,2
Cultuur en overige dienstverlening	90–93	8,3	6,5	8,5	9,1	10,3	7,5	7,9	10,0	0,9
Bedrijfsgrootte										
Bedrijven met 1– 9 werknemers		50,9	39,7	49,5	54,4	61,1	45,7	44,1	54,0	–0,4
Bedrijven met 10–99 werknemers		73,5	59,9	63,1	65,0	69,6	52,4	50,4	55,5	–9,5
Bedrijven met 100 werknemers en meer		93,9	83,8	91,6	96,2	87,4	72,7	69,4	68,1	–28,1

¹⁾ Inclusief gesubsidieerde sector.

Bron: CBS, Vacature-enquête.

Tabel 2.2.2
Ontstane vacatures naar economische activiteit en bedrijfsgrootte ¹⁾

	SBI-code	2000			2001				2002	Jaarmutatie 2001–2002
		30 juni	30 sept.	31 dec.	31 maart	30 juni	30 sept.	31 dec.	31 maart	31 maart
<i>x 1 000</i>										
Totaal		251	230	254	270	273	209	194	213	–56
w.v.										
Particuliere bedrijven ²⁾		233	208	237	252	252	189	176	197	–56
Overheid		18	22	17	18	20	20	17	17	–1
Bedrijfssector										
Landbouw en visserij	01–05	6	8	6	6	4	4	3	6	0
Industrie en bouwnijverheid	10–45	53	38	42	49	42	33	30	34	–15
Commerciële dienstverlening	50–74	137	126	149	152	160	114	107	116	–36
Niet-commerciële dienstverlening	75–93	56	59	57	62	67	58	54	57	–5
Bedrijfstak										
Delfstoffenwinning	10–14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Industrie	15–37	33	23	27	27	27	20	18	19	–7
Energie- en waterleidingbedrijven	40–41	1	0	1	1	0	0	1	0	–1
Bouwnijverheid	45	19	14	14	22	15	12	11	15	–7
Handel	50–52	54	51	61	55	52	45	44	44	–11
Horeca	55	17	13	11	17	23	16	11	15	–2
Vervoer en communicatie	60–64	15	16	15	14	15	10	9	11	–3
w.o. post en telecommunicatie	64	2	4	4	3	3	2	2	2	–1
Financiële instellingen	65–67	7	6	10	9	7	7	8	5	–4
Zakelijke dienstverlening	70–74	44	39	52	56	63	37	34	41	–16
w.o. computerservice, informatietechnologie	72	4	5	7	9	6	5	4	3	–6
Openbaar bestuur	75	8	7	7	9	9	7	9	8	–1
Onderwijs	80	11	15	10	9	11	14	8	8	–1
Gezondheids- en welzijnszorg	85	27	26	28	32	32	27	27	30	–2
Cultuur en overige dienstverlening	90–93	10	11	12	12	14	9	10	11	–1
Bedrijfsgrootte										
Bedrijven met 1– 9 werknemers		66	59	69	76	82	55	54	65	–11
Bedrijven met 10–99 werknemers		84	74	80	86	93	69	62	69	–17
Bedrijven met 100 werknemers en meer		100	96	104	108	97	85	77	79	–29

¹⁾ In het kwartaal eindigend op aangegeven datum.

²⁾ Inclusief gesubsidieerde sector.

Bron: CBS, Vacature-enquête.

Tabel 2.2.3
Vervulde vacatures naar economische activiteit en bedrijfsgrootte ^{1) 2)}

		2000			2001				2002	Jaarmutatie 2001–2002
		30 juni	30 sept.	31 dec.	31 maart	30 juni	30 sept.	31 dec.	31 maart	31 maart
		x 1 000								
Totaal		248	265	233	258	270	256	200	200	–58
w.v.										
Particuliere bedrijven ³⁾		232	241	217	241	251	234	185	182	–58
Overheid		16	24	16	18	19	22	16	18	0
Bedrijfssector										
Landbouw en visserij	01–05	5	9	5	6	5	5	3	4	–2
Industrie en bouwnijverheid	10–45	49	49	41	48	42	43	31	33	–14
Commerciële dienstverlening	50–74	139	143	136	145	160	145	113	108	–37
Niet-commerciële dienstverlening	75–93	55	63	52	60	64	63	53	55	–5
Bedrijfstak										
Delfstoffenwinning	10–14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Industrie	15–37	29	30	26	28	26	25	19	19	–9
Energie- en waterleidingbedrijven	40–41	0	0	0	1	1	0	0	0	0
Bouwnijverheid	45	20	18	15	19	15	18	11	14	–5
Handel	50–52	52	58	57	55	51	54	44	40	–15
Horeca	55	17	16	11	15	23	17	12	13	–2
Vervoer en communicatie	60–64	15	15	16	15	15	13	10	10	–5
w.o. post en telecommunicatie	64	2	3	4	3	3	3	2	2	–1
Financiële instellingen	65–67	8	8	8	9	8	8	7	7	–2
Zakelijke dienstverlening	70–74	46	47	45	51	62	53	39	38	–13
w.o. computerservice, informatietechnologie	72	7	6	5	7	9	7	6	4	–3
Openbaar bestuur	75	7	8	7	8	9	8	8	8	–1
Onderwijs	80	9	17	9	9	10	14	8	9	0
Gezondheids- en welzijnszorg	85	28	26	26	30	31	29	28	28	–2
Cultuur en overige dienstverlening	90–93	11	12	10	12	13	12	9	9	–2
Bedrijfsgrootte										
Bedrijven met 1– 9 werknemers		73	71	59	71	76	71	56	56	–16
Bedrijven met 10–99 werknemers		81	87	77	84	88	87	64	64	–20
Bedrijven met 100 werknemers en meer		94	107	97	103	106	99	81	80	–23

¹⁾ Het aantal vervulde vacatures is inclusief het aantal vervallen vacatures.

²⁾ In het kwartaal eindigend op aangegeven datum.

³⁾ Inclusief gesubsidieerde sector.

Bron: CBS, Vacature-enquête.

2.3 Werkloosheid

Tabel 2.3.1

Geregistreerde werklozen naar geslacht, leeftijd en duur van inschrijving, driemaandsgemiddelden ¹⁾

	2001				2002			
	februari	maart	april	mei	februari	maart	april	mei
<i>x 1 000</i>								
Leeftijd en geslacht								
Totaal	176	155	134	132	161	167	159	164
16–24 jaar	24	19	16	16	20	22	19	19
25–34 jaar	43	36	31	31	45	45	44	44
35–64 jaar	109	99	87	85	96	100	95	101
Man	98	86	76	72	82	86	81	87
16–24 jaar	11	10	9	10	11	12	10	10
25–64 jaar	87	76	67	62	71	73	71	77
Vrouw	78	69	58	61	79	82	78	77
16–24 jaar	13	9	7	6	8	10	9	9
25–64 jaar	65	60	50	55	71	72	68	68
Duur inschrijving en geslacht ²⁾								
Korter dan 1 jaar	114	95	79	80	110	112	103	106
man	65	52	43	41	56	59	54	58
vrouw	49	43	36	39	54	54	49	48
1 jaar of langer	62	60	55	52	52	55	56	57
man	33	33	33	30	27	27	27	29
vrouw	28	26	22	21	25	28	28	29

¹⁾ Driemaandsgemiddelden opgenomen onder de middelste maand. Niet voor seizoen gecorrigeerde cijfers.²⁾ Duur inschrijving volgens registratie bij arbeidsbureaus; het betreft een onafgebroken periode van inschrijving.

Bron: CBS, Enquête beroepsbevolking.

Tabel 2.3.2

Geregistreerde werklozen ¹⁾ van 16–64 jaar naar landsdeel en de 4 grote gemeenten ²⁾

	2001				2002		2001	2002
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal
<i>x 1 000</i>							<i>% van de beroepsbevolking</i>	
Nederland	176	132	141	135	161	164	1,8	2,2
Noord-Nederland	24	19	20	22	26	23	2,7	3,2
Oost-Nederland	35	30	26	30	28	29	2,0	2,0
West-Nederland	81	55	69	53	73	77	1,6	2,3
Zuid-Nederland	35	28	26	31	34	35	1,8	2,2
Vier grote gemeenten	37	21	34	24	35	35	2,2	3,8

¹⁾ Niet voor seizoeninvloeden gecorrigeerd.²⁾ Noord-Nederland: Groningen, Friesland, Drenthe
Oost-Nederland: Overijssel, Flevoland, Gelderland
West-Nederland: Utrecht, Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland
Zuid-Nederland: Noord-Brabant, Limburg
4 grote gemeenten: Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage, Utrecht.

Bron: CBS, Enquête beroepsbevolking.

Tabel 2.3.3
Ingeschreven personen van 16-64 jaar naar arbeidspositie volgens de Enquête Beroepsbevolking

	2000		2001				2002	
	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal
<i>x 1 000</i>								
Totaal ingeschreven personen ¹⁾	654	644	629	579	553	571	592	572
Geregistreerde werklozen	176	186	176	132	141	135	161	164
Werkzame beroepsbevolking	256	228	236	203	179	180	175	160
Niet beschikbaar voor de arbeidsmarkt	222	230	218	244	233	255	255	248
<i>% van ingeschreven personen</i>								
Totaal ingeschreven personen	100	100	100	100	100	100	100	100
Geregistreerde werklozen	27	29	28	23	25	24	27	29
Werkzame beroepsbevolking	39	35	37	35	32	32	30	28
Niet beschikbaar voor de arbeidsmarkt	34	36	35	42	42	45	43	43

¹⁾ De hier vermelde aantallen volgens de registratie zijn bepaald uit het maandelijks door het Centrum voor Werk en Inkomen aan het CBS ter beschikking gestelde data-bestand (het zgn. Gis-bestand).

Bron: CBS, Enquête beroepsbevolking.

Tabel 2.3.4
Werkzoekenden zonder baan¹⁾; maandcijfers seizoensgecorrigeerd

	2000	2001			2002					
		okt.*	nov.*	dec.*	jan.*	febr.*	maart*	april*	mei*	juni*
in % van de beroepsbevolking										
België	7,0	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7	6,8	6,8	6,8	6,9
Denemarken	4,7	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2	.
Duitsland	8,1	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,2	8,3
Finland	9,8	9,2	9,2	9,3	9,2	9,2	9,2	9,3	9,3	.
Frankrijk	9,5	8,7	8,8	8,9	8,9	9,0	9,0	9,1	9,2	.
Griekenland	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Ierland	4,2	3,9	4,1	4,1	4,2	4,3	4,4	4,4	4,4	.
Italië	10,5	9,3	.	.	9,1	9,0	9,0	9,0	.	.
Luxemburg	2,2	2,5	2,5	2,5	2,1	2,2	2,2	2,2	2,3	.
Nederland	2,8	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,6	2,6	.	.
Oostenrijk	3,7	3,7	3,8	3,9	4,0	3,9	4,0	4,0	4,1	4,1
Portugal	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2	4,3	4,3	4,3	4,3	.
Spanje	14,1	12,8	12,8	12,8	11,1	11,3	11,3	11,3	11,4	11,5
Verenigd Koninkrijk	5,5	5,2	5,3	5,0	5,0	5,1	5,1	.	.	.
Zweden	5,9	5,2	5	5,1	5,2	5,2	5,2	5,3	5,1	.
EU-15	8,3	7,8	7,8	7,8	7,5	7,5	7,5	7,5	7,6	.
Verenigde Staten	5,5	5,4	5,6	5,7	5,6	5,6	5,7	6,1	5,9	5,9
Japan	4,7	5,4	5,4	5,5	5,3	5,3	5,2	5,2	5,4	.

¹⁾ Het betreft personen zonder werk die betaald werk zoeken en onmiddellijk voor een werkkring beschikbaar zijn (werkloosheid volgens de ILO-definitie). De maand- en jaarcijfers zijn door Eurostat berekend op grond van het Labour Force Survey van de EU en gegevens over de geregistreerde werkloosheid.

Bron: Eurostat.

2.4 Cao-lonen

Tabel 2.4.1
Cao-lonen per uur inclusief bijzondere beloningen

	Sbi-code ¹⁾	2001							2002*					
		juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni
1990=100														
Totaal	01–93	138,4	139,7	139,7	139,7	140,2	140,2	140,2	141,5	141,7	142,0	142,4	142,5	142,6
Leeftijdscategorie														
Jeugd		140,1	142,5	142,5	142,5	142,9	142,9	142,9	144,8	144,8	145,0	145,1	145,2	145,2
Volwassenen		138,3	139,6	139,5	139,6	140,0	140,0	140,0	141,2	141,5	141,8	142,2	142,3	142,4
Cao-sector														
Particuliere bedrijven		139,0	140,5	140,5	140,5	140,8	140,9	140,9	142,0	142,0	142,4	142,8	142,9	143,1
Overheid		136,8	136,8	136,8	136,8	138,0	138,0	138,0	139,7	140,6	141,0	141,3	141,3	141,3
Gesubsidieerde sector		137,9	139,7	139,7	139,7	139,7	139,7	139,7	141,4	141,4	141,5	141,8	141,9	142,0
Bedrijfssector ¹⁾														
Landbouw en visserij	01–05	140,1	142,2	142,2	142,2	142,3	142,3	142,3	145,4	145,4	145,4	145,4	145,4	145,4
Industrie en bouwnijverheid	10–45	140,3	141,2	141,2	141,2	141,8	141,8	141,8	142,7	142,9	143,5	144,4	144,4	144,3
Commerciële dienstverlening	50–74	137,7	139,6	139,6	139,6	139,6	139,7	139,7	141,0	141,0	141,2	141,4	141,5	141,9
Niet-commerciële dienstverlening	75–93	137,7	138,5	138,4	138,5	139,2	139,2	139,2	140,7	141,3	141,5	141,8	141,8	141,9
Bedrijfstak ¹⁾														
Industrie	15–37	138,5	139,4	139,4	139,5	140,4	140,4	140,4	141,1	141,4	141,9	142,9	142,9	143,0
Energie- en waterleidingbedrijven	40–41	136,4	136,4	136,4	136,4	136,4	136,4	136,4	137,2	138,8	138,8	141,8	141,8	141,8
Bouwnijverheid	45	145,4	146,2	146,2	146,2	146,2	146,2	146,2	147,3	147,3	148,4	148,4	148,4	148,0
Handel	50–52	138,9	140,5	140,4	140,5	140,6	140,6	140,6	141,8	141,8	142,4	142,5	142,5	142,5
Horeca	55	137,8	142,5	142,5	142,5	142,5	142,5	142,5	143,2	143,2	143,2	143,2	143,2	143,2
Vervoer en communicatie	60–64	136,0	136,1	136,1	136,1	136,4	136,4	136,4	137,0	137,0	137,2	138,4	138,6	139,7
Financiële instellingen	65–67	137,5	140,2	140,2	140,2	140,2	140,2	140,7	141,4	141,4	141,3	141,4	142,0	142,6
Zakelijke dienstverlening	70–74	137,3	139,8	139,8	139,8	139,8	139,9	139,8	141,7	141,7	141,7	141,7	141,7	141,9
Openbaar bestuur	75	136,1	136,1	136,0	136,1	138,2	138,3	138,3	138,7	140,3	140,3	140,7	140,9	140,9
Onderwijs	80	137,6	137,6	137,6	137,6	137,6	137,6	137,6	141,1	141,1	141,1	141,1	141,1	141,1
Gezondheids- en welzijnszorg	85	138,8	140,6	140,6	140,6	140,6	140,6	140,6	142,0	142,0	142,6	142,7	142,7	142,8
Cultuur en overige dienstverlening	90–93	139,1	140,1	140,1	140,1	140,4	140,4	140,4	141,6	141,6	141,9	143,2	143,2	143,2
Bedrijfsklasse ¹⁾														
Voedings- en genotmiddelenindustrie	15–16	139,1	140,1	140,1	140,1	140,2	140,2	140,2	141,2	141,2	141,4	142,5	142,7	142,9
Grafische industrie	22	136,5	136,6	136,6	136,6	138,4	138,4	138,4	138,5	140,4	140,4	141,0	141,0	141,0
Chemische industrie	24	142,4	142,9	142,9	142,9	142,9	142,9	142,9	144,7	144,7	144,8	149,2	149,1	149,1
Metaal- en elektrotechnische industrie	27–35	137,8	138,3	138,3	138,3	140,3	140,2	140,2	140,4	140,6	141,6	141,6	141,6	141,6
Groothandel	51	137,4	138,6	138,6	138,6	138,7	138,7	138,7	140,2	140,2	140,2	140,2	140,3	140,3
Detailhandel	52	141,5	144,0	144,0	144,0	144,1	144,1	144,4	145,4	145,4	145,7	145,8	145,8	145,8
Financiële instellingen en zakelijke dienstverlening	65–74	137,3	139,9	139,9	139,9	139,9	140,0	140,0	141,6	141,6	141,6	141,6	141,8	142,1
Bankwezen	65	137,0	140,7	140,7	140,7	140,7	140,7	140,7	141,5	141,5	141,5	141,5	142,3	142,3
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	66	139,5	139,5	139,5	139,5	139,5	139,5	141,5	141,7	141,7	141,7	141,9	142,0	144,6

¹⁾ Indeling naar economische activiteit volgens de Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993).

Tabel 2.4.2
Cao-lonen per maand inclusief bijzondere beloningen

	Sbi-code ¹⁾	2001							2002*					
		juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni
1990=100														
Totaal	01–93	135,2	136,5	136,5	136,5	136,9	136,9	136,9	138,1	138,4	138,7	139,1	139,1	139,3
Leeftijdscategorie														
Jeugd		138,4	140,8	140,8	140,8	141,2	141,2	141,2	143,0	143,1	143,3	143,4	143,4	143,4
Volwassenen		135,0	136,2	136,2	136,2	136,6	136,6	136,7	137,8	138,1	138,4	138,8	138,9	139,0
Cao-sector														
Particuliere bedrijven		137,1	138,6	138,6	138,6	138,9	138,9	139,0	140,0	140,1	140,4	140,9	140,9	141,1
Overheid		131,2	131,2	131,2	131,2	132,4	132,4	132,4	134,0	134,9	135,2	135,5	135,5	135,5
Gesubsidieerde sector		131,0	132,7	132,7	132,7	132,7	132,7	132,7	134,3	134,3	134,4	134,7	134,8	134,9
Bedrijfssector ¹⁾														
Landbouw en visserij	01–05	137,0	139,2	139,2	139,2	139,2	139,2	139,2	142,2	142,2	142,2	142,2	142,2	142,2
Industrie en bouwnijverheid	10–45	138,3	139,2	139,2	139,2	139,8	139,8	139,8	140,6	140,8	141,5	142,3	142,3	142,2
Commerciële dienstverlening	50–74	135,7	137,6	137,6	137,6	137,7	137,7	137,8	139,0	139,0	139,2	139,5	139,6	139,9
Niet-commerciële dienstverlening	75–93	131,6	132,3	132,2	132,3	133,0	133,0	133,0	134,4	134,9	135,2	135,5	135,5	135,5
Bedrijfstak ¹⁾														
Industrie	15–37	136,9	137,9	137,9	137,9	138,8	138,8	138,8	139,5	139,8	140,3	141,2	141,3	141,3
Energie- en waterleidingbedrijven	40–41	133,9	133,9	133,9	133,9	133,9	133,9	133,9	134,7	136,3	136,3	139,2	139,2	139,2
Bouwnijverheid	45	142,3	143,1	143,1	143,1	143,1	143,1	143,1	144,2	144,2	145,3	145,3	145,3	144,9
Handel	50–52	137,2	138,8	138,7	138,8	138,9	138,9	138,9	140,1	140,1	140,7	140,8	140,8	140,8
Horeca	55	137,7	142,3	142,3	142,3	142,3	142,3	142,3	143,0	143,0	143,0	143,0	143,0	143,0
Vervoer en communicatie	60–64	134,1	134,1	134,2	134,2	134,5	134,5	134,5	135,1	135,1	135,3	136,6	136,7	137,9
Financiële instellingen	65–67	131,6	134,2	134,2	134,2	134,2	134,2	134,6	135,3	135,3	135,2	135,3	135,9	136,5
Zakelijke dienstverlening	70–74	136,4	138,9	138,9	138,9	139,0	139,0	138,9	140,8	140,8	140,8	140,8	140,8	141,0
Openbaar bestuur	75	130,8	130,8	130,8	130,8	132,9	132,9	132,9	133,3	134,9	134,9	135,3	135,4	135,4
Onderwijs	80	131,4	131,4	131,4	131,4	131,4	131,4	131,4	134,7	134,7	134,7	134,7	134,7	134,7
Gezondheids- en welzijnszorg	85	131,2	132,8	132,8	132,8	132,9	132,9	132,9	134,2	134,2	134,7	134,8	134,8	134,9
Cultuur en overige dienstverlening	90–93	135,3	136,3	136,3	136,3	136,6	136,6	136,6	137,8	137,8	138,0	139,3	139,3	139,3
Bedrijfsklasse ¹⁾														
Voedings- en genotmiddelenindustrie	15–16	139,0	140,0	140,0	140,0	140,0	140,0	140,0	141,1	141,1	141,2	142,4	142,5	142,8
Grafische industrie	22	136,6	136,7	136,7	136,7	138,5	138,5	138,5	138,6	140,5	140,5	141,1	141,1	141,1
Chemische industrie	24	138,5	138,9	139,0	139,0	139,0	139,0	139,0	140,4	140,4	140,5	144,7	144,7	144,7
Metaal- en elektrotechnische industrie	27–35	136,6	137,1	137,1	137,1	139,0	139,0	139,0	139,1	139,4	140,4	140,4	140,4	140,4
Groothandel	51	136,4	137,6	137,6	137,6	137,7	137,7	137,7	139,1	139,1	139,1	139,2	139,3	139,3
Detailhandel	52	138,5	141,0	141,0	141,0	141,1	141,1	141,3	142,3	142,3	142,6	142,7	142,7	142,7
Financiële instellingen en zakelijke dienstverlening	65–74	135,0	137,6	137,5	137,5	137,6	137,6	137,7	139,2	139,2	139,2	139,2	139,4	139,7
Bankwezen	65	129,0	132,5	132,5	132,5	132,5	132,5	132,5	133,3	133,3	133,3	133,3	134,0	134,0
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	66	137,5	137,5	137,5	137,5	137,5	137,5	139,4	139,6	139,6	139,6	139,8	139,9	142,5

¹⁾ Indeling naar economische activiteit volgens de Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993).

Tabel 2.4.3
Contractuele loonkosten per uur inclusief bijzondere beloningen

	Sbi-code ¹⁾	2001							2002*					
		juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni
1990=100														
Metaal- en elektrotechnische industrie	27–35	136,9	137,3	137,3	137,3	139,5	139,4	139,4	139,3	139,5	140,6	140,6	140,6	140,6
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	66	139,8	139,8	139,8	139,8	139,8	139,8	141,7	141,8	141,8	141,8	142,0	142,1	144,7
Openbaar bestuur	75	136,8	136,8	136,7	136,8	139,0	139,0	139,0	140,0	141,7	141,7	142,1	142,2	142,2
Onderwijs	80	139,8	139,8	139,8	139,8	139,8	139,8	139,8	144,3	144,3	144,3	144,3	144,3	144,3
Gezondheids- en welzijnszorg	85	135,5	137,2	137,2	137,2	137,3	137,3	137,3	139,0	139,0	139,6	139,6	139,7	139,7

¹⁾ Indeling naar economische activiteit volgens de Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993).

2.5 Verdiende lonen en loonkosten

Tabel 2.5.1
Loonkosten per arbeidsjaar naar bedrijfstak

	2000*			2001*				2002*
	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal
<i>1 000 euro</i>								
Totaal	10,4	8,5	9,0	8,8	10,9	8,9	9,4	9,3
Landbouw en visserij	7,5	6,5	6,7	6,8	7,7	6,9	7,1	7,0
Delfstoffenwinning	16,2	14,3	15,9	16,7	17,1	15,3	17,1	17,4
Industrie	10,8	8,7	9,4	9,1	11,3	9,1	9,9	9,5
Energie en water	13,5	11,4	11,6	11,5	14,2	12,0	12,1	12,0
Bouwnijverheid	10,3	8,5	8,4	8,6	10,9	9,0	8,9	9,1
Handel, horeca en reparatie	8,6	7,1	7,5	7,3	8,9	7,4	7,9	7,7
Vervoer en communicatie	11,0	9,0	9,8	9,5	11,6	9,5	10,4	9,9
Financiële en zakelijke diensten	10,7	9,0	9,7	9,5	11,4	9,5	10,3	10,1
Overheid	13,1	10,5	10,9	10,9	13,8	11,1	11,5	11,3
Zorg en overige diensten	9,2	7,5	7,6	7,6	9,5	7,8	8,0	7,9
<i>% verandering t.o.v. hetzelfde kwartaal van voorgaand jaar</i>								
Totaal	4,5	4,5	4,2	5,0	4,9	4,8	5,3	4,6
Landbouw en visserij	5,7	5,5	6,0	8,7	1,9	6,0	5,8	3,4
Delfstoffenwinning	-0,7	-1,6	-0,2	4,7	5,3	6,9	8,1	4,5
Industrie	4,5	4,1	4,3	4,6	4,6	4,9	4,9	4,3
Energie en water	0,9	8,9	3,9	5,4	5,4	5,0	4,8	4,5
Bouwnijverheid	4,9	3,6	2,7	6,0	6,4	5,8	6,4	5,8
Handel, horeca en reparatie	4,4	5,1	5,2	5,2	3,4	4,4	4,9	4,7
Vervoer en communicatie	4,0	4,0	3,8	5,0	5,1	5,1	5,2	4,6
Financiële en zakelijke diensten	6,0	6,1	4,5	5,0	6,5	5,4	6,4	6,0
Overheid	4,6	3,4	4,5	5,8	5,6	5,3	5,4	3,2
Zorg en overige diensten	3,4	3,6	3,0	4,0	3,6	3,3	4,3	3,8

Bron: CBS, Arbeidsrekeningen.

Tabel 2.5.2
Loonkosten naar bedrijfstak

	2000*			2001*				2002*
	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal
<i>mld euro</i>								
Totaal	58,8	48,4	51,0	50,7	63,1	51,9	54,8	53,8
Landbouw en visserij	0,7	0,6	0,6	0,6	0,7	0,6	0,6	0,6
Delfstoffenwinning	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Industrie	10,1	8,1	8,8	8,5	10,6	8,5	9,2	8,8
Energie en water	0,5	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	0,4
Bouwnijverheid	4,2	3,5	3,5	3,5	4,5	3,8	3,8	3,7
Handel, horeca en reparatie	9,3	7,6	8,0	8,0	9,9	8,2	8,6	8,5
Vervoer en communicatie	4,1	3,5	3,8	3,6	4,5	3,7	4,1	3,9
Financiële en zakelijke diensten	12,6	10,6	11,4	11,3	13,7	11,4	12,3	12,0
Overheid	9,5	7,7	8,0	8,2	10,4	8,3	8,7	8,7
Zorg en overige diensten	7,7	6,3	6,4	6,5	8,3	6,8	7,0	7,1
<i>% verandering t.o.v. hetzelfde kwartaal van voorgaand jaar</i>								
Totaal	6,9	6,7	6,1	7,2	7,3	7,1	7,5	6,0
Landbouw en visserij	5,9	4,5	3,5	9,6	5,7	9,1	9,0	6,7
Delfstoffenwinning	-1,6	-1,7	-1,3	1,2	-0,8	2,8	6,3	4,6
Industrie	4,7	4,5	4,7	5,2	4,8	5,1	4,8	3,5
Energie en water	-3,1	4,2	-0,7	1,8	2,6	2,6	2,6	3,3
Bouwnijverheid	7,6	5,7	4,9	8,4	8,5	7,7	8,2	7,1
Handel, horeca en reparatie	7,8	7,9	7,1	7,5	6,1	6,8	7,1	6,2
Vervoer en communicatie	9,0	8,9	8,4	9,0	8,0	7,7	7,5	5,9
Financiële en zakelijke diensten	9,2	9,0	7,1	7,1	8,6	7,3	8,0	6,1
Overheid	5,7	4,8	6,0	8,0	8,7	8,4	8,7	6,2
Zorg en overige diensten	6,0	6,4	5,5	7,4	7,7	7,5	8,9	8,3

Bron: CBS, Arbeidsrekeningen.

2.6 Consumentenprijzen

Tabel 2.6.1
Consumentenprijsindexcijfers, (1995=100)

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jaar
Alle huishoudens													
1996	100,6	101,0	102,0	102,3	102,0	101,6	101,9	101,7	102,7	102,9	102,8	102,7	102,0
1997	102,8	103,0	103,8	103,9	104,2	103,6	104,0	104,3	105,2	105,3	105,4	105,1	104,2
1998	104,7	105,3	106,2	106,4	106,3	105,9	106,1	106,1	107,0	107,3	107,2	106,9	106,3
1999	107,0	107,5	108,5	108,7	108,7	108,3	108,3	108,9	109,4	109,5	109,6	109,2	108,6
2000	109,1	109,6	110,6	111,0	111,3	111,2	111,3	111,6	112,6	112,9	112,9	112,4	111,4
2001	113,7	114,5	115,7	116,4	116,7	116,2	116,4	116,8	117,9	117,8	117,6	117,4	116,4
2002	118,3	118,8	119,9	120,6	120,6	120,2*							
Alle huishoudens, afgeleid													
1996	99,9	100,3	101,2	101,5	101,3	100,9	101,2	101,0	102,0	102,2	102,1	102,0	101,3
1997	101,9	102,1	102,8	102,9	103,1	102,6	103,0	103,3	104,3	104,4	104,4	104,1	103,3
1998	103,5	104,1	105,0	105,2	105,1	104,7	104,9	104,9	105,8	106,1	106,0	105,7	105,1
1999	105,3	105,8	106,7	107,0	107,0	106,6	106,5	107,1	107,6	107,7	107,8	107,5	106,9
2000	106,9	107,5	108,5	108,8	109,1	109,1	109,1	109,4	110,4	110,8	110,8	110,2	109,2
2001	110,4	111,1	112,3	113,0	113,4	112,9	113,1	113,4	114,5	114,5	114,2	114,0	113,1
2002	114,9	115,4	116,5	117,1	117,1	116,7*							
Werknemersgezinnen met laag inkomen													
1996	100,6	100,9	101,9	102,2	101,9	101,5	101,8	101,6	102,5	102,8	102,6	102,5	101,9
1997	102,7	102,9	103,7	103,8	104,0	103,5	103,9	104,1	105,0	105,1	105,2	104,9	104,1
1998	104,6	105,2	106,0	106,3	106,2	105,7	105,9	105,9	106,8	107,0	107,0	106,7	106,1
1999	106,8	107,4	108,3	108,5	108,5	108,1	108,0	108,6	109,1	109,2	109,4	109,0	108,4
2000	108,8	109,4	110,4	110,6	111,0	110,9	110,9	111,3	112,3	112,6	112,7	112,1	111,1
2001	113,4	114,3	115,4	116,1	116,5	116,0	116,2	116,5	117,6	117,6	117,4	117,1	116,2
2002	118,0	118,5	119,6	120,2	120,2	119,9*							
Werknemersgezinnen met laag inkomen, afgeleid													
1996	99,9	100,2	101,2	101,5	101,2	100,8	101,1	100,9	101,8	102,1	101,9	101,9	101,2
1997	101,8	102,0	102,7	102,8	103,0	102,5	102,9	103,2	104,1	104,2	104,3	104,0	103,1
1998	103,4	104,0	104,8	105,1	105,0	104,5	104,7	104,7	105,6	105,9	105,8	105,5	104,9
1999	105,1	105,6	106,5	106,8	106,8	106,4	106,3	106,9	107,3	107,4	107,6	107,2	106,7
2000	106,7	107,2	108,2	108,5	108,8	108,8	108,8	109,1	110,1	110,5	110,5	110,0	108,9
2001	110,1	110,9	112,1	112,8	113,1	112,6	112,8	113,2	114,2	114,2	114,0	113,8	112,8
2002	114,5	115,0	116,1	116,7	116,7	116,3*							
Werknemersgezinnen met hoog inkomen													
1996	100,3	100,8	101,8	102,1	101,9	101,4	101,3	101,2	102,3	102,5	102,4	102,3	101,7
1997	102,2	102,5	103,4	103,5	103,7	103,1	103,1	103,5	104,6	104,7	104,7	104,3	103,6
1998	103,8	104,5	105,5	105,7	105,6	105,1	105,1	105,1	106,1	106,4	106,3	106,0	105,4
1999	105,9	106,5	107,6	107,8	107,9	107,4	107,2	107,9	108,5	108,6	108,7	108,3	107,7
2000	108,0	108,7	109,9	110,2	110,6	110,5	110,2	110,6	111,8	112,1	112,1	111,5	110,5
2001	112,5	113,4	114,7	115,5	115,9	115,3	115,1	115,5	116,8	116,8	116,5	116,3	115,4
2002	117,0	117,6	118,9	119,6	119,5	119,1*							
Werknemersgezinnen met hoog inkomen, afgeleid													
1996	99,8	100,2	101,2	101,6	101,3	100,8	100,8	100,7	101,8	102,0	101,9	101,8	101,2
1997	101,5	101,7	102,6	102,7	102,9	102,3	102,4	102,7	103,8	103,9	104,0	103,6	102,8
1998	102,9	103,5	104,5	104,8	104,7	104,2	104,2	104,2	105,2	105,5	105,4	105,0	104,5
1999	104,5	105,1	106,2	106,5	106,5	106,1	105,9	106,5	107,1	107,2	107,4	107,0	106,3
2000	106,4	107,1	108,3	108,6	108,9	108,9	108,6	109,0	110,2	110,5	110,5	109,8	108,9
2001	109,8	110,7	112,0	112,8	113,1	112,6	112,4	112,8	114,1	114,0	113,8	113,6	112,6
2002	114,3	114,9	116,1	116,8	116,8	116,3*							

Bron: CBS, consumentenprijzen.

Tabel 2.6.2
Geharmoniseerde consumentenprijsindex (1996=100)

	1999	2000	2001	2001								2002				
				mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april	mei*
België	103,6	106,4	109,0	109,5	109,8	108,4	109,8	110,0	109,8	109,8	109,7	108,7	110,5	110,7	110,8	111,0
Duitsland	102,8	104,9	107,4	107,9	108,1	108,1	107,9	107,9	107,5	107,3	107,4	108,5	108,7	109,0	109,0	109,0
Finland	103,9	107,0	109,8	110,5	110,6	109,7	109,9	110,9	110,8	110,4	110,4	110,9	111,2	111,8	112,3	112,5
Frankrijk	102,5	104,4	106,3	106,8	106,8	106,6	106,6	106,8	106,9	106,6	106,7	107,2	107,3	107,8	108,3	108,4
Griekenland	112,6	115,8	120,1	121,2	121,1	118,7	118,7	121,2	121,6	121,7	123,1	122,4	121,0	124,5	125,5	125,8
Ierland	106,0	111,5	116,0	115,9	116,7	116,4	116,7	117,1	117,7	117,5	118,5	118,3	119,0	120,1	121,0	121,7
Italië	105,7	108,4	110,9	111,2	111,5	111,2	110,8	111,2	111,8	112,0	112,1	112,1	111,8	112,8	113,6	113,9
Luxemburg	103,4	107,3	109,9	110,7	111,0	109,6	110,4	110,6	110,7	110,7	110,4	109,6	110,9	111,0	111,6	112,1
Nederland	105,8	108,2	113,8	114,2	113,8	113,7	114,0	115,2	115,3	115,0	114,8	116,1	116,7	117,9	118,7	118,5
Oostenrijk	102,5	104,5	106,9	107,1	107,2	107,1	106,8	107,2	107,4	107,4	107,7	107,9	108,0	108,2	108,6	108,8
Portugal	106,4	109,4	114,2	114,4	114,7	114,9	114,7	114,7	115,1	115,8	116,0	116,1	115,9	116,4	117,4	118,3
Spanje	106,0	109,7	112,8	113,1	113,4	112,6	112,7	113,3	113,8	114,1	114,4	114,2	114,3	115,3	116,9	117,3
EURO-12	103,8	106,3	108,9	109,3	109,5	109,2	109,1	109,4	109,5	109,5	109,6	110,1	110,2	110,8	111,4	111,5
Denemarken	105,4	108,3	110,7	111,4	111,2	110,8	110,7	111,3	111,4	111,2	111,4	111,6	112,1	113,0	113,4	113,5
Ver. Koninkrijk	104,8	105,6	106,9	107,5	107,7	106,9	107,3	107,6	107,4	107,2	107,5	107,1	107,3	107,7	108,1	108,4
Zweden	103,4	104,8	107,6	108,3	108,1	107,4	107,6	108,9	108,7	108,8	108,9	108,2	108,5	109,6	109,9	110,1
EURO-15	104,3	106,4	108,9	109,3	109,5	109,1	109,1	109,4	109,5	109,4	109,6	109,9	110,0	110,6	111,2	111,3
IJsland ¹⁾	105,4	110,0	117,3	116,0	118,1	119,1	119,1	120,1	120,8	121,3	121,8	122,9	122,6	123,1	123,0	123,0
Noorwegen ¹⁾	106,8	110,0	113,0	114,2	114,2	112,4	112,1	112,8	112,8	112,7	112,8	112,9	113,3	113,6	113,6	113,8

¹⁾ De landen IJsland en Noorwegen berekenen eveneens een geharmoniseerde index volgens de uitgangspunten van de Europese Unie (EU). Deze landen zijn echter geen lid van de EU.

2.7 Consumentenvertrouwen

Tabel 2.7.1
Consumentenvertrouwen, economisch klimaat en koopbereidheid (oorspronkelijke cijfers)

	2001						2002						
	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli
Consumentenvertrouwen	-2	-5	-5	-10	-11	-7	-1	-4	-9	-14	-17	-21	-24
Mutatie t.o.v. voorgaande maand	1	-3	1	-5	-2	4	6	-3	-4	-5	-3	-5	-3
zelfde maand van het afgelopen jaar	-27	-31	-29	-32	-28	-26	-17	-15	-14	-14	-19	-18	-22
Economisch klimaat	-28	-35	-33	-41	-45	-36	-18	-20	-24	-33	-31	-39	-44
Mutatie t.o.v. voorgaande maand	1	-7	2	-8	-4	9	17	-1	-5	-8	2	-8	-5
zelfde maand van het afgelopen jaar	-53	-60	-56	-62	-59	-50	-29	-19	-11	-6	-11	-10	-16
Koopbereidheid	15	15	14	12	11	12	10	6	2	-1	-7	-9	-11
Mutatie t.o.v. voorgaande maand	1	0	0	-3	-1	1	-2	-4	-4	-3	-6	-2	-2
zelfde maand van het afgelopen jaar	-10	-12	-11	-13	-8	-10	-8	-13	-16	-18	-24	-23	-26

Bron: CBS, Consumenten conjunctuuronderzoek.

Tabel 2.7.2
Consumentenvertrouwen, economisch klimaat en koopbereidheid (na verwijdering van seizoeninvloeden)

	2001						2002						
	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli
Consumentenvertrouwen	-5	-8	-8	-10	-8	-2	-3	-3	-7	-12	-17	-22	-27
Economisch klimaat	-31	-38	-38	-44	-41	-33	-23	-18	-22	-28	-31	-38	-47
Koopbereidheid	13	12	13	12	14	18	10	6	2	-2	-8	-11	-13

Bron: CBS, Consumenten conjunctuuronderzoek.

Tabel 2.7.3
Houdingen en verwachtingen van consumenten t.a.v. de economische situatie in Nederland en de eigen financiële situatie

	2001						2002						
	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli
Aantal respondenten	930	927	947	963	975	966	969	997	1 006	980	961	945	933
%													
1. Economische situatie laatste 12 maanden													
- verbeterd	13	11	10	12	8	8	8	7	4	3	5	3	2
- verslechterd	35	39	38	36	44	46	40	43	51	56	57	62	67
Saldo	-22	-28	-28	-24	-35	-38	-33	-36	-47	-52	-52	-59	-65
2. Economische situatie komende 12 maanden													
- verbeteren	9	7	11	6	7	12	24	21	23	15	17	16	14
- verslechteren	43	50	48	64	62	46	28	25	24	28	26	35	36
Saldo	-34	-43	-38	-59	-55	-34	-4	-4	-2	-13	-9	-19	-23
3. Financiële situatie laatste 12 maanden													
- verbeterd	29	31	29	28	30	25	29	25	22	22	20	19	18
- verslechterd	17	16	15	13	14	13	13	15	21	24	27	29	30
Saldo	12	15	15	15	16	12	16	10	2	-2	-7	-10	-12
4. Financiële situatie komende 12 maanden													
- verbeteren	21	20	24	22	20	24	24	21	20	21	19	18	18
- verslechteren	12	13	13	14	14	10	10	11	11	11	12	13	13
Saldo	9	8	11	8	7	14	14	9	9	10	6	5	5
5. Gunstige tijd voor aankoop duurzame artikelen													
- gunstige tijd	37	34	32	27	28	28	22	18	18	14	14	11	10
- ongunstige tijd	14	13	15	15	18	18	22	21	23	27	34	34	37
Saldo	24	21	17	12	10	10	0	-3	-5	-13	-21	-23	-27

Bron: CBS, Consumenten conjunctuuronderzoek.

2.8 Sociale zekerheid

Tabel 2.8.1
Ziekteverzuim exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof (exclusief overheid)

	SBI- code	1999	2000				2001			
		4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
		%								
Totaal		5,6	5,9	5,3	5,2	5,6	5,8	5,3	5,1	5,5
Bedrijfssector										
Landbouw en visserij	01–05	4,0	4,0	3,9	3,7	4,1	3,7	3,3	3,4	3,0
Industrie en bouwnijverheid	10–45	6,5	6,5	5,9	5,5	6,4	6,4	6,0	5,6	6,3
Commerciële dienstverlening	50–74	4,7	5,1	4,6	4,7	4,8	5,0	4,6	4,6	4,8
Niet-commerciële dienstverlening	75–93	7,2	7,5	6,8	6,5	7,3	7,3	6,8	6,2	6,9
Bedrijfstak										
Delfstoffenwinning	10–14	4,6	4,9	4,2	4,0	4,9	4,6	4,2	3,4	3,9
Industrie	15–37	6,9	7,0	6,3	5,9	6,8	6,9	6,4	6,0	6,8
Energie- en waterleidingbedrijven	40–41	6,8	7,8	6,0	6,0	7,0	7,1	5,8	5,4	5,5
Bouwnijverheid	45	5,6	5,2	5,0	4,8	5,4	5,2	5,1	4,8	5,2
Handel	50–52	4,2	4,7	4,3	4,1	4,3	4,5	4,3	4,2	4,3
Horeca	55	3,3	3,9	3,5	4,3	3,4	3,5	3,7	3,8	3,5
Vervoer en communicatie ¹⁾	60–64	5,7	5,9	4,9	5,3	5,7	5,7	5,2	5,1	5,8
Financiële instellingen	65–67	4,6	5,4	4,8	4,7	5,0	5,7	4,8	4,5	4,7
Zakelijke dienstverlening	70–74	5,3	5,5	5,1	5,1	5,4	5,6	5,0	5,0	5,4
Gezondheids- en welzijnszorg	85	7,9	8,5	7,5	7,2	8,0	8,2	7,6	6,8	7,5
Cultuur en overige dienstverlening	90–93	4,9	4,8	4,5	4,4	5,2	4,7	4,7	4,1	5,1
Bedrijfsklasse										
Voedings- en genotmiddelenindustrie	15–16	6,3	6,0	5,4	5,2	6,5	6,3	5,7	5,2	6,0
Grafische industrie	22	5,7	5,4	5,2	4,9	5,6	6,2	5,5	4,7	5,7
Aardolie- en chemische industrie	23–25	5,6	6,2	5,3	5,0	5,8	6,0	5,8	5,0	5,7
Metaal- en elektrotechnische industrie	27–35	6,1	6,3	5,7	5,2	5,9	6,1	5,5	5,2	5,9
Rest industrie ¹⁾		9,4	9,5	8,7	8,0	9,3	9,1	8,9	8,6	9,3
Autohandel en -reparatie	50	3,5	4,0	3,9	3,5	3,7	4,1	3,8	4,0	3,9
Groothandel	51	4,1	4,5	4,2	4,0	4,2	4,5	4,3	4,2	4,5
Detailhandel	52	4,4	5,0	4,4	4,4	4,5	4,6	4,4	4,3	4,2
Openbaar vervoer en wegvervoer	60	5,1	5,4	4,7	5,0	4,9	5,1	4,7	4,3	4,9
Rest vervoer en communicatie	61–64	6,1	6,3	5,2	5,4	6,4	6,2	5,7	5,8	6,5
Schoonmaakbedrijven	747	6,7	7,6	6,8	6,8	6,7	7,2	7,0	6,8	7,5
Rest zakelijke dienstverlening		5,1	5,1	4,8	4,8	5,2	5,3	4,6	4,7	5,0
Ziekenhuizen	8511	7,6	8,1	7,1	6,7	7,6	8,1	7,1	6,3	6,9
Verpleeg- en bejaardentehuizen	8531	8,5	9,3	8,4	7,7	8,9	8,9	8,3	7,4	8,1
Rest gezondheids- en welzijnszorg		7,5	8,0	7,0	7,0	7,5	7,6	7,1	6,7	7,2
Bedrijfsgrootte										
Bedrijven met 1– 9 werknemers		3,0	3,1	2,8	2,9	2,8	2,6	2,8	3,2	3,0
Bedrijven met 10–99 werknemers		4,7	4,9	4,5	4,3	4,8	5,0	4,7	4,4	4,8
Bedrijven met 100 werknemers en meer		7,3	7,8	6,9	6,6	7,6	7,8	7,1	6,6	7,1
Verzekeringsvorm										
Volledig eigen-risicodragers		6,7	7,1	6,3	6,1	6,8	6,9	6,4	5,9	6,5
Gedeeltelijk verzekerd		5,1	5,5	5,0	4,8	5,0	5,3	4,8	4,6	4,8
Volledig verzekerd		3,8	4,1	3,7	3,7	3,9	4,2	3,9	4,0	4,1

¹⁾ Inclusief sociale werkvoorziening.

Bron: CBS, kwartaalonderzoek ziekteverzuim.

Tabel 2.8.2
Ziekteverzuim inclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof (exclusief overheid)

	SBI- code	1999	2000				2001			
		4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
		%								
Totaal		6,2	6,5	5,9	5,8	6,3	6,4	6,0	5,7	6,1
Bedrijfssector										
Landbouw en visserij	01–05	4,4	4,2	4,3	4,0	4,4	4,0	3,9	3,7	3,1
Industrie en bouwnijverheid	10–45	6,7	6,7	6,1	5,8	6,6	6,6	6,2	5,8	6,5
Commerciële dienstverlening	50–74	5,3	5,7	5,2	5,2	5,4	5,6	5,2	5,1	5,4
Niet-commerciële dienstverlening	75–93	8,3	8,7	8,0	7,6	8,4	8,5	8,0	7,3	8,0
Bedrijfstak										
Delfstoffenwinning	10–14	4,8	5,0	4,3	4,1	5,0	4,7	4,3	3,5	4,0
Industrie	15–37	7,2	7,3	6,6	6,2	7,1	7,2	6,7	6,3	7,1
Energie- en waterleidingbedrijven	40–41	7,1	8,1	6,3	6,3	7,3	7,3	6,0	5,6	5,6
Bouwnijverheid	45	5,7	5,3	5,0	4,9	5,5	5,4	5,2	4,9	5,3
Handel	50–52	4,7	5,3	4,8	4,7	4,8	5,0	4,8	4,7	4,8
Horeca	55	3,7	4,4	3,8	4,7	3,8	3,9	4,1	4,1	3,9
Vervoer en communicatie ¹⁾	60–64	6,3	6,3	5,3	5,5	6,0	6,1	5,6	5,4	6,2
Financiële instellingen	65–67	5,5	6,4	5,6	5,5	6,0	6,5	5,6	5,3	5,5
Zakelijke dienstverlening	70–74	6,0	6,1	5,9	5,8	6,1	6,3	5,6	5,6	6,0
Gezondheids- en welzijnszorg	85	9,4	10,0	9,0	8,6	9,5	9,6	9,1	8,2	8,8
Cultuur en overige dienstverlening	90–93	5,3	5,3	5,2	5,1	5,5	5,2	5,2	4,7	5,4
Bedrijfsklasse										
Voedings- en genotmiddelenindustrie	15–16	6,8	6,4	5,8	5,7	6,9	6,8	6,1	5,7	6,5
Grafische industrie	22	6,2	5,8	5,6	5,5	6,0	6,8	6,1	5,3	6,4
Aardolie- en chemische industrie	23–25	6,0	6,6	5,7	5,5	6,3	6,4	6,2	5,3	6,0
Metaal- en elektrotechnische industrie	27–35	6,3	6,5	5,8	5,4	6,1	6,3	5,7	5,4	6,1
Rest industrie ¹⁾		9,7	9,9	9,0	8,3	9,6	9,4	9,2	8,9	9,6
Autohandel en -reparatie	50	3,7	4,3	4,1	3,7	4,0	4,3	4,0	4,2	4,1
Groothandel	51	4,4	4,8	4,6	4,3	4,6	4,8	4,7	4,6	4,9
Detailhandel	52	5,1	5,7	5,1	5,1	5,1	5,3	5,1	4,9	4,9
Openbaar vervoer en wegvervoer	60	5,2	5,5	4,8	5,2	5,0	5,3	4,9	4,5	5,3
Rest vervoer en communicatie	61–64	7,2	7,0	5,8	5,8	7,0	6,8	6,2	6,4	7,1
Schoonmaakbedrijven	747	7,5	8,3	7,8	7,3	7,3	7,8	7,7	7,5	8,1
Rest zakelijke dienstverlening		5,7	5,7	5,6	5,6	5,9	6,0	5,3	5,3	5,6
Ziekenhuizen	8511	9,2	9,8	8,7	8,2	9,1	9,7	8,7	7,8	8,5
Verpleeg- en bejaardentehuizen	8531	10,2	11,0	10,0	9,3	10,5	10,4	10,0	8,9	9,5
Rest gezondheids- en welzijnszorg		8,7	9,2	8,3	8,1	8,8	8,9	8,5	7,8	8,3
Bedrijfsgrootte										
Bedrijven met 1– 9 werknemers		3,4	3,5	3,2	3,2	3,2	3,0	3,3	3,5	3,3
Bedrijven met 10–99 werknemers		5,2	5,3	4,9	4,8	5,2	5,4	5,2	4,8	5,2
Bedrijven met 100 werknemers en meer		8,2	8,7	7,8	7,5	8,4	8,6	7,9	7,4	7,9
Verzekeringsvorm										
Volledig eigen-risicodragers		7,5	7,8	7,1	6,8	7,6	7,6	7,1	6,6	7,3
Gedeeltelijk herverzekerd		5,6	5,9	5,5	5,3	5,5	5,8	5,3	5,1	5,2
Volledig herverzekerd		4,2	4,5	4,1	4,1	4,3	4,7	4,4	4,4	4,5

¹⁾ Inclusief sociale werkvoorziening.

Bron: CBS, kwartaalonderzoek ziekteverzuim.

Tabel 2.8.3
Uitkeringen krachtens de Werkloosheidswet ¹⁾

	2000	2001				2002		
	maart	januari	februari	maart	december	januari	februari	maart
<i>x 1 000</i>								
Totaal ²⁾	221,7	194,3	195,8	188,8	166,0	177,1	180,8	179,6
Geslacht								
Man	124,0	112,3	113,5	108,0	94,1	102,3	105,3	103,9
Vrouw	97,6	82,0	82,3	80,8	71,9	74,8	75,5	75,7
Leeftijd								
15–24 jaar	10,8	8,5	8,9	8,5	6,8	8,3	8,9	8,9
25–34 jaar	45,0	36,6	36,9	35,0	30,0	33,8	35,0	35,0
35–44 jaar	44,6	38,8	39,3	37,4	34,1	37,3	38,6	38,4
45–54 jaar	47,7	40,1	40,3	38,3	33,0	35,4	36,0	35,6
55–64 jaar	73,3	70,2	70,3	69,6	62,1	62,1	62,1	61,6
Provincie								
Groningen	11,2	9,6	9,9	9,6	7,7	8,7	9,1	8,7
Friesland	12,6	11,7	11,9	11,1	8,8	9,9	10,5	10,2
Drenthe	9,5	8,6	8,8	8,1	6,6	7,5	7,5	7,2
Overijssel	14,7	12,9	13,1	12,4	10,4	11,3	11,4	11,2
Flevoland	3,7	3,4	3,4	3,4	3,1	3,2	3,3	3,3
Gelderland	26,3	20,5	20,7	19,6	18,0	19,0	19,6	19,6
Utrecht	11,1	9,6	9,6	9,3	8,8	9,2	9,3	9,4
Noord-Holland	30,3	25,4	25,6	25,5	23,3	23,9	24,1	24,3
Zuid-Holland	43,3	38,4	38,5	37,7	32,8	34,4	34,9	34,9
Zeeland	6,6	5,5	5,5	5,3	4,0	4,3	4,3	4,4
Noord-Brabant	35,5	31,2	31,2	29,8	26,9	29,0	29,6	29,3
Limburg	19,0	16,8	17,0	16,3	14,8	15,7	16,3	16,2
Duur van de uitkering								
0 tot 6 maanden	70,2	62,1	64,8	61,4	53,1	64,4	68,3	67,2
6 maanden tot 1 jaar	31,0	28,3	28,1	27,0	26,6	26,8	27,3	28,1
1 jaar en langer	120,5	103,8	103,0	100,4	86,3	85,9	85,1	84,2

¹⁾ Niet-beëindigde WW-uitkeringen aan het eind van de verslagperiode.

²⁾ Inclusief onbekend.

Bron: CBS, Sociale Zekerheidsstatistieken.

Tabel 2.8.4
Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen ultimo de verslagperiode

	2001				2002			
	januari	februari	maart	april	januari	februari	maart	april
	<i>x 1 000</i>							
Totaal ¹⁾	958,3	962,0	964,7	966,9	981,5	983,7	985,1	986,3
Geslacht								
Man	551,1	552,2	552,8	552,9	552,1	552,2	552,1	551,8
Vrouw	407,2	409,8	411,9	414,0	429,4	431,5	432,9	434,5
Leeftijd								
15–24 jaar	30,7	30,9	30,9	31,0	31,9	32,1	32,2	32,4
25–34 jaar	102,4	103,0	103,3	103,5	104,9	105,2	105,3	105,1
35–44 jaar	172,8	173,7	174,4	175,1	179,7	180,3	180,4	180,6
45–54 jaar	292,2	293,2	293,0	292,7	289,8	289,7	289,5	289,2
55–64 jaar	359,3	360,0	361,7	363,3	374,1	375,3	376,5	377,7
Regio								
Groningen	35,9	36,1	36,1	36,2	36,6	36,6	36,7	36,7
Friesland	36,9	37,0	37,0	37,0	37,1	37,1	37,2	37,2
Drenthe	31,8	32,0	32,1	32,1	32,4	32,5	32,5	32,5
Overijssel	67,2	67,5	67,8	68,1	69,2	69,4	69,6	69,7
Flevoland	19,1	19,2	19,3	19,4	20,2	20,3	20,4	20,5
Gelderland	112,8	113,1	113,3	113,5	114,6	114,9	115,1	115,2
Utrecht	63,6	63,9	64,2	64,4	66,0	66,2	66,3	66,4
Noord-Holland	165,6	166,3	166,8	167,2	169,9	170,3	170,3	170,4
Zuid-Holland	158,8	159,6	160,2	160,6	163,7	164,1	164,4	164,6
Zeeland	18,2	18,3	18,3	18,3	18,7	18,8	18,9	18,9
Noord-Brabant	138,4	138,9	139,2	139,2	141,1	141,5	141,7	142,0
Limburg	83,8	84,1	84,3	84,4	85,7	85,8	86,0	86,1
Buitenland	21,2	21,3	21,3	21,2	21,0	21,0	20,7	20,8
Mate van arbeidsongeschiktheid								
Gedeeltelijk (15%–< 80%)	257,2	258,9	260,4	261,9	271,7	272,7	273,4	273,9
Volledig (80–100%)	694,1	695,9	696,9	697,4	696,9	697,5	697,8	698,1
Arbeidsongeschiktheidsregeling								
WAO	773,5	776,8	779,2	781,2	794,3	796,1	797,1	798,1
WAZ	57,2	57,3	57,4	57,4	56,6	56,7	56,7	56,7
Wajong	127,6	127,9	128,1	128,3	130,7	131,0	131,3	131,5

¹⁾ Inclusief onbekend.

Bron: CBS, Sociale Zekerheidsstatistieken.

Tabel 2.8.5
Uitkeringen krachtens de Algemene bijstandswet ¹⁾

	2000				2001			
	juli	augustus	september	oktober	juli	augustus	september	oktober
	<i>x 1 000</i>							
Totaal ²⁾	345,1	342,8	340,6	338,1	324,9	323,8	322,8	322,5
Geslacht								
Man	146,4	144,9	143,5	142,0	134,7	133,9	133,5	133,7
Vrouw	198,7	197,9	197,0	196,0	190,2	189,8	189,3	188,8
Leeftijd								
15–24 jaar	27,4	27,0	26,8	26,6	25,5	25,4	25,3	25,6
25–34 jaar	83,5	82,5	81,4	80,4	73,9	73,4	72,9	72,7
35–44 jaar	94,5	93,8	93,2	92,4	88,7	88,3	88,0	87,7
45–54 jaar	77,0	76,8	76,4	76,1	73,4	73,2	73,0	72,7
55–64 jaar	62,7	62,7	62,7	62,6	63,4	63,5	63,6	63,8
Duur van de uitkering								
Korter dan 1 jaar	68,1	67,1	66,4	65,9	63,4	63,1	63,2	64,1
1 jaar en langer	277,0	275,7	274,2	272,3	261,5	260,7	259,5	258,4
Leefvorm								
Alleenstaand	188,2	186,8	185,4	184,0	176,7	176,0	175,4	175,6
Alleenstaande ouder	97,4	97,2	96,8	96,2	94,0	93,9	93,6	93,2
(Echt)paar	58,5	57,9	57,4	56,9	53,4	53,1	53,0	53,0
Anders	1,0	1,0	1,0	1,0	0,7	0,7	0,7	0,7

¹⁾ Niet-beëindigde Abw-uitkeringen aan het eind van de verslagmaand.

²⁾ Inclusief onbekend.

Bron: CBS, Bijstandskenningsstatistiek.

2.9 Vakverenigingen

Tabel 2.9
Leden van de vakcentrales

	2001				2002	
	1 januari	1 april	1 juli	1 oktober	1 januari	1 april
	<i>x 1 000</i>					
Totaal ¹⁾	1 799,7	1 803,6	1 804,0	1 800,5	1 781,3	1 785,7
Federatie Nederlandse Vakbeweging	1 226,6	1 229,1	1 229,4	1 226,0	1 230,0	1 231,4
Christelijk Nationaal Vakverbond	354,3	355,5	355,9	355,9	351,4	354,4
Unie mhp ²⁾	218,9	218,9	218,7	218,7	199,9	199,9

¹⁾ Betreft ledentallen van vakverenigingen aangesloten bij de FNV, het CNV en de Unie mhp.

²⁾ De gegevens van de Unie mhp zijn voor de periode 1 januari 2001 t/m 1 april 2002 door de Unie mhp herzien.

Bron: CBS, Statistiek van de vakbeweging, Kwartaalenquête.

3. Technische toelichtingen

3. Technische toelichtingen

Arbeidsrekeningen

Banen en arbeidsvolume van werknemers, loonkosten (tabel 2.1.1, 2.1.2, 2.5.1, 2.5.2)

De Arbeidsrekeningen vormen een geïntegreerd stelsel van gegevens over de arbeidsmarkt. Gegevens uit allerlei bronnen worden in een statistisch integratieproces samengebracht om tot zo nauwkeurig mogelijke ramingen van arbeidsmarktgegevens te komen. Belangrijke bronnen voor de Arbeidsrekeningen zijn de jaar- en kwartaalcijfers uit de Enquête Werkgelegenheid en Lonen, de Enquête Beroepsbevolking en de Statistiek Verloonde dagen en Loonsommen van het CBS. Voor het samenstellen van de kwartaalgegevens over werkgelegenheid en lonen is vooral gebruik gemaakt van de uitkomsten uit de Enquête Werkgelegenheid en Lonen. Dit onderzoek meet elk kwartaal het aantal banen en de loonsommen van werknemers, op basis van een steekproef bij bedrijven en instellingen.

De hier gepubliceerde gegevens over banen, arbeidsvolume en loonkosten hebben uitsluitend betrekking op werknemers.

Werknemers zijn personen die arbeid verrichten in loondienst. Als werknemer worden alle ingezetenen en niet-ingezetenen personen beschouwd, die in dienstbetrekking werkzaam zijn (inbegrepen directeuren van NV's en BV's; hun salarissen zijn ook in de loonkosten begrepen).

Een *baan* is een arbeidsplaats die bezet wordt door een werknemer. Met het aantal banen wordt bedoeld het gemiddelde aantal banen in een kwartaal (of in een jaar). Omdat één persoon meerdere banen kan hebben is het aantal banen gelijk of groter dan het aantal werknemers.

Het opgetelde aantal arbeidsuren van alle werknemers (in een kwartaal) wordt het *arbeidsvolume* genoemd. Het arbeidsvolume wordt hier uitgedrukt in arbeidsjaren: dat wordt berekend door alle (voltijd-, deeltijd- en flexibele) banen in een jaar om te rekenen naar voltijdbanen of voltijdequivalenten. Het voltijdequivalent van een baan wordt bepaald door de overeengekomen jaarlijkse arbeidsduur, die bij die baan behoort, te delen door de overeengekomen jaarlijkse arbeidsduur die bij een voltijdbaan (in de bedrijfstak) behoort. Zo leveren twee halve banen samen één arbeidsjaar op.

De *loonkosten* geven de kosten van de werkgever weer die direct samenhangen met het inzetten van werknemers in het productieproces. Het begrip loonkosten bestaat uit de volgende elementen: lonen en salarissen (inclusief de ingehouden loonbelasting en sociale premies), bijzondere beloningen (zoals vakantietoelage), loon in natura, onkostenvergoedingen in verband met de dienstbetrekking (zoals kosten woon-werkverkeer) en sociale premies ten laste van de werkgever (betalingen en afdrachten in het kader van de wettelijke en contractuele sociale zekerheid).

De gegevens worden niet voor seizoen gecorrigeerd. Om deze reden worden alleen jaar-op-jaarmutaties van dezelfde kwartalen gepubliceerd.

Wat betreft de gegevens over arbeidsvolume en loonkosten sluiten de Arbeidsrekeningen en de Nationale rekeningen op elkaar aan. Het begrip 'loonkosten' in de Arbeidsrekeningen komt overeen met het begrip 'beloning van werknemers' in de Nationale rekeningen - 'beloning' heeft daar betrekking op de vergoeding voor geleverde arbeid.

Relatie tussen de P-serie bedrijfstakindeling van Nationale rekeningen en SBI 1993

Nationale rekeningen, P-serie	Sbi-code
Landbouw en visserij	01-05
Delfstoffenwinning	10-14
Industrie	15-37
Energie- en waterleidingbedrijven	40-41
Bouwnijverheid	45
Handel, horeca en reparatie	50-52, 55
Vervoer en communicatie	60-64
Financiële en zakelijke dienstverlening	65-74
Overheid (exclusief overig onderwijs)	75, 80 (exclusief sbi 804)
Zorg en dienstverlening (inclusief overig onderwijs)	85, 90-95 (inclusief sbi 804)

Cao-lonen

(tabel 2.4.1-2.4.3)

Uit de statistiek Indexcijfers van cao-lonen komen elke maand cijfers beschikbaar over de contractuele loon- en arbeidsduurontwikkeling. Deze cijfers hebben betrekking op de loon- en arbeidsduurgegevens zoals die staan vermeld in collectieve arbeidsovereenkomsten en andere collectieve loonregelingen (cao's). Bij dit onderzoek worden geen enquêteformulieren aan bedrijven en instellingen verstuurd, maar wordt gebruik gemaakt van de in cao's opgenomen gegevens.

Hieronder volgt een beknopte toelichting op deze cijfers. Een meer uitgebreide beschrijving kunt u vinden in het *Supplement bij de Sociaal-economische maandstatistiek 1993, no. 3* en in de publicatie *Arbeid en lonen van werknemers 1993 (CBS 1994)*. Praktische informatie over het gebruik van indexcijfers voor leveringscontracten met een lange doorlooptijd is opgenomen in de brochure *Prijsindexering in leveringscontracten (CBS 1996)*.

Begrippen

De statistiek biedt indexcijfers over de ontwikkeling van:

- de cao-lonen;
- de contractuele loonkosten;
- de contractuele arbeidsduur.

Met de *indexcijfers van de cao-lonen* wordt de ontwikkeling van de bruto lonen weergegeven waarop werknemers bij een normale arbeidsduur onvoorwaardelijk recht hebben. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt naar cao-lonen inclusief bijzondere beloningen en cao-lonen exclusief bijzondere beloningen, en tussen cao-lonen per uur en cao-lonen per maand. Het cao-loon inclusief bijzondere beloningen omvat de volgende elementen:

- het loon voor normale arbeidstijd;
- alle bindend voorgeschreven, regelmatig betaalde toeslagen;
- alle bindend voorgeschreven bijzondere (niet maandelijks) beloningen, zoals de vakantietoelage of de eindejaarsuitkering.

Uitgesloten zijn dus toeslagen die in de cao's voorwaardelijk zijn gesteld, zoals een leeftijdstoelage of een toeslag voor ploegen-dienst, en individuele loonstijgingen.

De brutoering van de overhevelingstoelage (vanaf januari 2001) is zodanig in de indexcijfers verwerkt, dat de brutoering niet leidt tot loonmutaties, voorzover niet van de wettelijke brutoeringsregeling (verhoging van het loon met 1,9 procent met een maximum van 791,85 euro per jaar) is afgeweken.

De *indexcijfers van de contractuele loonkosten* geven de ontwikkeling weer van de loonkosten voor werkgevers. Hiertoe wordt het bovenvermelde cao-loon inclusief bijzondere beloningen uitgebreid met:

- alle wettelijk voorgeschreven sociale lasten (premies voor WAO, WW, wachtgeld en ZFW, uitgezonderd premie ZW) en (t/m 2000) de overhevelingstoeslag,
- alle contractueel aangegane, bindend voorgeschreven sociale lasten (premies voor VUT, (pre)pensioen, bovenwettelijke verzekering voor arbeidsongeschiktheid e.d. en sociale en bedrijfstakfondsen).

De *indexcijfers van de contractuele arbeidsduur* geven de ontwikkeling weer van de in cao's overeengekomen jaarlijkse arbeidsduur van volwassen voltijdwerknemers. Deze contractuele arbeidsduur is te beschouwen als het maximaal aantal te werken uren per jaar. Dit wordt berekend door de normale arbeidsduur (zoals vermeld in de cao) te verminderen met het aantal officiële feestdagen (vastgesteld op zes dagen per jaar), het aantal onvoorwaardelijke vakantiedagen en eventuele arbeidsduurverkortingen. Met voorwaardelijke arbeidsduurverkortingen, bijvoorbeeld vanwege leeftijd of ploegendienst, wordt geen rekening gehouden.

Populatie

Het onderzoek omvat cao's van bedrijven en instellingen uit alle bedrijfstakken en grootteklassen, behalve:

- particuliere huishoudens met personeel in loondienst (Sbi-code 95);
- ambassades, consulaten en internationale gemeenschapsorganen (Sbi-code 99).

Buiten beschouwing blijft de loon- en arbeidsduurontwikkeling van:

- werknemers die geen voltijd baan hebben;
- werknemers die niet onder een cao vallen.

Per cao gemeten loon- en arbeidsduurontwikkelingen worden samengevoegd en gewogen met behulp van loonsommen waarin ook werknemers die geen voltijd baan hebben én werknemers die niet onder een cao vallen zijn meegenomen. Er wordt dus verondersteld dat de cao-loonmutaties ook betrekking hebben op werknemers die in deeltijd werken of die niet onder de werkingssfeer van een cao vallen. In 1990, het basisjaar van de huidige reeks indexcijfers, hadden twee van de drie werknemers een voltijd baan en viel ongeveer driekwart van alle werknemers onder de werkingssfeer van een cao.

Beschikbare cijfers

De indexcijfers zijn in een aantal varianten beschikbaar:

- cao-lonen per maand inclusief bijzondere beloningen;
- cao-lonen per maand exclusief bijzondere beloningen;
- cao-lonen per uur inclusief bijzondere beloningen;
- contractuele loonkosten per uur inclusief bijzondere beloningen;
- jaarlijkse contractuele arbeidsduur van volwassen voltijdwerknemers.

De indexcijfers van de cao-lonen per maand ontwikkelen zich onafhankelijk van wijzigingen in de arbeidsduur (normale arbeidsduur, verlofdagen en arbeidsduurverkortingen). Deze wijzigingen zijn wel van invloed op de indexcijfers van de cao-lonen per uur, de contractuele loonkosten per uur en natuurlijk de jaarlijkse contractuele arbeidsduur.

Een uitsplitsing van de indexcijfers van de cao-lonen is beschikbaar naar categorie werknemers (jeugd en volwassenen), cao-sector (particuliere bedrijven, overheid en gesubsidieerde sector) en economische activiteit (bedrijfssector, bedrijfstak en -klasse). De indexcijfers van de contractuele loonkosten zijn beschikbaar naar economische activiteit en die van de contractuele arbeidsduur naar cao-sector en economische activiteit.

In de indexcijfers zijn regelingen verwerkt die op het moment van samenstellen van de cijfers bekend waren. Daarna kunnen de gegevens nog wijzigen als cao's met terugwerkende kracht worden

afgesloten. De eerst gepubliceerde indexcijfers zijn daarom vaak lager dan de later gepubliceerde voorlopige en definitieve indexcijfers. De gegevens van een kalenderjaar worden definitief vastgesteld, als alle cao's zijn afgesloten, maar uiterlijk in de maand mei van het daarop volgende jaar.

Voor een correct gebruik dienen indexcijfers van eenzelfde status te worden gehanteerd. Dit betekent dus dat eerst gepubliceerde cijfers vergeleken moeten worden met eerst gepubliceerde, voorlopige met voorlopige en definitieve met definitieve cijfers.

Methode

Om een goed beeld van de contractuele loon- en arbeidsduurontwikkeling te krijgen, is het niet nodig alle cao's waar te nemen. Enkele uitzonderingen daargelaten worden alleen cao's waargenomen die voor minstens 500 werknemers gelden én loontabellen bevatten. Van deze cao's worden niet alle loon- en arbeidsduurgegevens verwerkt, maar enkele representatieve meetpunten (zwaartepunten): ruim 8100 voor de reeks 1990=100. De veranderingen per meetpunt worden in een aantal stappen samengevoegd tot te publiceren uitkomsten.

Eenmaal per tien jaar wordt het aantal meetpunten vastgesteld. De keuze van de meetpunten is gebaseerd op de verdeling van de werknemers over de loonschalen in het basisjaar. Informatie over deze verdeling wordt via een eenmalig onderzoek verkregen. Daarbij wordt ook het gewicht (loonsommen) van de meetpunten per cao vastgesteld. Deze gewichten blijven constant totdat het basisjaar wordt aangepast. Door het constant houden van deze gewichten hebben veranderingen in de samenstelling van de werknemerspopulatie per cao (zoals de leeftijdsopbouw) geen invloed op de indexcijfers. De gewichten per bedrijfsklasse en cao-sector worden wel ieder jaar aangepast. Hierdoor zijn verschuivingen in de aantallen werknemers naar bedrijfsklasse en cao-sector wel van invloed op de indexcijfers.

Standaard bedrijfsindeling (SBI 1993)

Voor de indeling van bedrijven naar economische activiteit wordt de Standaard bedrijfsindeling van 1993 (SBI 1993) gebruikt. Dit is een CBS-indeling waarbij de economische activiteit van een bedrijf of instelling gekenmerkt wordt door het voortgebrachte product, de in het productieproces gebruikte grondstoffen en hulpdiensten, en de aard van het productieproces. De SBI heeft een hiërarchische opbouw. Het hoogste niveau is een indeling in vier bedrijfssectoren. Deze bedrijfssectoren zijn onderverdeeld in zestien bedrijfstakken, die op hun beurt weer gesplitst zijn in bedrijfsklassen en bedrijfsgroepen. De cijfercodes die voor de indeling worden gebruikt vormen niet altijd een aaneensluitende reeks. Het ontbreken van bepaalde codes betekent dus niet automatisch dat deze groepen in de statistiek ontbreken. In de tabellen worden de uitkomsten gedetailleerd naar de vier bedrijfssectoren, alle waargenomen bedrijfstakken met uitzondering van de bedrijfstak delfstofwinning, en een selectie van de belangrijkste bedrijfsklassen.

Consumentenprijsindex

(tabel 2.6.1–2.6.2)

De consumentenprijsindex (CPI) meet de gemiddelde prijsverandering van de aankopen die huishoudens doen om in hun levensonderhoud te voorzien. Naast de dagelijkse boodschappen gaat het om zaken als woninghuur, energie en duurzame goederen (auto's e.d.). De CPI houdt ook rekening met de prijs van overheidsdiensten en met consumptiegebonden belastingen, zoals onroerende-zaakbelasting en motorrijtuigenbelasting. Daarentegen blijven verzekerde ziektekosten buiten beschouwing.

De prijzen worden verspreid over het hele land gemeten. Dat gebeurt voor een deel door enquêtrés, die de winkels bezoeken.

Daarnaast vindt er schriftelijke en telefonische enquêtering plaats. In de meeste gevallen wordt de prijs eens per maand waargenomen. Producten die in een maand sterk fluctueren, zoals verse groenten en vers fruit, vereisen een meer frequente meting. Bij andere onderdelen van de CPI, bijvoorbeeld bij woninghuur, kan juist worden volstaan met een lagere frequentie.

Voor drie bevolkingsgroepen wordt maandelijks een consumentenprijsindex berekend:

- alle particuliere huishoudens in Nederland;
- werknemers met een laag inkomen, d.w.z. in het basisjaar 1995 een bruto gezinsinkomen van minder dan 40 477 euro (mediaan van de inkomensverdeling);
- werknemers met een hoog inkomen, d.w.z. in 1995 een bruto gezinsinkomen van meer dan 40 477 euro.

Voor deze groepen wordt bovendien een afgeleide CPI samengesteld. Deze is berekend als de gewone CPI exclusief het effect van tariefsveranderingen van de indirecte belastingen (BTW en accijnzen) en de consumptiegebonden belastingen.

Geharmoniseerde Consumentenprijsindex

Het CBS stelt sinds maart 1997, naast de nationale consumentenprijsindex, ten behoeve van de Europese Unie (EU) ook de geharmoniseerde consumentenprijsindex van Nederland samen. De geharmoniseerde index dient voor vergelijkingen binnen de Europese Unie, maar is minder geschikt om de nationale inflatie weer te geven.

De consumentenprijsindex voor de monetaire unie (EURO-12, CPIMU) geeft de gemiddelde prijsontwikkeling weer in de landen die deelnemen aan de Economische en Monetaire Unie, ofwel de Eurozone. Tot december 2000 waren dat 11 lidstaten. Vanaf januari 2001 heeft de CPIMU betrekking op de Eurozone inclusief het nieuw toegetreden Griekenland.

De EU-15 geeft de gemiddelde prijsontwikkeling weer van de 15 lidstaten van de Europese Unie.

Geharmoniseerde index versus nationale consumentenprijsindex

Het belangrijkste verschil tussen de geharmoniseerde index en de nationale consumentenprijsindex betreft de consumptiepakketten waarop zij betrekking hebben. Wonen in een eigen huis (huurwaarde), consumptiegebonden belastingen (onroerendezaakbelasting, motorrijtuigenbelasting e.d.) en contributies aan sportverenigingen, maatschappelijke organisaties e.d. worden bijvoorbeeld wel meegenomen in de nationale index, maar niet in de geharmoniseerde. Anderzijds is bij de geharmoniseerde index een groter deel van de kosten van de gezondheidszorg inbegrepen dan in de nationale index.

Een ander verschil tussen beide indices is dat in de nationale index de prijsstijgingen van de particuliere consumptie van Nederlanders in het buitenland wordt meegenomen. Daarentegen weegt in de geharmoniseerde index de particuliere consumptie van buitenlanders in Nederland mee.

Wijzigingen in de geharmoniseerde index vanaf januari 2000

Met ingang van januari 2000 is de dekking van de geharmoniseerde index uitgebreid. Daarbij is zowel het inbegrepen pakket goederen en diensten uitgebreid als de bevolking waarop de index betrekking heeft.

De volgende artikelen zijn toegevoegd:

- Afvalstoffenheffing en rioolrecht,
- Een deel van de gezondheidszorg. Inbegrepen waren al een aantal niet onder een verzekering vallende uitgaven. Daaraan zijn toegevoegd medische artikelen en diensten, welke zijn geconsumeerd door particulier verzekerden, ook als deze door de particuliere verzekeraar zijn vergoed. Niet inbegrepen zijn echter ziekenhuisdiensten. Ook is niet inbegrepen de medische

consumptie van personen welke onder de Ziekenfondswet verzekerd zijn, en welke door het ziekenfonds wordt betaald.

- Collegegelden en lesgelden,
- Eigen bijdragen aan de kinderopvang in crèches en dergelijke,
- Diensten van de ziektekostenverzekeraars,
- Schadeverzekeringen, maar geen levensverzekeringen.

De geharmoniseerde consumentenprijsindex heeft tot december betrekking gehad op de consumptie van Nederlandse ingezetenen binnen Nederland. Uitgesloten was de consumptie van bewoners van institutionele huishoudens. Ook consumptie in het buitenland is in de berekening uitgesloten. De dekking van de geharmoniseerde index is op twee punten uitgebreid:

- De consumptieve uitgaven van niet-ingezetenen, welke binnen Nederland worden gedaan, worden meegenomen. Bijvoorbeeld uitgaven van buitenlandse toeristen in Nederlandse hotels.
- De consumptieve uitgaven van bewoners van instellingen en tehuizen. Het gaat hierbij niet om de kosten van bijvoorbeeld de zorg die een bejaardentehuis aan de bewoners biedt, maar om de persoonlijke uitgaven voor goederen en diensten die niet door het tehuis worden verstrekt.

Wijzigingen in de geharmoniseerde index vanaf januari 2001

Per januari 2001 wordt de dekking van de geharmoniseerde index weer verder uitgebreid. De volgende artikelen zijn toegevoegd:

- Een deel van de gezondheidszorg, namelijk ziekenhuisdiensten. Een aantal niet onder een verzekering vallende uitgaven in verband met ziekte was al vanaf de start van de geharmoniseerde index daarbij inbegrepen. In januari 2000 zijn daar aan toegevoegd medische artikelen en diensten, welke zijn geconsumeerd door particulier verzekerden, ook als deze door de particuliere verzekeraar worden vergoed. Niet inbegrepen waren echter ziekenhuisdiensten. Deze zijn nu toegevoegd. De medische consumptie van mensen die onder de Ziekenfondswet verzekerd zijn en welke door het ziekenfonds wordt betaald, is niet inbegrepen in de geharmoniseerde index.
- Sociale bescherming. Hieronder worden verstaan allerlei soorten zorg voor ouderen, gehandicapten, kinderen en andere groepen. Meer concreet omvat het de eigen bijdragen die deze groepen betalen voor het verkrijgen van deze zorg, zoals ouderbijdragen voor kinderopvang, eigen bijdragen in de thuiszorg, en ook de eigen bijdragen die worden betaald door bewoners van verzorgingshuizen, verpleeghuizen en andere intramurale zorg.

Consumentenvertrouwen

Consumenten Conjunctuur Onderzoek (CCO), juli 2002

(tabel 2.7.1–2.7.3)

In opdracht van de Europese Commissie houdt het Centraal Bureau voor de Statistiek sinds 1972 regelmatig conjunctuurenquêtes onder consumenten. Hoofddoel van deze enquêtes is het verschaffen van actuele informatie over consumentenvertrouwen en consumentenverwachtingen met betrekking tot de algemene economische ontwikkeling en de financiële situatie van het eigen huishouden. Vanaf april 1986 vinden deze conjunctuurenquêtes maandelijks plaats.

De steekproef in juli 2002 omvatte 1 487 telefoonnummers, waarbij 933 maal respons is verkregen. De totale non-respons bedroeg in juli 37 procent.

De indicator van het *consumentenvertrouwen* geeft aan in hoeverre dat consumenten vinden dat het economisch gezien beter of slechter gaat en wordt bepaald op basis van de mening van de consument over het algemene economische klimaat en over de eigen financiële situatie. Maandelijks worden hierover in het CCO

vijf vragen gesteld aan ongeveer duizend personen. Daarnaast bevat het CCO onder andere vragen over de verwachtingen voor de werkloosheid, de inflatie en over het spaargedrag en aankoopplannen van huishoudens.

De ondervraagden kunnen vinden dat het beter gaat (de 'optimisten'), dat het slechter gaat (de 'pessimisten') of dat de situatie gelijk blijft. Als er evenveel optimistische als pessimistische consumenten zijn, heeft het consumentenvertrouwen de waarde nul. Een waarde van tien betekent dat de optimisten een meerderheid van tien procent hebben ten opzichte van de pessimisten.

Twee van de vragen gaan over de economische situatie in het algemeen. Het CBS berekent uit de antwoorden hierop de indicator van het economisch klimaat. De overige drie vragen gaan over de financiële situatie van het eigen huishouden. Daaronder is ook de vraag of de tijd gunstig is voor aankopen van duurzame goederen. De antwoorden op deze drie vragen worden samengevat in de indicator van de koopbereidheid.

Het CBS berekent ook tijdreeksen van het consumentenvertrouwen, economisch klimaat en koopbereidheid na verwijdering van seizoeninvloeden. De berekening van de seizoeninvloeden wordt eenmaal per jaar geactualiseerd. Dat is in januari 2002 gebeurd op basis van de cijfers tot en met december 2001. Daardoor zijn de seizoengecorrigeerde cijfers vanaf 1996 tot en met 2001 bijgesteld, en zijn geringe afwijkingen met eerder gepubliceerde uitkomsten mogelijk.

Economische activiteit

De verzameling van werkzaamheden, gericht op de productie van goederen en diensten. Het gaat hierbij niet alleen om activiteiten van het bedrijfsleven, maar ook om activiteiten van niet op winst gerichte instellingen en de overheid. Zie ook *Standaard bedrijfsindeling*.

Geregistreerde werkloosheid

(tabel 2.3.1–2.3.4)

Het CBS stelt sinds 1988 gegevens samen over de geregistreerde werkloosheid. De toegepaste methode staat beschreven in het artikel 'Hoe telt het CBS het aantal geregistreerde werklozen'. Dit artikel is opgenomen in de CBS-publicatie *Enquête beroepsbevolking 1994*. In dezelfde publicatie is ook het artikel 'Tijdreeksen geregistreerde werkloosheid en beroepsbevolking' opgenomen. Voor de jaren 1970–1994 vindt men hierin tijdreeksen van de werkzame en werkloze beroepsbevolking en van de geregistreerde werkloosheid.

Geregistreerde werklozen zijn mensen die bij 'Centra voor werk en inkomen (CWI)'; staan ingeschreven, direct beschikbaar zijn voor een baan van minstens twaalf uur per week en geen werk hebben of werk van minder dan twaalf uur per week. De cijfers over de geregistreerde werkloosheid zijn gebaseerd op de registratie van de CWI en de *Enquête beroepsbevolking (EBB)* van het CBS. Voor de EBB wordt jaarlijks één op de honderd inwoners van Nederland geïnterviewd. De geregistreerde werkloosheidscijfers hebben een onnauwkeurigheidsmarge omdat ze gebaseerd zijn op een steekproefonderzoek. Alleen uit grote veranderingen of uit veranderingen die zich gedurende een langere periode aftekenen mogen conclusies worden getrokken over de tendens van de werkloosheid.

Standaard bedrijfsindeling (SBI)

De indeling van bedrijven en instellingen naar hun economische activiteit. De indeling is overeenkomstig de Standaard bedrijfsindeling 1993. De SBI 1993 kent bedrijfstakken, die zijn onderverdeeld in bedrijfsklassen.

Zie ook *economische activiteit*.

Uitkeringen krachtens de Werkloosheidswet (WW)

(tabel 2.8.3)

In tabel 2.8.3 wordt informatie gegeven over het aantal uitkeringen krachtens de Werkloosheidswet. Het betreft de uitkeringen die aan het eind van de desbetreffende maanden niet waren beëindigd, de zogeheten lopende uitkeringen.

Populatie

Afhankelijk van de arbeidsmarktsituatie van een persoon voor de intreding van de volledige of gedeeltelijke werkloosheid kan aanspraak bestaan op meer dan een uitkering. Er is dan sprake van samenloop van uitkeringen. Het gaat hierbij om enkele duizendtallen. Bij een dergelijke samenloop zijn van elke uitkering de gegevens opgenomen. De tabel geeft dus geen informatie over het aantal mensen dat een of meer uitkeringen ontvangt, maar wel over het aantal werkloosheidsuitkeringen en de bijbehorende kenmerken van de uitkering of uitkeringontvanger.

Achtergrondvariabelen

De *leeftijd* in de tabel is de leeftijd aan het eind van het desbetreffende maand.

De *duur van de uitkering* geeft het aantal maanden of het aantal jaren weer dat is verstreken tussen de datum waarop het recht op een uitkering is aangevangen en de laatste dag van de maand.

Uitkeringen krachtens de Arbeidsongeschiktheidsregelingen

(tabel 2.8.4)

In tabel 2.8.4 wordt informatie gegeven over het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen krachtens de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO), de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ) en de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong).

Deze regelingen zijn van kracht sedert de invoering op 1 januari 1998 van de Wet premiedifferentiatie en marktwerking bij arbeidsongeschiktheidsverzekeringen (PEMBA). Met de invoering van de Wet PEMBA is de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (AAW) ingetrokken. Personen die een AAW-uitkering ontvingen, hebben vanaf 1 januari 1998 recht op een uitkering krachtens de WAZ of Wajong. De WAO is van toepassing geworden op het overheidspersoneel. Tot 1998 had het overheidspersoneel recht op een aan de AAW gerelateerde uitkering. Bovendien kon men onder bepaalde voorwaarde aanspraak maken op een bovenwettelijke (aanvullende) uitkering.

Populatie

Afhankelijk van de arbeidsmarktsituatie voor de intreding van de volledige of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid kan aanspraak bestaan op meer dan een uitkering. Er is dan sprake van samenloop van uitkeringen. Het gaat hierbij om meer dan tienduizend uitkeringen. Bij een dergelijke samenloop zijn van elke uitkering de gegevens opgenomen. De tabellen geven dus geen informatie over het aantal mensen dat een of meer uitkeringen ontvangt, maar wel over het aantal arbeidsongeschiktheidsuitkeringen en de bijbehorende kenmerken van de uitkering of uitkeringontvanger.

Nuluitkeringen

De gepubliceerde aantallen zijn inclusief nuluitkeringen. Nuluitkeringen zijn uitkeringen die niet tot uitbetaling komen door korting op de uitkering, sanctie of schorsing.

Korting op de uitkering leidend tot een nuluitkering wordt veroorzaakt doordat men voldoende inkomsten uit arbeid of een andere sociale zekerheidsuitkering heeft. Een sanctie kan worden opgelegd omdat men niet voldoet aan de voorschriften op grond waarvan voortzetting van de uitkering afhankelijk is. Een dergelijke sanctie wordt opgelegd in het kader van de Wet Boeten, Maatregelen en Terug- en invordering sociale zekerheid (wet BMT). Een uitkering kan worden geschorst of opgeschort als de uitvoering-instelling sociale zekerheid aanwijzingen heeft dat aan het recht op een uitkering kan worden getwijfeld.

Uitkeringen krachtens de Algemene bijstandswet (ABW)

(tabel 2.8.5)

In tabel 2.8.5 wordt informatie gegeven over het aantal huishoudens met een uitkering krachtens de Algemene bijstandswet (ABW). De uitkomsten over de ABW hebben betrekking op thuiswonenden jonger dan 65 jaar met een periodieke algemene bijstandsuitkering. Dit is een uitkering om in de noodzakelijke kosten van het bestaan te kunnen voorzien. In september 2001 is het aantal bijstandsuitkeringen gedaald tot circa 324 duizend.

De resultaten van de ABW worden samengesteld op basis van waarneming van gegevens bij alle gemeenten. Deze gegevens worden vanaf 1996 maandelijks aan het CBS verstrekt.

De in deze tabellen gepubliceerde cijfers bevatten een correctie voor administratieve vertraging van drie maanden. Dat is nodig omdat uit onderzoek is gebleken dat een aanzienlijk deel van de instroom in de bijstand pas na enige tijd in de bijstandsadministratie wordt opgenomen. Het gevolg is dat pas na enkele maanden met voldoende volledigheid over een bepaalde verslagmaand gepubliceerd kan worden.

Uitkeringen worden toegekend aan huishoudens, waarbij één persoon als aanvrager wordt aangemerkt. Bij (echt)paren is dat in veel gevallen een man. Dit betekent dat de persoonskenmerken zoals in de tabel opgenomen, in de meeste gevallen betrekking hebben op mannelijke aanvragers. Gegevens over de overige leden van het huishouden, meestal dus vrouwen en jongeren (kinderen) komen niet tot uitdrukking in de tabellen.

Vacatures

(tabel 2.2.1–2.2.3)

De tabellen 2.2.1–2.2.3 hebben zowel betrekking op vacatures bij particuliere bedrijven, als bij de overheid. De vacatures van de volgende groepen ontbreken:

- personeel in dienst van huishoudens;
- internationale gemeenschapsorganen;
- beroepsmilitairen;
- WSW-werknemers;
- bedrijven en instellingen die volgens het Algemeen bedrijfsregister van het CBS geen werknemers in dienst hebben.

Onder een vacature wordt verstaan een arbeidsplaats waarvoor, binnen of buiten een onderneming of instelling, personeel wordt gezocht dat onmiddellijk of zo spoedig mogelijk geplaatst kan worden. Tot de vacatures worden ook gerekend:

- vacatures waarvoor zich reeds sollicitanten hebben gemeld (ook wanneer al gesprekken worden gevoerd met deze sollicitanten);
- vacatures waarvoor de sollicitatieprocedure zoveel tijd zal kosten dat de feitelijke indienstreding niet op korte termijn valt te verwachten;

- vacatures waarvoor uitzendkrachten of ander tijdelijk personeel wordt gezocht;
- open plaatsen voor leerlingen en personen in opleiding, mits het daarbij gaat om een arbeidsovereenkomst (dus geen onbetaalde stageplaatsen).

Bij de ontstane en vervulde vacatures worden ook gerekend de vacatures die in het verslagkwartaal zowel ontstaan als inmiddels weer vervuld zijn.

Als bij reorganisaties of afslankingen een open plaats alleen mag worden bezet door medewerkers waarvan de arbeidsplaats verdwijnt, mag de open plaats niet als vacature meegeteld worden.

De detaillering van de uitkomsten naar economische activiteit is gebaseerd op de Standaard bedrijfsindeling 1993 (SBI 1993) van het CBS.

Vakverenigingen

(tabel 2.9)

De gegevens in tabel 2.9 zijn afkomstig van de vakcentrales FNV, CNV en Vakcentrale MHP. Deze gegevens worden éénmaal per kwartaal door het CBS gepubliceerd. Gegevens betreffende de ledentallen van vakverenigingen en overkoepelende organisaties die aangesloten zijn bij één van de drie vakcentrales zijn in Statline te vinden.

Daarnaast beschikt het CBS over gegevens over alle vakverenigingen, met een detaillering naar kenmerken van het ledenbestand, en over de organisatiegraad in Nederland. Deze gegevens zijn gebaseerd op de tweejaarlijkse structuurenquête van de Statistiek van de vakbeweging en op gegevens uit de Enquête beroepsbevolking. Over de structuurgegevens van het verslagjaar 2001 is een artikel gepubliceerd in de Sociaal-economische maandstatistiek van december 2001.

Gedetailleerde informatie over deze structuurgegevens is in Statline te vinden. De gegevens over vakbondsleden afkomstig uit de Enquête beroepsbevolking zijn voor de jaren 1992–1999 gepubliceerd in de Sociaal-economische maandstatistiek van oktober 2000.

Ziekteverzuim

(tabel 2.8.1–2.8.2)

De tabellen 2.8.1 en 2.8.2 hebben betrekking op het ziekteverzuim bij particuliere bedrijven. Het CBS publiceert ook gegevens over het ziekteverzuim bij de overheid in de publicatie 'Ziekteverzuim binnen de overheid'.

Met ingang van het vierde kwartaal van 1995 verricht het CBS ieder kwartaal onderzoek naar het ziekteverzuim bij particuliere bedrijven. Het onderzoek wordt gehouden in de vorm van een enquête bij bijna 17 duizend bedrijven en instellingen. Het kwartaalonderzoek is in de plaats gekomen van de jaaronderzoeken naar ziekteverzuim die het CBS over de jaren 1993 tot en met 1995 heeft gehouden.

Het onderzoek heeft betrekking op alle bedrijven en instellingen in Nederland met uitzondering van:

- overheidsinstellingen;
- personeel in dienst van huishoudens;
- internationale gemeenschapsorganen;
- bedrijven en instellingen die volgens het Algemeen bedrijfsregister van het CBS geen werknemers in dienst hebben.

Op het enquête-formulier worden vier vragen gesteld. Er wordt gevraagd naar de ziekteverzuimpercentages in- en exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof in het kwartaal, naar de volledigheid van de registratie en, vanaf het vierde kwartaal van 1996, de verzekeringsvorm.

Met de vraag naar de volledigheid van de registratie wordt getracht vast te stellen of opgegeven verzuimpercentages berekend zijn op basis van alle verzuimgevallen. Geeft een bedrijf aan dat niet al het verzuim geregistreerd wordt, dan wordt de opgave van dit bedrijf bij het samenstellen van de uitkomsten buiten beschouwing gelaten. Bij de vraag naar de verzekeringsvorm moet worden aangegeven hoe het bedrijf het recht op loondoorbetaling bij ziekte heeft geregeld:

- volledig eigen-risicodragers;
- loondoorbetaling gedeeltelijk verzekerd (zogenaamde 'stop-lossverzekering');
- loondoorbetaling volledig verzekerd (eventueel met een eigen risico in wachtdagen/ weken/ maanden).

Het percentage ziekteverzuim is in de toelichting bij het enquête-formulier als volgt omschreven:

'Het ziekteverzuimpercentage is het aantal door ziekte verzuimde dagen, in procenten van het totaal aantal beschikbare dagen van de werknemers in het kwartaal. Niet meegeteld moet worden het verzuim na een jaar ziekte.'

Bedrijven mogen het percentage ziekteverzuim zowel berekenen op basis van kalenderdagen als op basis van werkdagen.

Waarnemingsfouten zijn zo goed mogelijk gecorrigeerd in het controle-correctie proces. Het risico van waarnemingsfouten is het grootst bij bedrijven met 1 tot 10 werknemers. Het effect van waarnemingsfouten op het verzuimpercentage voor het totaal is overigens betrekkelijk gering omdat relatief weinig mensen werkzaam zijn bij deze kleine bedrijven.

Meer informatie over het Kwartaalonderzoek ziekteverzuim is opgenomen in het artikel 'Kwartaalonderzoek ziekteverzuim; methode en eerste uitkomsten'. Dit artikel is verschenen in de Sociaal-economische maandstatistiek van december 1996.

De detaillering van de uitkomsten naar economische activiteit is gebaseerd op de Standaard bedrijfsindeling 1993 van het CBS.

Nu en eerder verschenen

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Actieven				
<i>Zie: inkomsten</i>				
Allochtonen				
<i>Zie: etniciteit</i>				
Arbeidsdeelname				
Banen van werknemers naar geslacht en bedrijfstak	AR	tabel	2002/8	23
Arbeidsvolume van werknemers naar geslacht en bedrijfstak	AR	tabel	2002/8	24
Banengroei valt terug in het eerste kwartaal	AR	berichten	2002/7	7
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2002/2	DIV	artikel	2002/6	12–13
Banenmarkt vlak verder af in vierde kwartaal	AR	berichten	2002/4	7
Arbeidsmarkt	EBB	berichten	2002/3	7
Ruim half miljoen 55-plussers heeft baan	EWL	webmag	2002/3	12
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2002/1	DIV	artikel	2002/3	18–20
Banengroei vlak licht af in derde kwartaal	AR	persbericht	2002/1	8
Werkgelegenheidsgroei in Utrecht blijft achter	EWL	webmag	2002/1	15
De arbeidsmarkt in de vier grote steden	EWL	artikel	2002/1	23–25
Banen en arbeidsvolume	EWL	tabel	2002/1	47
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/4	DIV	artikel	2001/12	44–45
Banengroei stabiel in het tweede kwartaal	AR	persbericht	2001/10	19–21
Betaald werk: verschillen tussen mannen en vrouwen kleiner	EBB	artikel	2001/9	29–31
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/3	DIV	artikel	2001/9	21–22
Bevolkingsprognose 2000: kunnen in de toekomst meer arbeidsmigranten worden verwacht?		artikel	2001/7	20–24
Allochtonen op de arbeidsmarkt	EBB	artikel	2000/12	21–24
Werkloze allochtonen op weg naar de arbeidsmarkt	SOZ	artikel	2000/10	21–27
Managers uit de VS en informatici uit India: de nieuwe gastarbeiders	DRV	artikel	2000/11	28–31
<i>Zie ook: beroepsbevolking</i>				
Arbeidsduur				
Banen van werknemers naar geslacht en bedrijfstak	AR	tabel	2002/8	23
Arbeidsvolume van werknemers naar geslacht en bedrijfstak	AR	tabel	2002/8	24
Banengroei valt terug in het eerste kwartaal	AR	berichten	2002/7	7
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2002/2	DIV	artikel	2002/6	12–13
Ruim half miljoen 55-plussers heeft baan	EWL	webmag	2002/3	12
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2002/1	DIV	artikel	2002/3	18–20
Banengroei vlak licht af in derde kwartaal	AR	persbericht	2002/1	8
Werkgelegenheidsgroei in Utrecht blijft achter	EWL	webmag	2002/1	15
De arbeidsmarkt in de vier grote steden	EWL	artikel	2002/1	23–25
Banen en arbeidsvolume	EWL	tabel	2002/1	47
Banen, lonen en arbeidsduur van werknemers, 1999–2000	EWL	artikel	2001/12	30–43
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/4	DIV	artikel	2001/12	44–45
Banengroei stabiel in het tweede kwartaal	AR	persbericht	2001/10	19–21
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/3	DIV	artikel	2001/9	21–22
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/2	AR	artikel	2001/6	21–22
Incidentele loonontwikkeling van werknemers, 1995–1999	EWL	artikel	2001/6	23–29
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1	AR	artikel	2001/3	25–26
Loon naar opleidingsniveau en beroep: het Loonstructuuronderzoek 1997	EWL	artikel	2000/4	19–49
Arbeidsjaren				
Banen van werknemers naar geslacht en bedrijfstak	AR	tabel	2002/8	23
Arbeidsvolume van werknemers naar geslacht en bedrijfstak	AR	tabel	2002/8	24
Banengroei valt terug in het eerste kwartaal	AR	berichten	2002/7	7
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2002/2	DIV	artikel	2002/6	12–13
Ruim half miljoen 55-plussers heeft baan	EWL	webmag	2002/3	12
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/3	DIV	artikel	2002/3	18–20
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/2	AR	artikel	2001/9	21–22
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1	AR	artikel	2001/3	25–26
Loon naar opleidingsniveau en beroep: het Loonstructuuronderzoek 1997	EWL	artikel	2000/4	19–49
Arbeidskosten				
Cao-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2002/8	30–31

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Loonkosten per arbeidsjaar/loonkosten naar bedrijfstak				
Loonkosten per fte/beloning werknemer naar bedrijfstak	AR	tabel	2002/8	32
Cao-lonen 2001, de definitieve gegevens	AR	tabel	2002/4	44
Snelle stijging cao-lonen	CAO	artikel	2002/4	12–19
De ontwikkeling van de verdiende lonen in componenten, 1995–1999	CAO	webmag	2002/1	12–13
Incidentele loonontwikkeling van werknemers, 1995–1999	EWL	artikel	2001/9	23–28
Arbeidsongeschiktheid				
Arbeidsongeschiktheid groeit in 2001 naar 981 duizend uitkeringen	SZ	webmag	2002/7	16
Uitkeringen WW, AO en Abw	SZ	tabel	2002/6	52–54
Chemische en biologische belasting	EBB	artikel	2002/3	13–17
Bedrijfsongevallen	EBB	artikel	2002/2	15–19
Uitkeringen WAO, Wajong, WAZ	SZ	tabel	2001/11	38–40
<i>Zie ook: inkomsten</i>				
<i>sociale zekerheid</i>				
Arbeidsvolumina				
<i>Zie: arbeidsjaren</i>				
Banen				
Banen van werknemers naar geslacht en bedrijfstak	AR	tabel	2002/8	23
Arbeidsvolume van werknemers naar geslacht en bedrijfstak	AR	tabel	2002/8	24
Banengroei valt terug in het eerste kwartaal	AR	berichten	2002/7	7
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2002/2	DIV	artikel	2002/6	12–13
Banenmarkt vlak verder af in vierde kwartaal	AR	berichten	2002/4	7
Arbeidsmarkt	EBB	berichten	2002/3	7
Ruim half miljoen 55-plussers heeft baan	EWL	webmag.	2002/3	12
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2002/1	DIV	artikel	2002/3	18–20
Banengroei vlak licht af in derde kwartaal	KWL	persbericht	2002/1	8
Werkgelegenheidsgroei in Utrecht blijft achter	EWL	webmag	2002/1	15
De arbeidsmarkt in de vier grote steden	EWL	artikel	2002/1	23–25
Banen, lonen en arbeidsduur van werknemers, 1999–2000	EWL	artikel	2001/12	30–43
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/4	DIV	artikel	2001/12	44–45
Banengroei stabiel in het tweede kwartaal	AR	persbericht	2001/10	19–21
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/3	DIV	artikel	2001/9	21–22
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/2	AR	artikel	2001/6	21–22
Incidentele loonontwikkeling van werknemers, 1995–1999	EWL	artikel	2001/6	23–29
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1	AR	artikel	2001/3	25–26
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2000/3	AR	artikel	2000/9	25–26
<i>Zie ook: werkgelegenheid</i>				
<i>werknemers</i>				
Bedrijfsopleidingen				
Steeds meer bedrijven leiden hun werknemers op	Bopl	artikel	2001/12	21–29
Bedrijfstak en -klasse				
<i>Zie: economische activiteit</i>				
Beroep				
Chemische en biologische belasting	EBB	artikel	2002/3	13–17
Arbeidspositie en opleidingsniveau van personen met een werkloosheids-uitkering, 1999	EBB	artikel	2002/3	21–30
Betaald werk: verschillen tussen mannen en vrouwen kleiner	EBB	artikel	2001/9	29–31
Beroepsbevolking				
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2002/2	DIV	artikel	2002/6	12–13
Vertekening door non-respons	EBB	artikel	2002/4	20–25
Bij CWI ingeschrevenen, 16–64 jaar	EBB	tabel	2002/4	41
Arbeidsmarkt	EBB	berichten	2002/3	7
Chemische en biologische belasting	EBB	artikel	2002/3	13–17
Arbeidspositie en opleidingsniveau van personen met een werkloosheids-uitkering, 1999	EBB	artikel	2002/3	21–30
Bedrijfsongevallen	EBB	artikel	2002/2	15–19
Beroepsbevolking, 2000	EBB	artikel	2002/1	16–18
Banen, lonen en arbeidsduur van werknemers, 1999–2000	EWL	artikel	2001/12	30–43
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/4	DIV	artikel	2001/12	44–45
Betaald werk: verschillen tussen mannen en vrouwen kleiner	EBB	artikel	2001/9	29–31
Bevolkingsprognose 2000: kunnen in de toekomst meer arbeidsmigranten worden verwacht?	EBB	artikel	2001/7	20–24

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Trends in de beroepsbevolking van de Europese Unie, 1985–2050	Eurostat	artikel	2001/1	15– 19
Werkbelasting, een top-10 van de zwaarste beroepen	EBB	artikel	2000/9	27– 29
Nieuwe standaarddefinitie voor allochtonen	EBB	artikel	2000/8	45– 48
Bestedingen				
Aankopen van huishoudens naar distributiekanaal, 1999	BO	tabel	2001/6	71– 72
Bestedingspatronen huishoudens, 1999	BO	tabel	2001/5	42– 44
<i>Zie ook: consumptie</i>				
Bevolking				
Vertekening door non-respons	EBB	artikel	2002/4	20– 25
Beroepsbevolking, 2000	EBB	artikel	2002/1	16– 18
Bevolkingsprognose 2000: kunnen in de toekomst meer arbeidsmigranten worden verwacht?		artikel	2001/7	20– 24
Werkloze allochtonen op weg naar de arbeidsmarkt	SOZ	artikel	2000/10	21– 27
Managers uit de VS en informatici uit India: de nieuwe gastarbeiders	DRV	artikel	2000/11	28– 31
Nieuwe standaarddefinitie voor allochtonen	EBB	artikel	2000/8	45– 48
Bijstand				
Daling bijstand komt tot stilstand	SZ	berichten	2002/8	8
Uitkeringen WW, AO en Abw	SZ	tabel	2002/6	52– 54
Daling bijstand en WW neemt af	SZ	berichten	2002/5	7
Beweging in de bijstand vooral bij jongeren	SZ	webmag	2002/5	10
Daling bijstand en WW houdt aan	SZ	berichten	2002/2	9
Personen met een uitkering naar herkomstgroepering, 1999	SZ	artikel	2002/1	26– 34
Personen met een bijstandsuitkering in 1998	SOZ	artikel	2000/8	17– 44
<i>Zie ook: inkomen sociale zekerheid</i>				
CAO-lonen				
Cao-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2002/8	30– 31
CAO-lonen 2001, de definitieve gegevens	CAO	artikel	2002/4	12– 19
Spaarloon voor bijna de helft van de werknemers	EWL	webmag	2002/3	10– 11
Incidentele loonontwikkeling in componenten, 1999/2000	EWL	artikel	2002/3	31– 37
Snelle stijging cao-lonen	CAO	webmag	2002/1	12– 13
Nieuwe afbakening van de cao-sectoren				
particuliere bedrijven, gesubsidieerde sector en overheid; uitkomsten over werk-gelegenheid en loon 1995–1998	CAO	artikel	2000/8	49– 65
Conjunctuuronderzoek				
<i>Zie: consumentenvertrouwen</i>				
Consumentenprijsindex				
Inflatie in juni iets toegenomen	CPI	berichten	2002/8	8
Consumentenprijsindexcijfers	CPI	tabel	2002/8	33– 34
Inflatie in mei gedaald tot 3,3 procent	CPI	berichten	2002/7	8
Waarom voelt de inflatie zo hoog?	CPI	webmag	2002/7	13
Inflatie in april gelijk gebleven	CPI	berichten	2002/6	7– 8
Inflatie voelt hoger	CPI	webmag	2002/6	11
Inflatie in maart verder gedaald	CPI	berichten	2002/5	7– 8
Inflatie in februari verder gedaald	CPI	berichten	2002/4	8– 9
Inflatie daalt in januari tot 4,0 procent	CPI	berichten	2002/3	8
Inflatie in 2001 hoogte sinds 1982	CPI	berichten	2002/2	7– 8
Heeft de euro in 2001 invloed op de inflatie?	CPI	webmag	2002/2	10– 11
Europrijskaartjes in 2001	CPI	webmag	2002/2	12
Beduidend lagere inflatie	CPI	persbericht	2001/12	7– 12
Prijsindexcijfers woninginboedels	CPI	tabel	2001/12	73
Inflatie blijft hoog in september	CPI	persbericht	2001/11	7– 12
Inflatie in juli naar 4,6 procent	CPI	persbericht	2001/9	7– 13
Consumentenvertrouwen				
Consumentenvertrouwen verder gedaald	CCO	berichten	2002/8	8
Koopbereidheid jongeren en lage inkomens sterkst gedaald	CCO	webmag	2002/8	10
Consumentenvertrouwen, econ. klimaat	CCO	tabel	2002/8	35
Consumentenvertrouwen weer gedaald	CCO	berichten	2002/7	8
Consumentenvertrouwen verder gedaald	CCO	berichten	2002/6	8
Consumentenvertrouwen lager	CCO	berichten	2002/5	8– 9
Consumentenvertrouwen lager	CCO	berichten	2002/4	9
Consumentenvertrouwen stabiel	CCO	berichten	2002/3	8– 9
Consumentenvertrouwen vrijwel gelijk	CCO	berichten	2002/2	8
Stabilisatie consumentenvertrouwen	CCO	persbericht	2001/12	16– 18
Koopbereidheid bijna terug op niveau vóór aanslagen VS	CCO	persbericht	2001/11	19– 21
Consumentenvertrouwen fors gedaald na aanslagen VS	CCO	persbericht	2001/10	9– 11
Consumentenvertrouwen in augustus vrijwel stabiel	CCO	persbericht	2001/9	16– 17
Consumptie				
Bezit van duurzame consumptiegoederen	SEP	tabel	2000/1	37– 41
<i>Zie ook: bestedingen</i>				

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Economische activiteit				
Allochtonen op de arbeidsmarkt	EBB	artikel	2000/12	21– 24
Etniciteit				
Niet-westerse allochtonen profiteerden van gunstige arbeidsmarkt	EBB	webmag	2002/7	10
Personen met een uitkering naar herkomstgroepering, 1999	SZ	artikel	2002/1	26– 34
Deelname van allochtonen aan de Wet Inschakeling Werkzoekenden	WIW	artikel	2002/1	35– 39
Niet-westerse allochtonen tweemaal zo vaak een uitkering	SZW	persbericht	2001/9	18– 20
Regionale spreiding van huishoudens met een min. inkomen en van huishoudens met langdurig laag inkomen, 1998	RIO	tabel	2001/6	61– 69
Allochtonen op de arbeidsmarkt	EBB	artikel	2000/12	21– 24
Werkloze allochtonen op weg naar de arbeidsmarkt	SOZ	artikel	2000/10	21– 27
Managers uit de VS en informatici uit India: de nieuwe gastarbeiders	DRV	artikel	2000/11	28– 31
Nieuwe standaarddefinitie voor allochtonen	EBB	artikel	2000/8	45– 48
Gesubsidieerde sector				
Cao-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2002/5	28– 29
Snelle stijging cao-lonen	CAO	webmag	2002/1	12– 13
Geregistreerde werkloosheid				
Werkloosheid gestegen	GW	bericht	2002/6	7
Werkloosheid eerste kwartaal	GW	bericht	2002/5	7
Geregistreerde werklozen, 3-mnds gem	GW	tabel	2002/5	26
Geregistreerde werklozen, 16–64 jaar	GW	tabel	2002/5	26
Bij CVI ingeschrevenen, 16–64 jaar	EBB	tabel	2002/5	27
Werkloosheid stabiel	GW	bericht	2002/4	7
Geregistreerde werklozen, 3-mnds gem	GW	tabel	2002/4	40
Werkloosheid stabiel	GW	tabel	2002/4	40
Bij CWI ingeschrevenen, 16–64 jaar	EBB	tabel	2002/4	41
Werkloosheid stabiel	GW	bericht	2002/3	7
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2002/1	DIV	artikel	2002/3	18– 20
Arbeidspositie en opleidingsniveau van personen met een werkloosheids-uitkering, 1999	EBB	artikel	2002/3	21– 30
Werkloosheid stabiel op laag niveau	GW	bericht	2002/2	8
Werkloosheid nog steeds stabiel	GW	persbericht	2002/1	9– 10
Geregistreerde werkloosheid, 2000	GW	artikel	2002/1	19– 22
Werkloosheid stabiel	GW	persbericht	2001/12	13– 15
Werkloosheid stabiel	GW	persbericht	2001/11	13– 15
Minder dan 50 duizend langdurig werklozen	GW	persbericht	2001/10	7– 8
Werkloosheid mei–juli	GW	persbericht	2001/9	14– 15
Geregistreerde werklozen, 16–64 jr landsdeel	GW	tabel	2001/5	27
<i>Zie ook: werkloosheid</i>				
Grensarbeid				
Grensarbeidersverkeer tussen Nederland, België en Duitsland	SGA	tabellen	2002/4	26– 28
Huisvesting				
<i>Zie: woningbehoefte</i>				
Industrie				
<i>Zie: economische activiteit</i>				
Inflatie				
<i>Zie: consumentenprijsindex</i>				
Inkomens				
Koopbereidheid jongeren en lage inkomens sterkst gedaald	CCO	webmag	2002/8	10
Minder huishoudens met een laag inkomen	IPO	artikel	2002/7	19
Inkomensdynamiek in de jaren 1995–2000	IPO	artikel	2002/6	14– 18
Aantal tweeverdieners blijft stijgen	IPO	artikel	2002/6	19– 22
Ruime stijging koopkracht werknemers in 2000	RIO	webmag	2002/5	11
Minimuminkomens vooral in grote steden/noorden	RIO	webmag	2002/4	10– 11
werknemers, 1995–1999	EWL	artikel	2001/6	23– 29
Vermogen fors gestegen	IPO	persbericht	2001/12	19– 20
Inkomen rond minimum en modaal, div. kenmerken	IPO	tabel	2001/12	68– 72
Inkomen particuliere huishoudens, div. kenmerken	IPO	tabel	2001/11	48– 52
Inkomen van AOW'ers 1999	IPO	artikel	2001/7	25– 29
Inkomen van AOW'ers, 1999	IPO	tabel	2001/7	55– 60
Incidentele loonontwikkeling van werknemers, 1995–1999	EWL	artikel	2001/6	23– 29
<i>Zie ook: koopkracht</i>				
Internationaal				
Werkzoekenden zonder baan	Eurostat	tabel	2002/6	43
Geharmoniseerde consumentenprijsindex	Eurostat	tabel	2002/6	48
Trends in de beroepsbevolking van de Europese Unie, 1985–2050	Eurostat	artikel	2001/1	15– 19

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Koopkracht				
Vermogen fors gestegen	IPO	persbericht	2001/12	19– 20
Dynamische koopkrachttontwikkeling '89–'99	IPO	tabellen	2001/4	59– 64
Zie ook: <i>inkomen vermogen</i>				
Loonkosten				
Zie: <i>arbeidskosten</i>				
Meewerkende gezinsleden				
Zie: <i>positie in de werkring</i>				
Minimum(loon)				
Minimumlonders: vooral vrouwen en jongeren	EWL	webmag	2002/1	14
Banen, lonen en arbeidsduur van werknemers, 1999–2000	EWL	artikel	2001/12	30– 43
Onderwijs(niveau)				
Arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau van personen met een werkloosheids-uitkering, 1999	EBB	artikel	2002/3	21– 30
Zie ook: <i>economische activiteit schoolverlaters</i>				
Ontslag				
Ontslaagaanvragen	SOZ	tabel	2000/7	27– 28
Organisatiegraad				
Zie: <i>vakverenigingen</i>				
Overheid				
Cao-lonen per uur/mnd, contract. loonkosten	CAO	tabel	2002/8	30– 31
Cao-lonen 2001, de definitieve gegevens	CAO	artikel	2002/4	12– 19
Snelle stijging cao-lonen	CAO	webmag	2002/1	12– 13
Pendel				
Zie: <i>woon-werkverkeer</i>				
Pensioen				
Minder VUT-uitkeringen, meer prépensioenen	SZ	artikel	2002/2	22– 24
AOW, Anw	SOZ	tabel	2001/7	51– 53
Zie ook: <i>inkomen sociale zekerheid</i>				
Prijzen				
Zie: <i>consumentenprijsindex</i>				
Regelingslonen				
Regionaal				
Minimuminkomens vooral in grote steden/noorden	RIO	webmag	2002/4	10– 11
Geregistreerde werklozen, 16–64 jaar	GW	tabel	2002/1	52
Schoolverlaters				
AOW, Anw, AKW	SOZ	tabel	2000/2	39– 41
Sociale zekerheid				
Daling bijstand komt tot stilstand	SZ	berichten	2002/8	8
Arbeitsongeschiktheid groeit in 2001 naar 981 duizend uitkeringen	SZ	webmag	2002/7	16
Laagste aantal WW-uitkeringen sinds tien jaar	SZ	artikel	2002/7	26
Uitkeringen WW, AO en Abw	SZ	tabel	2002/8	38– 40
Deelnamen van allochtonen aan de WSW, 1e halfjaar 2001	SZ	tabel	2002/6	23– 27
Daling bijstand en WW neemt af	SZ	berichten	2002/5	7
Beweging in de bijstand vooral bij jongeren	SZ	berichten	2002/5	10
Uitkeringen WW, AO en Abw december 2001	SZ	tabel	2002/4	50– 52
Arbeidspositie en opleidingsniveau van personen met een werkloosheids-uitkering, 1999	EBB	artikel	2002/3	21– 30
Daling bijstand en WW houdt aan	SZ	berichten	2002/2	9
Aantal werkloosheidsuitkeringen in zes jaar ruim gehalveerd	WW	webmag	2002/2	13– 14
Minder VUT-uitkeringen, meer prépensioenen	SZ	artikel	2002/2	22– 24
Personen met een uitkering naar herkomstgroepering, 1999	SZ	artikel	2002/1	26– 34
Uitkeringen WW, AO en Abw medio 2001	SZ	tabel	2002/1	61– 63
Uitkeringen AOW, Anw en AKW	SZ	tabel	2001/12	64– 65
Daling bijstand en WW vlak af	SZ	persbericht	2001/11	16– 18
Uitkeringen Abw, loaw en loaz	SZ	tabel	2001/11	35– 36
Uitkeringen WAO, Wajong, WAZ	SZ	tabel	2001/11	38– 40
Ziekteverzuim	SZ	tabel	2001/11	42– 43
Niet-westerse allochtonen tweemaal zo vaak een uitkering	SZW	persbericht	2001/9	18– 20

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Arbeidspositie en opleidingsniveau van personen net een arbeidsongeschiktheids-uitkering, 1996–1997	SZ	artikel	2001/6	30– 43
Personen met een bijstandsuitkering in 1998	SOZ	artikel	2000/8	17– 44
<i>Zie ook: arbeidsongeschiktheid bijstand pensioen werkloosheid</i>				
Stakingen <i>Zie: werkstakingen</i>				
Standaard bedrijfsindeling <i>Zie: economische activiteit</i>				
Uitgaven <i>Zie: bestedingen</i>				
Uitkeringen <i>Zie: sociale zekerheid</i>				
Vacatures				
Meeste vacatures voor schoonmaakmedewerkers	VAC	artikel	2002/8	12
Vacatures naar econ. activiteit en bedrijfsgrootte	VAC	tabel	2002/8	25
Ontstane en vervulde vacatures	VAC	tabel	2002/8	26– 27
Daling vacatures zet door	VAC	artikel	2002/7	24
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2002/2	DIV	artikel	2002/6	12– 13
Sterke daling aantal vacatures	VAC	artikel	2002/5	12– 13
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/2	DIV	artikel	2002/3	18– 20
Aantal vacatures gedaald	VAC	artikel	2002/2	20– 21
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/3	DIV	artikel	2001/9	21– 22
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/2	AR	artikel	2001/6	21– 22
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1	AR	artikel	2001/3	25– 26
Vakverenigingen				
Leden van vakcentrales, 1 januari 2002	VB	tabel	2002/8	41
Ledental vakcentrales stabiel	VB	webmag	2002/6	10
Leden van vakcentrales, 1 januari 2002	VB	tabel	2002/6	55
Minder mannen en jongeren vakbondslid	VB	webmag	2002/1	11
Daling ledental vakbeweging	VB	artikel	2001/12	46– 50
Verbruik <i>Zie: bestedingen</i>				
Verdiende lonen				
Loonkosten per fte/beloning werknemer naar bedrijfstak	AR	tabel	2002/4	44
Spaarloon voor bijna de helft van de werknemers	EWL	webmag	2002/3	10– 11
Incidentele loonontwikkeling in componenten, 1999/2000	EWL	artikel	2002/3	31– 37
Minimumloners: vooral vrouwen en jongeren	EWL	webmag	2002/1	14
Werkgelegenheidsgroei in Utrecht blijft achter	EWL	webmag	2002/1	15
De ontwikkeling van de verdiende lonen in componenten, 1995–1999	EWL	artikel	2001/9	23– 28
Loon naar opleidingsniveau en beroep: het Loonstruatuuronderzoek 1997	EWL	artikel	2000/4	19– 49
Vermogen				
Hypotheekschuld ruim 40 procent van woningwaarde	VRM	webmag	2002/7	18
Welvaart <i>Zie: inkomen koopkracht</i>				
Werkgelegenheid				
Banen van werknemers naar geslacht en bedrijfstak	AR	tabel	2002/8	23
Arbeidsvolume van werknemers naar geslacht en bedrijfstak	AR	tabel	2002/8	24
Banengroei valt terug in het eerste kwartaal	AR	berichten	2002/7	7
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2002/2	DIV	artikel	2002/6	12– 13
Grensarbeidersverkeer tussen Nederland en België of Duitsland	SGA	artikel	2002/4	26– 28
Banenmarkt vlakkt verder af in vierde kwartaal	EWL	berichten	2002/4	7
Ruim half miljoen 55-plussers heeft baan	EWL	webmag	2002/3	12
Arbeidsmarkt	EBB	berichten	2002/3	7
Banengroei vlakkt licht af in derde kwartaal	KWL	persbericht	2002/1	8
Minimumloners: vooral vrouwen en jongeren	EWL	webmag	2002/1	14
Werkgelegenheidsgroei in Utrecht blijft achter	EWL	webmag	2002/1	15
Beroepsbevolking, 2000	EBB	artikel	2002/1	16– 18
De arbeidsmarkt in de vier grote steden	EWL	artikel	2002/1	23– 25
Banen, lonen en arbeidsduur van werknemers, 1999–2000	EWL	artikel	2001/12	30– 43

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/4	DIV	artikel	2001/12	44– 45
Banengroei stabiel in het tweede kwartaal	AR	persbericht	2001/10	19– 21
De ontwikkeling van de verdiende lonen in componenten, 1995–1999	EWL	artikel	2001/9	23– 28
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/3	DIV	artikel	2001/9	21– 22
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/2	AR	artikel	2001/6	21– 22
Incidentele loonontwikkeling van werknemers, 1995–1999	EWL	artikel	2001/6	23– 29
Kwartaaloverzicht arbeidsmarkt 2001/1		artikel	2001/3	25– 26
Trends in de beroepsbevolking van de Europese Unie, 1985–2050	Eurostat	artikel	2001/1	15– 19
Allochtonen op de arbeidsmarkt	EBB	artikel	2000/12	21– 24
<i>Zie ook: arbeidsjaren arbeidsvolumina banen</i>				
Werkloosheid				
Werkloosheid in tweede kwartaal verder omhoog	GW	persbericht	2002/8	7
Geregistreerde werklozen, 3-mnds gem	GW	tabel	2002/8	28
Geregistreerde werklozen, 16–64 jaar	GW	tabel	2002/8	28
Bij CWI ingeschrevenen, 16–64 jaar	EBB	tabel	2002/8	29
Stijgende werkloosheid	GW	berichten	2002/7	7
Werkloosheid daalde snel onder laagopgeleiden	EBB	webmag	2002/7	12
Laagste aantal WW-uitkeringen sinds tien jaar	SZ	artikel	2002/7	26
Uitkeringen WW, AO en Abw	SZ	tabel	2002/7	54– 56
Werkloosheid gestegen	GW	berichten	2002/6	7
Werkloosheid eerste kwartaal	GW	berichten	2002/5	7
Daling bijstand en WW neemt af	SZ	berichten	2002/5	7
Werkloosheid stabiel	GW	berichten	2002/3	7
Werkloosheid stabiel	GW	berichten	2002/4	7
Werkloosheid stabiel	GW	berichten	2002/3	7
Arbeidspositie en opleidingsniveau van personen met een werkloosheids-uitkering, 1999	EBB	artikel	2002/3	21– 30
Werkloosheid stabiel op laag niveau	GW	berichten	2002/2	8
Daling bijstand en WW houdt aan	SZ	berichten	2002/2	9
Aantal werkloosheidsuitkeringen in zes jaar ruim gehalveerd	WW	webmag	2002/2	13– 14
Werkloosheid nog steeds stabiel	GW	persbericht	2002/1	9– 10
Geregistreerde werkloosheid, 2000	GW	artikel	2002/1	19– 22
Deelname van allochtonen aan de Wet				
Inschakeling Werkzoekenden	WIW	artikel	2002/1	35– 39
Werkloosheid stabiel	GW	persbericht	2001/12	13– 15
Werkloosheid stabiel	GW	persbericht	2001/11	13– 15
Daling bijstand en WW vlakt af	SZ	persbericht	2001/11	16– 18
Minder dan 50 duizend langdurig werklozen	GW	persbericht	2001/10	7– 8
Werkloosheid mei–juli	GW	persbericht	2001/9	14– 15
Daling bijstand en WW houdt aan	SZ	persbericht	2001/8	14– 16
<i>Zie ook: geregistreeerde werkloosheid inkomen sociale zekerheid</i>				
Werkloze beroepsbevolking				
<i>Zie: beroepsbevolking</i>				

Trefwoord	Bron	Artikel/ tabellen	Uitgave	Pag.
Werknemers				
Banen van werknemers naar geslacht en bedrijfsklasse	AR	tabel	2002/8	23
Arbeidsvolume van werknemers naar geslacht en bedrijfstak	AR	tabel	2002/8	24
Banenmarkt vlakt verder af in vierde kwartaal	EWL	berichten	2002/4	7
Loonkosten per fte/beloning werknemer naar bedrijfstak	AR	tabel	2002/4	44
Arbeidsmarkt	EBB	berichten	2002/3	7
Ruim half miljoen 55-plussers heeft baan	EWL	webmag	2002/3	12
Banengroei vlakt licht af in derde kwartaal	KWL	persbericht	2002/1	8
Banen, lonen en arbeidsduur van werknemers, 1999–2000	EWL	artikel	2001/12	30– 43
De ontwikkeling van de verdiende lonen in componenten, 1995–1999	EWL	artikel	2001/9	23– 28
Incidentele loonontwikkeling van werknemers, 1995–1999	EWL	artikel	2001/6	23– 29
<i>Zie ook: banen</i>				
Werkstakingen				
Vorig jaar 45 duizend verloren arbeidsdagen door werkstakingen	STA	artikel	2002/6	28– 30
Werkzame beroepsbevolking				
Werkdruk terug op niveau 1996	EBB	persbericht	2002/8	7
Banen van werknemers naar geslacht en bedrijfsklasse	AR	tabel	2002/8	23
Arbeidsvolume van werknemers naar geslacht en bedrijfstak	AR	tabel	2002/8	24
Banenmarkt vlakt verder af in vierde kwartaal	AR	berichten	2002/4	7
Grensarbeidersverkeer tussen Nederland en België of Duitsland	SGA	artikel	2002/4	26– 28
Arbeidsmarkt	EBB	berichten	2002/3	7
Ruim half miljoen 55-plussers heeft baan	EWL	webmag	2002/3	12
Chemische en biologische belasting	EBB	artikel	2002/3	13– 17
Beroepsbevolking, 2000	EBB	artikel	2002/1	16– 18
Betaald werk: verschillen tussen mannen en vrouwen kleiner	EBB	artikel	2001/9	29– 31
<i>Zie ook: beroepsbevolking</i>				
Werkzame personen				
<i>Zie: beroepsbevolking werkgelegenheid</i>				
Zelfstandigen				
<i>Zie: inkomen positie in de werkkring</i>				
Ziekteverzuim				
Ziekteverzuim excl./incl. zwangerschapsverlof, 4e kwartaal 2001	ZVZ	tabel	2002/8	36– 37
Ziekteverzuim bedrijfsleven stabiliseert	SZ	webmag	2002/6	9
Chemische en biologische belasting	EBB	artikel	2002/3	13– 17

Enkele afzonderlijke publicaties

Arbeid

Enquête beroepsbevolking 1999	€ 13,16
Arbeidsrekeningen 1996–1997	€ 22,69
Nationale rekeningen 2000 (waarin arbeidsrekeningen)	€ 38,57
Arbeidsrekeningen, kern van het statistisch systeem over arbeid	€ 31,76
Tijdreeksen arbeidsrekeningen 1969–1993:	
– 25 jaar banen en arbeidsduur van werknemers	€ 20,42
– Ramingen van het opleidingsniveau, een tussenbestand	€ 15,88
Regionale gegevens over arbeid, onderwijs en sociale zekerheid 1998	€ 15,66
Databank RARBON (arbeid, onderwijs en sociale zekerheid) opgenomen in StatLine (CBS databank)	
los	€ 10,00
abonnement	
10 updates p.j.	€ 80,00
Werken en leren 2000–2001 ¹⁾	€ 20,42
Arbeid en lonen van werknemers 1994	€ 27,00
Beroepsbevolking en werkloosheid per gemeente 1997/1999	€ 11,34
Sociaal-economische Dynamiek 2000	€ 13,39

Inkomen en vermogen

Jaarboek welvaartsverdeling 2000	€ 15,66
Regionale inkomensverdeling 1996, kerncijfers	€ 17,47
Regionale vermogensverdeling 1996, cd-rom	€ 58,99

Onderwijs en sociale zekerheid

Onderwijsrekeningen 1998/'99	€ 11,34
Jaarboek onderwijs 2000 ¹⁾	
los	€ 25,41
abonnement	€ 23,14
Bedrijfsopleidingen 1993	€ 20,42
Nascholing in de onderwijssector 1994/'95	€ 9,08
Standaard onderwijsindeling, editie 2000/'01, cd-rom	€ 22,69

Consumptie en sparen

Woningbehoeftenonderzoek 1999, kernpublicatie	€ 15,88
Budgetonderzoek:	
– Gebruikershandboek 1996	€ 17,92
– Kerncijfers 1999	€ 10,21
Sparen en lenen 2000	€ 20,42

De publicaties van het CBS kunnen besteld worden bij de bestelservice van het CBS te Heerlen, tel. (045) 570 70 70, fax (045) 570 62 68 of e-mail verkoop@cbs.nl, of via de boekhandel.

Alle publicaties zijn ter inzage of kunnen in bruikleen worden verkregen bij de bibliotheek van ons Bureau in beide vestigingen. Tevens is in beide vestigingen een 'boekwinkel' waar alle publicaties tegen contante betaling kunnen worden gekocht.

¹⁾ Te bestellen bij Samsom Klantenservice tel. (0172) 46 66 66, fax (0172) 46 67 69.